

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ПЕТА СЕДНИЦА
ДРУГОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Други дан рада
5. децембар 2016. године

(Седница је почела у 11.05 часова. Председава Маја Гојковић,
председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господа народни посланици, настављамо рад Пете седнице Другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у овој години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствује 120 народних посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим да убаците своје картице у посланичке јединице.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 115 народних посланика и да можемо да наставимо са радом.

Прелазимо на тачке 1–7. дневног реда (заједнички начелни и јединствени претрес):

1. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ ЗА 2016. ГОДИНУ,

2. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ ЗА 2016. ГОДИНУ,

3. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ ВОЈНИХ ОСИГУРАНИКА ЗА 2016. ГОДИНУ,

4. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ЗА 2016. ГОДИНУ,

5. ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ,

6. ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2017. ГОДИНУ, са

–ПРЕДЛОГОМ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ ЗА 2017. ГОДИНУ,

– ПРЕДЛОГОМ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ ЗА 2017. ГОДИНУ,

– ПРЕДЛОГОМ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ЗА 2017. ГОДИНУ и

– ПРЕДЛОГОМ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ФОНДА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ ВОЈНИХ ОСИГУРАНИКА ЗА 2017. ГОДИНУ,

7. ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНИ ЗАКОНА О ПРИВРЕМЕНОМ УРЕЂИВАЊУ НАЧИНА ИСПЛАТЕ ПЕНЗИЈА.

Питам представника предлагача, министра финансија, да ли жели реч. (Да.)

Изволите, министре.

Реч има министар др Душан Вујовић.

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Добар дан. Дозволите ми да у уводном излагању поменем неке основне моменте и кажем неке основне параметре који су нас руководили у припреми Предлога буџета за 2017. годину и пратећих закона који се пред вама налазе.

(Војислав Шешељ: По Пословнику.)

Је л' имате ви право мене овако да прекидате?

ПРЕДСЕДНИК: Не, не, министре, молим вас, говорите. Посланик се јавио кад сте ви почели већ да говорите. Само слободно.

(Војислав Шешељ: Што немам право по Пословнику?)

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Дозволите ми да на почетку кажем...

(Војислав Шешељ: Јавио сам се по Пословнику. Дозволите ми да изнесем примедбу по Пословнику, а онда слободно наставите. Нећу вас узнемиравати.)

ПРЕДСЕДНИК: Верујем, ал' само кад би он водио седницу. А пошто мене узнемиравате, онда прво министар.)

(Војислав Шешељ: Имам право по члану 172.)

Све верујем.

Министре, молим вас, само немојте да вас нешто омета у вашем излагању...

Биће, свакако.

(Војислав Шешељ: Не може министар да игнорише народне посланике.)

ПРЕДСЕДНИК: Ја сам ту.

(Војислав Шешељ негодује.)

ПРЕДСЕДНИК: Ал' не може на силу, посланиче Шешељ. Ја имам пуно разумевања за посланике, поготово опозиције, али не може на силу. Министар је почео да говори, а ми смо добри домаћини па ћемо га пустити да заврши.

Изволите. Само, молим вас...

(Војислав Шешељ: У песмама пева...)

Сигурно ће бити добацивања, ал' немојте ништа да вас омета; ја сам вама давно дала реч. Изволите.

(Војислав Шешељ коментарише.)

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Ако можете да ми дозволите да наставим, као што знате, циљ уводног излагања је да информисе посланике чиме се Влада руководила у припреми Предлога буџета за 2017. годину и пратећих закона, који се у целини предлажу вама на разматрање, дискусију и усвајање.

Прво неколико напомена о томе шта је урађено досада и који су полазни моменти у припреми овог буџета. Ми се налазимо у завршном кораку шесте ревизије трогодишњег аранжмана из предострожности са ММФ-ом, који је конципиран у јесен 2014. године, одобрен на Савету директора ММФ-а фебруара 2015. године и којим је подржан Програм фискалне консолидације и економских реформи Владе Републике Србије, који је овај парламент разматрао и усвојио и у склопу годишњег буџета, и у склопу фискалне стратегије, и у склопу читавог низа закона и подзаконских аката који су после тога донети да се земља извуче из тешке фискалне ситуације, да се врати на путању одрживог позитивног раста и да комплетира економске реформе које се продужавају већ неколико деценија, безуспешно, без завршетка и без оспособљавања привреде да се носи са конкуренцијом у региону и у свету.

Друго, желим да констатујем да је Србија, да је полазна наша позиција, оно што је урађено, остварила огроман напредак у објективним мерилима инвестиционе климе и услова за вођење бизниса у Србији. Један од показатеља је и Дуинг бизнис листа, где је Србија напредовала са 91. на 47. место. И не само то, него се нашла у групи најуспешнијих земаља које спроводе реформе и које тиме стварају услове да прави инвеститори долазе у Србију, и домаћи и страни, отварају нова радна места, подижу БДП и подижу стандард грађана Србије.

Коначно, као резултат двогодишњег рада озбиљно је побољшан кредитни рејтинг земље. Србија се данас налази само на једну или једну и по степеницу до инвестиционог рејтинга који јој омогућава да без важећег аранжмана са Фондом сама приступа изворима средстава на светском тржишту, који су, као што знате, много јефтинији у смислу каматне стопе и много издашнији и бољи у смислу рокова који се могу добити. Србија ће имати приступ средствима од 2% или ниже, на 10 или више година.

Раст привредне активности је у последњим годинама очигледан и, што је много важније, одржив на дуги рок. Покретач привредног раста на страни тражње биле су инвестиције извоза, а касније ћу поменути да се то постепено и сада са правом преноси на потрошњу.

Пројекција привредног раста за 2016. годину по трећи пут је ревидирана и ја нећу полазити од оних старих пројекција, само од ових новијих. Значи, говорило се о томе да је максимални очекивани раст 1,8%. То је умерено, у два корака, на 2,5%, сада говоримо о расту од 2,7%, а може да се догоди да раст буде и већи од тога.

Ово је, с једне стране, резултат убрзања економске активности у Србији, трајног опоравка привреде Србије и, што је много важније, признавања међународне заједнице, објективних институција које се баве анализом привредних активности, да Србија постепено, полако али сигурно излази из кризе и улази на онај ниво економског раста који је и одржив и виши од просека Европе и самим тим полако хвата корак са Европом.

То је можда мање од очекивања, поготово очекивања неких појединаца, али је сигуран и најбољи пут да Србија ухвати корак и полако затвори онај геп. Ми смо пре 20 година били много ближи Европи по свим показатељима развијености стандарда људи; сада полако али сигурно почињемо да затварамо тај геп.

Допунски елемент је што се то све одвија у условима изузетне макроекономске стабилности. Значи убрзавамо економски раст, преокрет је био у трећем кварталу 2014. године, односно то је била најнижа тачка, а после тога се стално, сваког квартала ситуација побољшава и то се све дешава у условима изузетне макроекономске стабилности.

Грађани више не морају да брину за реалну вредност својих доходака. Инфлација је стабилна, на нивоу од 1,5% за прошлу годину, односно у периоду јануар – октобар. Очекујемо да се та стабилност настави и чућете у нашим пројекцијама на нивоу инфлације која је садржана у БДП-у да се исто таква тенденција очекује.

Друга ствар, јако важна, ми смо после 11 месеци, значи пре свега пар дана закључили књиге за 11 месеци и констатовали да имамо суфицит на нивоу републичког буџета између 30 и 40 милијарди, да не прецизирамо баш тачно своту, и да смо отприлике у равнотежи на нивоу биланса опште државе. То је за Србију невероватан резултат. Да 11 месеци

кумулятив буде такав, значи не неким преокретом на крају године, него после 11 месеци континуалног мерења дефицита да се налазимо у суфициту републичког буџета и уравнотеженом буџету опште државе. Таквим резултатом мало земаља може да се похвали.

Да вас подсетим, на почетку године смо пројектовали и очекивали као тачку на путу стабилности дефицит од 4%, на нивоу опште државе 160 милијарди, заокружујем цифре, или 120 милијарди на нивоу републичког буџета. Данас имамо суфицит, после 11 месеци, на нивоу републичког буџета и, можда мали, минимални или нулти дефицит на нивоу опште државе.

До краја године ревидиране цифре говоре да ће дефицити бити упола мањи, да ће дефицит опште државе бити 2-2,1%. Мислим да је реално да буде боље од тога, чак и са преузимањем дугова неких предузећа која су витална за стабилност у хемијском комплексу, да то буде значајно боље од 2%, са свим преузимањем дугова и обавеза, исплатом пензија, једнократних бонуса за пензионере, да останемо у тим оквирима.

Ја бих вас замолио за мало парламентарности; тај термин се користи ипак, другарски, свуда. Да бих ја вас слушао после, послушајте ви мене данас, молим вас. Ако можемо тако да се договоримо.

(Војислав Шешељ: Министре, нисте хтели јутрос да ме саслушате...)

ПРЕДСЕДНИК: Министре, ја вас молим да не улазите у полемику са њима. Они су ту мало да додају, да вас ометају...

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Нарушавају ми концентрацију. Ја нисам против, али...

ПРЕДСЕДНИК: Знам...

(Зоран Живковић: Ми не додајемо, ми смо...)

ПРЕДСЕДНИК: И то је намера да ми данас не расправљамо о буџету. Чим тако почне седница, ја имам јасну слику како ће да изгледа.

Молим вас, наставите. Министре, да ли желите да наставите?

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Ја бих замолио... Ако не можемо да одржимо минимални ниво дисциплине, можда нема потребе да излажем.

ПРЕДСЕДНИК: Може... Како да вам објасним? Од 250 посланика, 245 хоће да саслуша ваше излагање. Тако да већина превладава.

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Постоје друге просторије за консултације, ван ове сале, можете тамо да обавите консултације. Ја стварно не желим конфронтације, али стварно ми смета.

ПРЕДСЕДНИК: Молим вас, министре. Верујем да вам смета, сваком човеку који је посвећен свом послу смета...

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Ја ово говорим као човек.

ПРЕДСЕДНИК: Али они су успели у својој намери, министре. Да. (Аплауз.) Хвала.

Молим посланике опозиције, поједине наравно, да дозволе (један или..., ја сам чула сам три гласа) министру финансија да образложи, и због вас и због јавности, Предлог буџета за 2017. годину. Верујем да грађани Србије који гледају овај део преноса желе то да чују.

(Зоран Живковић: Повреда Пословника.)

Нема повреде Пословника, заиста, у вези тога.

(Зоран Живковић: Како нема?)

Па нема, нећемо да се играмо опструкције такве врсте.

(Зоран Живковић: Не играмо се уопште, него ви уништавате парламентаризам.)

Посланиче, ви нисте добили реч.

(Зоран Живковић: Што онда причате са мном?)

Ја вам изричем опомену због оваквог понашања за време седнице. (Аплауз.)

(Војислав Шешељ: Повреда Пословника.)

Не, не, министар има реч. Само да видим с министром да ли ће искористити своје право.

(Душан Вујовић: Да ли можете да ми омогућите да говорим?)

Ево, ја се трудим колико год могу, али мањина угрожава већину овде.

Министре, наставите, молим вас. Ја вас молим у име Парламента Републике Србије да наставите своје излагање и да вас не омета нешто што, очигледно, има намеру да вас спречи да то радите.

(Неко од посланика додајује: Ево и Чеда...)

Пустите ви посланика Јовановића, њему не треба адвокат.

Изволите.

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Хвала лепо.

Као што сам рекао, остварен је раст од 2,7%, а можда и више. До краја године забележен је међугодишњи раст инфлације од свега 1,5%, што нас сврстава у ред водећих земаља по стабилности у Европи.

Што је још важније од тога, паралелно са успехом на фискалном плану остварује се завидно унапређење на страни платног биланса, тј. текућег биланса плаћања.

Србија данас има много мањи дефицит, који се креће на нивоу од око једне и по милијарде евра, а очекујемо да ће стране директне инвестиције премашити то. Према томе, Србија ће више добити у трајним инвестицијама него што је текући биланс.

То је такође прошле године први пут установљено, а ове године ће бити још веће. То је јако значајно. То значи да Србија не мора да позајмљује средства да би финансирала дефицит текућег биланса.

Истовремено остварујемо овакве резултате на фискалној страни. Према томе, наша потреба за задуживањем не постоји ни на једној ни на другој страни. Ми се задужујемо искључиво да бисмо боље

управљали јавним дугом, да бисмо смањили трошак јавног дуга, ослободили грађане Србије плаћања високих камата, смањују се камате, имамо побољшање на сваком од ових фронтова.

Поред тога, имамо раст запослености. Позитивна кретања на тржишту рада, а то потврђују подаци из Централног регистра обавезног социјалног осигурања, што је најважније, јер се ту уплаћују порези и доприноси на плате и то је најбоља мера – просечан број формално запослених у октобру 2016. године повећан је за 1,4% на међугодишњем нивоу, што је у потпуности резултат раста запослености у приватном сектору.

Значи, у држави и даље важи замрзавање запошљавања, са малим изузецима који се одобравају одлукама посебне комисије која одобрава то на основу оправданости захтева. Према подацима Националне службе за запошљавање укупан број активно незапослених лица на крају октобра био је 686.721 лице, што је за 4,8% мање у односу на исти период прошле године.

Резултат бржег раста зарада у приватном сектору – значајно су смањене разлике плата између јавног и приватног сектора. Сетите се, на почетку ових реформи имали смо проблем не само у томе што је јавни сектор био већи него што треба, већ што су зараде у јавном сектору биле веће него у приватном сектору, што је био погрешан сигнал на тржишту, да млади људи и сви преферирају запослење у државним и осталим деловима јавног сектора, а не у приватном сектору.

Та се разлика са 15% смањила на 5%. Значи, држава је још увек испред, али држава има у просеку већи ниво квалификација, иако то не мора да буде једини фактор у одређивању плата. Тај елемент још увек преовлађује и разлика је још увек 5%, али то је три пута мање него на почетку ових реформи.

Просечна нето зарада повећана је у периоду јануар–октобар 2016. године реално за 2,7%. Мала је инфлација, па према томе и мала номинална повећања дају доста велики реални раст, што је резултат пре свега зарада у области прерађивачке индустрије и трговине. Значи, у реалном сектору хватамо корак у оним гранама где је пад и заостајање било највеће и најдубље током деведесетих и током протеклих година.

Реална просечна нето зарада у јавном сектору благо је повећана у периоду јануар–октобар, за 0,9%, пре свега као резултат дозвољених унапређења и смањења броја запослених на основу такозваног природног одлива, што је или одлазак из јавног сектора или пензионисање, а у приватном сектору то повећање је 3,8% – значи више него четири пута веће. Према томе, то је оно што желимо, да се смањују разлике у платама и да расту реалне зараде у приватном сектору.

Успостављен је жељени модел раста заснован на повећању инвестиција и извоза, што је гарант његове одрживости и, рећи ћу мало

касније, постепено стварамо услове да потрошња, која је годинама била проблем, хвата корак и почиње да представља један од извора раста, али на одрживим основама.

Постављени трогодишњи циљеви програма фискалне консолидације који се односе на ниво структурног прилагођавања фискалног дефицита и удео јавног дуга у бруто домаћем производу такође имају позитивне тенденције.

Од планираних 4% структурног прилагођавања ми смо остварили већ 3,9%. Значи, за две од три године остварили смо скоро потпуно прилагођавање. То је јако важан стручни термин, али за обичне људе то значи да је одрживи део дефицита сведен на меру коју ова привреда, коју ова земља може да поднесе на дуги рок. Значи, немамо више оне структурне елементе расхода или структурне недостатке на страни прихода који нас воде у безизлазну ситуацију. Дакле, већ смо решили 3,9 од 4% идентификованих елемената.

Да илуструјем са друге стране. Када смо 2014. године подносили ребаланс буџета, у децембру, дефицит је био 6,6% БДП-а. Та 4% би нас вратила испод нивоа Мастрихта. Значи илустративно, на том примеру, тих 4% спустило би нас са 6,6 на испод 3%. Мастрихт је 3%, а за нас је мало оштрије био постављен критеријум, зато што ипак ова привреда има мању способност да се носи са дефицитом, као и због цене дуга и због рејтинга који имамо у свету.

То је импресиван резултат. Морамо да истрајемо у трећој години овог програма. Не морамо да наставимо даље. Ту имамо озбиљно неслагање и ту очекујем да са Парламентом имамо заједничку позицију, када дођемо до оног нивоа фискалне консолидације који нас доводи на одрживу путању економског раста, задуживања и дефицита, да не претерујемо, него да онда пажљиво настављамо са програмима инвестиција, стварања простора за приватни сектор, одрживог раста свих категорија, стварања простора за приватни сектор и, најважније од свега, простора за подизање квалитета свих социјалних услуга.

Значи, не желимо ми да претеримо са фискалном консолидацијом. У овој земљи има јако много места где можемо да понудимо квалитетније социјалне услуге, квалитетније образовање, здравствену заштиту и све оно што сви заједно желимо да будемо, и на страни оних који обезбеђују та средства и на страни грађана, корисника тих средстава.

Фискални дефицит опште државе, према најновијим проценама, биће упола нижи од планираног, а моја процена је да ће бити и мањи од тога. Нема реалне основе да се очекује да ће у децембру бити искоришћена цела та 2% која су пред нама, чак и ако преузмемо дугове који се предлажу, а изгледа можда и неће бити реалне основе, пошто држава не

може да преузме те дугове уколико нису засновани на реалним програмима реструктурирања тих предузећа.

Значи, њихова стратешка важност је један елемент, али одрживост тих програма је други елемент. Нема смисла да бацамо народски новац, што би се рекло, у бунар без дна. Према томе, морају да нам се понуде кредибилне гаранције да су ти програми одрживи, да су та радна места одржива да бисмо ми прихватили на себе део тог оптерећења и пренели га у будућност.

Бољи фискални резултати дугују се у овој години пре свега бољим резултатима на страни прихода. На страни трошкова смо потрошили све што смо планирали. Ту смо већ били уградили уштеде. Према томе, на страни трошкова смо већ уградили уштеде, на страни прихода смо уградили нека мала побољшања.

Чујем да су та питања већ постављена, нека мала повећања, прилагођавања појединих пореских инструмената који су резултат већ вишегодишње праксе годишњег усклађивања са инфлацијом код неких специфичних пореза или другим мерама усклађивања формула, индексација и тако даље. Укључујући то, остварили смо 110 милијарди веће приходе од првобитног званичног плана. Од тога су 50 милијарди непорески приходи, а 60 милијарди су порески приходи, врло отворено.

У пореским приходима имамо два елемента – један се дугује оживљавању привредног раста, и ми желимо да сви знају, врло отворено, шта чему дугујемо, а друга половина се дугује бољој и ефикаснијој наплати постојећих пореских инструмената. Према томе, већи напор у наплати пореза је резултирао тим побољшањем. Значи, 60 милијарди смо остварили бољом наплатом пореза, а 50 милијарди уштедама у јавним предузећима, уплатом дивиденди и свим другим елементима, укључујући оне лиценце за 4Г итд. То су све елементи који се третирају као једнократни непорески приходи – део има трајни карактер, али га ми и даље третирамо као једнократан – а 60 милијарди је повећање пореских прихода.

Јако је важно да се тренд повећања ефикасности настави. Иако нам међународне организације не признају то повећање прихода, јако је битно да схватимо да је то саставни део бољег функционисања. Остваривање бољег резултата дозволило је да у буџету за 2017. годину планирамо селективно повећање плата у појединим секторима, који највише заостају по нашим анализама. Мислим да се и ви интуитивно слажете са тим. Значи, то је сектор образовања, то је сектор здравства и то су неки други сектори који имају врло значајно место, а поред тога и сектори који су били изложени повећаном напору и повећаним ризицима, као што су сви сектори повезани са унутрашњим пословима, одбраном итд.

Повољан фискални резултат створио је простор и за исплату једнократних бонуса пензионерима у овој години и трајно повећање у наредним годинама. Мере фискалне консолидације започете током 2015.

године спустиле су примарни дефицит на само 0,5% БДП-а, а ми ћемо у наредној години имати примарни суфицит. Значи, наредне године улазимо у примарни суфицит. (Аплауз.)

Врло једноставно: узмете укупни дефицит, од њега одузмете камате и добићете примарни дефицит. Значи, наше камате се планирају за наредну годину (већ ове године ћемо имати минимални дефицит) на нивоу од 133 милијарде. Ако планирамо дефицит на нивоу Републике 69 милијарди а опште државе 70 и неколико милијарди, ми смо за ону разлику у примарном суфициту. Значи, та разлика у каматама. Плаћамо трошак оног задуживања које је настало у прошлости, из оправданих или мање оправданих разлога. Обично су разлози увек били оправдани, само је било питање да ли финансирамо ликвидност и неке недостатке средстава или се плански задужујемо да бисмо радили структурно побољшање привреде и стварали основу за будући економски раст; о томе можемо посебно да расправљамо.

Као резултат свих тих дешавања ми планирамо... Сетите се, помињао сам, у септембру смо имали резултат од 70,8% учешће дуга у БДП-у. До краја године, због коришћења неких кредита, због коришћења пројектних зајмова и због повлачења прве транше неких кредита нама ће учешће дуга достићи плафон од 73,5% на крају децембра ове године, по нашим пројекцијама, и почеће од те тачке дефинитивно да пада као учешће у БДП-у у наредним годинама.

У првој години која ће бити предмет нашег разматрања у буџету то се планира на нивоу од 72,8%. Није велико смањење, али је значајно. Ми очекујемо да ће то бити та тачка преокрета и да ће од тада учешће дуга у БДП-у стално падати док се не спустимо, надам се, постепено и стабилно, до нивоа Маастрихта, који је око 60%. Имајте у виду да Маастрихт врло мали број земаља ЕУ поштује. Према томе, 60% има јако мали број земаља, већина земаља се креће изнад нашег учешћа дуга у БДП-у и притом је јако важан елемент да оне плаћају много нижу цену тог задуживања од нас. Ми ту хватамо корак и смањујемо ту цену, али је потребно време да се признају резултати фискалне консолидације.

За вашу информацију, приватни сектор, поготово преко иностраних банака, већ признаје те резултате и рефинансирамо дугове великих јавних предузећа по каматним стопама које су за два до три процента ниже, стабилно ниже од оних стопа по којима су се задуживали пре неколико година, а примери су Србијагас, ЕПС и остали, који, по понудама, значи не да их било ко тера, него сами, да би задржали та предузећа као клијенте, нико други не може да узме кредите величине неколико стотина милиона евра, нуде стопе које су испод 3%.

Значи, ми се сада приближавамо на свим фронтовима. То је тај позитивни ефекат фискалне консолидације на свим фронтовима. Не само тамо где штедимо у буџету, него се на свим фронтовима ти резултати шире.

Значи, већ сада јавна предузећа имају мањи трошак позајмљивања, због тога што имамо овакве резултате.

За мене је јако важно да вам напоменем да на нивоу билатералних сусрета, био сам изненађен, колеге министри привреде и финансија земаља с којима смо имали састанке последњих месеци знају до детаља резултате које Србија остварује и са великим степеном интересовања то прате и желе да примене у својим срединама. Привреде које имају стварно добре перформансе показују интерес за наше резултате.

Навешћу само два примера директних разговора, једно је Мађарска, друго је Словенија. Они, људи, искрено цене то што ми остварујемо и желе да сарађују и на нивоу дефинисања политика и на нивоу остваривања средњорочних циљева.

Шта планирамо за 2017. годину? Пројекција економског раста за 2017. годину се, као и за 2016, стално побољшавала и сада смо дошли дотле да сви признају да је реална стопа раста 3%. То је 0,8% више од првобитне пројекције од 2,2%. Дефицит, уместо пројектованих 2,8%, када смо дошли овде са првим програмом, пројектован дефицит за 2017. годину био је 2,8%, а сада смо то спустили на 1,7% дефицита опште државе.

Значи, они су тада признавали да бисмо једва издржали 2,8%, а сада мисле да је 1,7% реално и одрживо, укључујући и ово повећање плата које сам поменуо, укључујући значајно повећање инвестиционе активности, тј. капиталних расхода, који су у интересу и развоја приватног сектора, и грађана Србије и повећања конкурентности Србије, тј. приближавања Србије европским тржиштима и спајања југа и истока Европе преко Србије.

Реформе које смо досада урадили и пројекти који су досада у току довели су до раста инвестиционе активности од 5,7% и то је један од главних генератора привредног раста. У наредној години очекујемо да ће од тих 3% инвестиције допринети 1,2%.

Друга два елемента која ће довести до повећања раста су нето извоз са 0,6%, значи расте извоз, а увоз расте спорије, и 0,6% од тих 3% ће бити резултат повећања нето извоза, а преосталих 1% ће ићи, значи 1,2%, 1,6%, допринос потрошње. Остало су ситнице, државна потрошња и тако даље – 0,2%. Значи, сада имамо постепено појављивање потрошње у тој гами доприноса расту друштвеног производа. То је јако значајно.

Дозволите ми да објасним само једну дигресију. Сви желе раст потрошње, као коначни циљ. Кад смо покушали да подстицањем агрегатне тражње то урадимо почетком овог миленијума, испоставило се да смо имали, да употребим народски израз, велико проклизавање. Наиме, ми смо подстицали агрегатну тражњу, али она није довољно подизала домаћу производњу. Више је подизала увоз него домаћу производњу.

Што је било и очекивано, јер су људи после десет година санкција желели да купе и аутомобиле, и телевизоре и све остало, желели су да се задуже. И све је то било нормално и очекивано, једини проблем је у

томе што је то било неодрживо. И онда, оног момента када су престали грантови, оног момента кад су се дознаке смањиле, кад је рецесија ударила светску привреду, оног момента када смо потрошили паре које смо добили од приватизације, ти извори раста су одједном нестали. И то је био знак, ја не желим да опредељујем овде ни колеге економисте, ни људе из политике, ми смо били у ситуацији где је то било очигледно и лако средство да се убрза економски раст, али нисмо сагледавали ограничења тог раста.

Кејнс је у праву, али је у праву за развијене привреде које из нивоа производње 100% падну на 80% због рецесије. Па се онда подизањем агрегатне тражње враћамо на тај ниво, као када скочите у базен па се одмах вратите, али ако скочите низ водопада, неће вам то помоћи, не можете ви да испливате са дна водопада на врх, а привреда Србије је била на дну једног таквог водопада. Према томе, једини начин је да се попнете на други начин и ми сада то радимо.

Сада се стварају могућности да потрошња постепено, пре свега финансирана платама у приватном сектору, постане извор раста који ће великим делом генерисати домаћу производњу, домаћу запосленост, а улога државе је да уштедама које је урадила припреми терен за то и да паметним инвестицијама приправи поље за раст приватних инвестиција и одрживог раста на дуги рок.

Ово је примењено знање свих економиста и свих привреда које су биле успешне протеклих 50 година. Ово су урадиле све земље, као што су Кореја, Кина и остали. Користили су могућности које имају да дођу на одрживи раст, да затворе све дефиците и да не буду зависни од воље или хира било кога ван те земље. Активан однос према политици и економском расту је пресудан елемент и ми се у трећој години овог програма, који подржава Фонд а који је наш програм, приближавамо том циљу.

Поред тога морам да нагласим ефектуирање; то значи инвестиције делују на привредни раст у фази извођења тако што подстичу грађевинску индустрију и све услуге које се тим поводом генеришу, а на дужи рок подиже капацитет привреде тако што затвара недостајућа места. Значи, ауто-пут где завршите двадесетак километара који недостају одједном почиње да утиче на ефикасност привређивања, одједном сви крајеви који су 200 или 300 километара далеко од Београда постају ближи за сат, два, или три, трошкови превоза се смањују, европска тржишта постају ближа, блискоисточна тржишта постају ближа Србији, а може да се рачуна да логистика буде омогућавајући а не ограничавајући фактор привредног раста у будућности.

Дефицит текућих плаћања биће смањен са 6% у 2014. години, кад је ова влада, у овом саставу добила мандат, на 3,9% у 2017. години. То можда вама не делује много, али то је јако значајно, пошто се то ради без било каквих рестрикција, и то се ради при курсу који је прилично стабилан. Значи, људи још увек имају високу мотивацију да увозе. Иако и поред тога

ми трајно унапређујемо и трговински биланс и текући биланс плаћања, то значи да све остале политике функционишу и дају прави ефекат.

Зашто је ово важно? Зато што, не улазећи у све детаље овога, овај макроекономски оквир дефинише оквир планирања буџета. Сви ће вам рећи да буџети који су били планирани полазећи од расхода нису оствариви по дефиницији. Логика да се прво планирају расходи, па да се онда прилагођава пројекција БДП-а да би се то „фитовало“ на расходе показала се као поражавајуће неодржива и штетна, било зато што је онда водила у неку инфлацију или неку такву врсту нездравог прилагођавања, било зато што је генерисала дугове који нису били одрживи на дужи рок.

Ми у пројектовању буџета полазимо прво од континуитета свих оних мера штедње које смо увели на самом почетку и реалног сагледавања могућности пројектовања, пре свега прихода, а затим прилагођавања расхода том оквиру. Приходи су пројектовани као мање-више константан удео у БДП-у, који смо пројектовали, као што рекох, полазећи од остварења у овој години, па подигли то за 3% раста реалног БДП-а и 1,6% дефлатора, тј. инфлације у БДП-у.

Значи, кад помножите те две стопе, добићете укупно повећање које даје номинални БДП од 4.400, то јест прецизно 4.397 милијарди. То је та чувена кључна величина у односу на коју се све друго пројектује. Ми смо на основу тога пројектовали приходе који онда, уз жељени ниво дефицита, дефинишу и обим свих расхода.

Не само то, ми смо себи поставили још један задатак. Ми годинама побољшавамо обухват буџета који се у овом парламенту разматра, па смо сва финансирања која су била тзв. испод линије дигли изнад линије, елиминисали смо финансирање давањем гаранција за текућу ликвидност, јер се то показало као неефикасно трошење јавних ресурса, и прешли смо на систем све већег обухвата у буџету.

Ове године правимо један крупан корак у том правцу. У буџет укључујемо пројектне зајмове. Значи, они су се пре водили на два места. Прво су се водили у члану 3. као намеравани и текући зајмови које имамо, и водили су се, наравно, у јавном дугу, оног момента кад се ефектуирају. Били су планирани у члану 3. буџета, али нису били планирани у такозваном финансијском плану, значи у приходима и расходима буџета, него су се водили код корисника буџетских средстава и тек су касније консолидовани на нивоу опште државе.

Ове године желимо то да укључимо у дефицит буџета. Ви ћете приметити да се онда инвестиције практично удвостручавају ове године, зато што 43,5 милијарди пројектних зајмова укључујемо у буџет.

Шта то значи? То значи да је то предмет нашег разматрања. То значи да сва та министарства и сви ти корисници средстава који то раде морају прецизније да планирају пројекте и да одговарају за динамику извођења. Ми смо годинама имали ситуацију да је у буџету планиран само

онај део који се покрива из буџета, а онај део који се финансирао из екстерних извора није био планиран у буџету.

Јесте био наведен у члану 3, значи ништа се није крило од информација, али од члана 3. и ратификација којима сте ви одобравали те кредите ви нисте знали динамику коришћења. Зато се и догодило да ми у неискоришћеним кредитима имамо око три и по милијарде евра на које плаћамо интеркаларне камате, на које смо се обавезали и које нам кредитори узимају као потенцијални дуг и што нам ограничава могућност оптималног вођења дуга и пројеката.

То нам је било наслеђе из прошлости. Желимо да то, корак по корак, потпуно елиминишемо. Ове године правимо крупан корак у том смислу да све пројектне зајмове, 43,5 милијарди, укључујемо у буџет и цифре које имате пред вама, ових 69,1 милијарда, која ће бити цифра дефицита републичког буџета, у себи садржи 43,5 милијарди пројектних зајмова. Значи, преостала цифра од 25,6, ако се не варам, то је цифра дефицита, који је упоредив са претходном годином, то је цифра која износи свега 0,6% БДП-а, то је цифра која представља рекорд у буџету који је поднет Парламенту на разматрање од 2000. године наовамо.

Значи, то је цифра која је упоредива са 2005, 2006. годином. Не говорим о извршењу, говорим о предлогу Парламенту. Владе Србије никада нису Парламенту поднеле буџет који је имао мањи предложени дефицит у оном делу који је упоредив историјски, 0,6%. Ја бих се као економиста плашио да предложим боље од тога. (Аплауз.)

Само да будем јасан. У цифрама, ово се пореди са цифром од 20,5 милијарди у односу на БДП од 1.750 милијарди, који је био поднет 2005. године. То је било 1,2%, отприлике. То је та разлика – она је била 1,2%, ово је 0,6%. И даље гледамо на укупних 1,6%.

Друго, обратите пажњу, само да би било свима очигледно, померањем између дефицит опште државе се не мења. Ових 43,5 милијарди, то је отприлике 1% друштвеног производа. Значи 0,6%, плус 1%, плус 0,1% – да смо предложили у старом формату, то би исто било 43,5%, само се не би налазило пред вама, него би се дешавало у финансијским плановима, Коридора Србије итд., и ви бисте то добијали само као резултат извршења, а не бисте имали могућност да директно видите реалност планирања и одговорност у извршењу тог дела буџета.

Могу да наставим детаљно да вам образлажем све елементе, али мислим да ће наставак опште расправе и амандмани пружити могућност да се много детаљније осврћемо на све елементе овог буџета.

Као што знате, ми смо буџетски процес ове године започели дан након што су се створили услови. На Одбору сам већ рекао, наш буџетски календар захтева да се крене 1. фебруара, кад то можемо. У ситуацији када имате трогодишњи програм са Фондом, ви не можете да кренете 1. фебруара, прво зато што бисте морали да тражите пет пута неке

сагласности, а друго зато што би нас то натерало да идемо са много конзервативнијим проценама. Сетите се, већ сам поменуо цифру, 1,8% би био... Значи, да смо кренули 15. фебруара и да смо добили сагласност, а не бисмо је добили пошто је била техничка влада и не би могла да предлаже буџет, добили бисмо ниво БДП-а који би био 3-4% а можда и више испод овог који имамо данас.

Према томе, у нашем интересу је, било да сачекамо остварење три квартала да бисмо показали да имамо раст БДП-а од 2,7%, да нам то буде основица за раст БДП-а од 3%, који је основица за све ове расходе које имамо. Према томе, то вам је повезано. То се ендогенизује и, кад унапређујете своје перформансе, у вашем је интересу да касније подвучете линију него раније. Раније ако подвлачите линију, имате мање. Иста ствар је као код задуживања за кредит. Ако сачекате пар година, плата ће вам порастити и имаћете могућности више да се задужите и да ефикасније користите своја средства.

Други елемент који је јако битан – ми смо почели да планирамо основне параметре овог буџета преко лета, али се испоставило да нисмо могли тако лако да добијемо сагласност, јер је Влада изабрана тек 11. августа. Било је илузорно да очекујемо, није било ни парламента, није било институције која би могла формално да предложи све те елементе. Кад смо добили ту потврду, 11. августа, ми смо имали већ кључне елементе да кренемо у пету, односно четврту и пету ревизију, да се вратимо на пут динамике реализације трогодишњег плана са Фондом и онда смо, два дана након добијања података за трећи квартал, кренули у разматрање шесте ревизије, завршили је у року од две недеље и моментално после тога кренули у припрему параметара, тј. лимита овог буџета, и у најкраћим могућим роковима то завршили.

Знам да ће бити доста дискусије и коментара око рокова. Ми нисмо часили ни часа. Радили смо 24 сата дневно од дана кад смо добили параметре који су одрживи. Успели смо да одржимо те параметре. То је захтевало допунске итерације у усаглашавању прихода и расхода, али смо успели да предложимо буџет који нуди такву врсту сагласности и такву врсту компромиса. На вама је да процените у свим елементима како је то урађено и да ли је то одрживо.

Моје мишљење је да смо нашли добар компромис, да смо оне елементе трошкова који могу да сачекају одложили за неко будуће време, да смо оне елементе где смо могли да нађемо уштеде смањили, и на томе сам захвалан Парламенту – 400 милиона које је Парламент прихватио као смањење трошкова није пресудна величина, али је јако добар гест, добар гест разумевања и суделовања у том напору. Мислим да је то јако важно да буде, јер многи нису показали солидарност у томе. Значи, јако је важно да сви покажу солидарност, да суделују у напору који чинимо да бисмо изашли на чисто тле и имали основу будућег раста.

Треће, у лимитима смо понудили, очекивано, рационализацију у јавном сектору и понудили лимите који то укључују у себе. Пошли смо од реалних параметара за првих девет, односно десет месеци, пројектовали максималне месечне износе до краја године, узели у обзир текуће конкурсе и све остало и понудили лимите који би свима требало да буду довољни да се „преживи“ ова година и да изађемо на зелену грану, што каже народ.

Многи су се томе супротставили, сви су хтели много више. Ја знам да је много лагодније радити без ограничења, али морате да знате да често, као кад сте били студент, морате да живите на ограниченом буџету док не дипломирате, тако и ово – док не завршимо ово, док не добијемо потврду међународних финансијских тржишта да смо земља са инвестиционим рејтингом, то морамо да истрпимо.

Било би добро да смо то урадили и одржали онда кад смо имали. Сада излазимо из једне кризе и налазимо се на добром путу да то остваримо. Погледајте, кад вам све рејтинг-агенције то признају, на нама је само да одржимо још неколико ових корака и да то добијемо, да то валоризујемо. Ако сад одустанемо, трошак је невероватан. Одустајање само по себи нуди вам перспективу која није баш ружичаста.

Што се тиче инвестиција, ту смо ишли од пројеката: гледали смо пројекте који су у току, гледали смо пројекте који су важни, гледали смо пројекте који највише помажу да се заврше путеви, железница, везе у енергетици итд., и штедели смо колико смо могли, ал' нисмо хтели да сечемо грану на којој седимо. Покушавамо да нађемо, видећете, један кредит унутра који се односи на завршавање тих пројеката, пошто не можете да тражите посебне пројекте за завршетак десетак километара ауто-пута који су стицајем околности остали незавршени. Према томе, тражимо један пројекат који ће бити заснован на методу, то се зове *results based financing*, значи финансирање на основу већ остварених резултата.

Ви нешто радите по својој методологији, надам се уз напредовање, (у Глави 5, која се односи на јавне набавке), урадите пут и кажете – молим вас да нам рефинансирају тај део трошкова. Они прегледају, ко год финансира прегледа то и каже – то је урађено по тим и тим стандардима, ми признајемо десет милиона по километру тог пута, изволите, за десет километара можете да добијете сто милиона рефундацију тих трошкова. Према томе, ми тог момента преносимо то са буџета на екстерни извор финансирања и можемо да наставимо даље да решавамо проблеме које имамо у појединим областима.

Сем тога, нама финансирање није ограничавајући фактор. Нама је циљ да смањимо трошак финансирања. Нама је циљ да спустимо трошак финансирања испод стопе раста. То је јако важно. Значи то је пресудни елемент. Ако у оној формули одрживости јавног дуга имате три елемента, једно је примарни биланс, ако је он позитиван, односно имамо примарни суфицит, он вам сам по себи смањује учешће дуга. Ако вам је

трошак камата мањи од привредног раста, онда ви од раста плаћате камате и још вам нешто остаје. Ако та два елемента раде за вас, ви се налазите на силазној путањи и ви се налазите на путу изласка из кризе.

Коначно смо имали елементе који се односе на активну политику државе, значи субвенције, и повећали смо субвенције у пољопривреди и послали сигнал свим министарствима која воде реализацију субвенција да покушају да унапреде ефикасност субвенција, то значи да не одржавамо моделе субвенција који не дају резултате, што се годинама ради. Ту постоје реални интереси, реални отпори, али нама је циљ да не смањујемо субвенције, него да повећавамо њихову ефикасност.

Део субвенција су чисти капитални расходи, то значи, део субвенција које су учешћа у кредитима јесу исто што и капитални расходи на другом месту, само што се они пребацују Железницама, Коридорима и тако даље, као учешће у кредиту. Према томе, то су чисти капитални расходи. Требало је то да буде уговорено тако да држава плаћа то учешће, али не знам зашто је тако уговорено да ми преносима њима средства, а онда они тим средствима плаћају.

Део субвенција је наслеђе прошлости. Имамо три-четири субвенције које су такве. Једне су за Железнице, надокнађујемо разлику у платама, а друго су рудници угља, који нас чекају као проблем који су имале све земље и ЕУ и које сада више нису или намеравају да изађу, али све земље у транзицији. Према томе, ту нисмо ми једини, али једини нисмо досада формулисали стратегију како да решавамо тај проблем. Треће су субвенције Јавном сервису. Оне се настављају због тога што они до сада нису успели да нађу начин да већи део финансирају из сопствених или сопствено прикупљених извора.

Део субвенција, који је стимулативан, остаје у Министарству привреде. Питање ефикасности тога је питање управљања, а не питање износа. Према томе, ви ту имате право да предложете методе које ће боље и ефикасније користити средства из буџета, да се подстиче онај тип активности који ће нам подстаћи максималну запосленост, повећање бруто домаћег производа и раст и благостање, односно стандард становништва.

Са овим законом паралелно у процедуру иде и неколико пратећих закона. Не бих сада улазио у детаље, али само бих вам рекао да смо неке ствари морали да предложимо у закону о буџетском систему да би уопште овај буџет могао да прође. Значи, прво се односи на увођење наредног корака у програмској структури буџета. Корак по корак ми се приближавамо програмима, значи да гледамо целину трошења средстава.

Најбољи пример су расходи за здравство. У буџету се налази само опрема. Ми не видимо у буџету онај део који се односи на домове здравља, клиничке центре. Ми имамо паре за инвестиције у клинички центар, али не видимо ништа друго. Програмско буџетирање ће омогућити да то видимо у целисти.

Предузимамо кораке да се настави финансирање из ЕИБ-а, рецимо, Европске инвестиционе банке, за клиничке центре, оно што је било застало, и да се заврши Клинички центар Србије у Београду, да се што пре настави процес за Нови Сад и Крагујевац и да се тиме са Нишем комплетира нова генерација клиничких центара и тиме постигне... Али да би то имало смисла, ми бисмо бар морали да знамо у буџету ко ће бити људи који ће то користити. Не да их доводимо у питање, него да знамо да ће они ефикасно да користе све то што је уложено да би пружили становништву квалитетну дијагностику и квалитетно лечење.

Постоји допуна у домену фискалних правила. Наш закон о буџетском систему ставио је ограничења, и правила индексирања која су била замрзнута и правила утврђивања плата. Свим овим променама које смо урадили желимо да плате у јавном сектору остану, односно да се настави да се крећу благом путањом смањења учешћа плата. Тренутно се налазимо на 8,4%. Поред свих ових повећања које смо предложили и уклопили, желимо да се спустимо, тенденцијски, ка 8%. Нисмо определили тачно годину у којој ће то бити, ал' сматрамо да је то ниво који је одржив. То све морамо да променимо у закону о буџетском систему да би било усклађено.

Желимо да продужимо режим забране запошљавања, који је уведен децембра 2013. године па комисија за запошљавање по изузетку од правила то дозвољава. То је требало већ да пређе у један нови режим, где би на челу било Министарство државне управе и локалне самоуправе. Ту се мало касни и због тога продужавамо постојећи режим до краја наредне године, да би се све то припремило и да бисмо у наредној години имали њихове документоване одлуке где и како, да уместо линеарног смањења знамо где постоје вишкови, да може без смањења.

Постоје нека питања која видим да су већ упућена, која су врло оправдана – шта се дешава са агенцијама које су пре десетак година основане као допуна, односно надомештење ограничених капацитета државе? То су врло легитимна питања и ово би требало да се решава на тај начин, да се агенције спајају. Пример Агенције за приватизацију то најбоље говори. Оног момента кад се испуни неки мандат и када се створе услови, те агенције треба да постану или саставни део министарстава под којима се налазе или да полако имају један, да кажем *exit strategy*, период изласка; ако су обавиле своју функцију, оне више нису потребне.

Желимо боље да уредимо административне таксе. Желимо да, поред овога што сам рекао, финансијски планови укључују детаље пројектних зајмова и читав низ других фискалних дисциплина јединица локалне самоуправе. Ове године смо први пут рекли у инструкцијама на локалу да сви примене нешто што бих ја могао да кажем једном реченицом, значи да примене иста правила фискалног понашања, консолидације на нивоу градова и општина као што примењујемо на нивоу Републике. То је

важно. Важно је да очекујемо од градова и општина да се понашају на исти начин. Неће се све на исти начин решавати, али приступ је јако важан.

Прецизније уређујемо садржај завршног рачуна. Имамо питања око завршног рачуна, тј. буџета Републике. Ми смо све своје кораке урадили још у јуну, предали смо то у процедуру. Имали смо две рунде разговора о детаљима и „пеглања“ неких разлика у методологији са ДРИ. Очекујемо да ће ускоро то бити достављено Скупштини, први пут после 2003. године. Значи ми смо свој део посла урадили, сад је само питање финализације, одлучивања и достављања тог завршног рачуна.

А имамо озбиљна питања. Питања су код нас, пошто имамо једногодишњи буџет, разна – како се воде донације, како се књиже једногодишње хартије од вредности, пошто се оне продају не по номиналној вредности, него по дисконтној. Значи, ако продате некое хартију од вредности од 100 динара на годину дана, он је купи за 95; одједном је у рачуноводству питање како се она води, да ли се води по 95 или се води по 100. А пошто се код нас камате и главница воде на различитим местима, ако имате кеш систем буџетирања, онда имате проблем како се то на прави начин води.

У другим земљама тај проблем не постоји, код нас постоји. Зато што су камате изнад линије, а ово је испод линије, разумете?, одједном се појави разлика. И сад не делује добро да ДРИ, поштујући своју методологију, каже да постоји разлика, као да је неко нешто украо, разумете? Јер држава је продала за 100 нешто што се по светским нормама продаје као 95, јер он на крају године добије 100 и ту је урачуната камата. То је само један пример. Имамо низ таквих примера које покушавамо да решимо.

Врше се и неке одредбе које уређују рад Фискалног савета, а које дефинишу простор у буџету. Желимо већи простор да бисмо могли неравнине у планирању буџета боље да акомодирамо. То је онај део који сам ја желео овде да нагласим: измене у Закону о пензијском осигурању, плану РФЗО и плану СОВО, то су саставни део пакета и без тога буџет не би био комплетан.

То је оно што сам ја хтео да кажем у уводном излагању. Знам да сам прескочио много ствари, али не бих желео више да дужим. Имаћемо прилике да у расправи одговарамо и на ваша питања и да говоримо о свим другим елементима.

Само још датуми око финализације. Ми смо после подношења Предлога буџета Влади имали 103 милијарде допунских захтева. Једини начин да се то реши је био да се то уради кроз две итерације. То је узело неколико критичних дана, јер нисмо знали на који начин и нисмо хтели то да ломимо преко колена. Морали смо да имамо процедуру која ће нас довести до решења. До решења смо дошли, али смо потрошили неколико дана у том процесу. Хвала лепо. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Захваљујем, министре Вујовићу.

Поштовани народни посланици, сада, у складу са чланом 87. Пословника Народне скупштине, одређујем паузу до 14.00 часова.

Поштоване колегинице и колеге, подсећам вас и позивам да присуствујете Посебној седници Народне скупштине, која је раније заказана за 14.00 часова, а расправу о заједничком начелном и јединственом претресу о предлозима аката по тачкама 1–7. дневног реда настављамо од 15.30 часова. Захваљујем.

(После паузе – 15.40)

ПРЕДСЕДНИК: Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ставови 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18 часова, због потребе да Народна скупштина донесе законе из дневног реда ове седнице, и обавештавам вас да ћемо вечерас радити, можемо да се договоримо, али до 21 сат, па ћемо наставити сутра са расправом, зависи колико стигнемо данас.

Молим да добијем листу.

Само листу да добијем, па да могу да прозовем.

Овлашћени, Золтан Пек.

ЗОЛТАН ПЕК: Хвала. Поштована председнице, поштовани председнице Владе, чланови Владе, даме и господо народни посланици, пред нама је један од највећих закона што треба да донесемо, то је закон о буџету за следећу 2017. годину. Предлогом овог закона је планиран релативно низак дефицит, од 69 милијарди динара. Ово је већ трећа узастопна година где су планирани расходи номинално мањи од планираних расхода у претходном периоду.

Овде треба да истакнемо, од када сам ја народни посланик, ове године смо добили остварење буџета од 1. јануара до 30. септембра ове године. Треба да похвалим Министарство финансија, јер досада то никада није било у пракси, а ове године смо то добили. Види се по овом остварењу да имамо, или смо имали, суфицит од 27 милијарди динара; мислим да ће се до краја године овај суфицит повећавати, као што је господин министар рекао на Одбору за финансије.

Шта бих рекао за овај закон? Мислимо да је јако реалан и добро је планиран, што се тиче и приходовне и расходовне стране. У овом буџету постоји и једна новина, где су укључени и велики инфраструктурни пројекти, који раније нису били укључени у буџет. То је за похвалу.

Мислимо да би овај буџет био боље планиран да су стављени они расходи због лошег пословања наших великих јавних предузећа, али мислим да ће то у следећој години бити одрађено, ако се из године у годину буде побољшавало планирање нашег буџета. Када су у питању велика јавна државна предузећа морам да истакнем да је пре две године донесена одлука

да се више неће узимати гаранције за покривање лошег пословања ових великих јавних предузећа, и ми смо то тада похвалили, а време је показало да је то била добра одлука.

Пошто у овом буџету ове гаранције износе око 40 милијарди динара, а ако погледамо буџет или планирани буџет за 2015. годину, ове цифре су биле око 80 милијарди динара, што значи ту је већ преполовљено. Време је показало да је то била добра одлука. Нажалост, ови расходи су остали, али полако ће и они нестати из нашег буџета.

Као што знамо, плаћамо камате за коришћење, нажалост, и за не коришћење кредита и за саме гаранције. Камате као расход у нашем буџету су доста велике, овде у овом буџету за 2017. годину цифра је око 134 милијарде динара. Требало је исказати да су ове камате из године у годину стално расле. Гледао сам 2012. годину – тада је било 60 милијарди динара одвојено за камате, сада је 134 милијарде. Али треба истаћи да је овде ниво камата за 2017. годину шест милијарди мањи него за 2016. годину. Значи, овде видимо побољшање од шест милијарди динара, што је исто позитивно.

Следеће велике ставке у нашем буџету су плате и пензије. Прво бих о платама неколико речи. Као што смо видели у закону о буџетском систему, следеће године ће се плате повећавати запосленима у образовању, у полицији, војсци, здравству и у судству, па и у неким другим сегментима. То у нашем буџету износи око 10 милијарди динара. Значи, повећање иде 3–6%, у зависности од сектора, о којим радницима је реч.

Овај ефекат ће мало ублажити рационализација која би требало да се одради у јавном сектору у вези с бројем а запослених, а овде су, као што смо видели, буџетирана средства за отпремнине око две милијарде динара. Још треба да истакнем да смо продужили за годину дана забрану запошљавања код корисника јавних средстава.

Као што сам рекао, друга највећа ставка у нашем буџету су пензије, а једна позитивна ствар јесте да ћемо у следећој години пензије повећавати за 1,5%. То нису велика средства ако гледамо појединачно, то износи седам милијарди динара у нашем буџету.

Овде бих истакао, не знам да ли сте пратили, однос између броја пензионера и броја запослених. Ми смо тражили једну статистику у Војводини, и у војвођанским градовима само у два града има већи број запослених од пензионера, то су Суботица и Нови Сад. Значи, ову тенденцију броја запослених морамо да повећавамо да би се ова лоша тенденција превазишла.

Ако гледамо субвенције, истакао бих само оне за које се већ годинама боримо, а то су субвенције за пољопривреду. Овде видимо, у овом буџету, и похвала за Министарство, као и за целу Владу, да се повећао буџет пољопривреде, који износи 43,8 милијарде динара, што је за 3,3 милијарде динара више од буџета што смо имали у прошлој, 2016. години.

Још једна похвала, за то што од ове 3,3 милијарде динара 2,2 милијарде иду на инвестиције. Ово је четири пута више него у прошлој години, а ова средства за инвестиције намењена су за подстицај у сточарству, за набавку опреме и механизације. Ми сматрамо да је битно да пољопривредни произвођачи знају унапред на шта могу да рачунају и на која средства могу да рачунају.

Као што сам рекао, и претходних година смо се залагали за то да се за пољопривреду издваја што више средстава. Овим предлогом је предвиђено пет хиљада динара по грлу за краве и за узгој телади за тов, што досад није било у подстицајима и што је по нашем мишљењу исто позитивна ствар.

Предлогом овог буџета је предвиђен и повраћај у износу од 50% новца за набавку специјализованих трактора, и за воћарску и за виноградарску производњу, и 50% за хладњаче и објекте за прераду. А 2012. године био је један попис пољопривреде где се види да је, нажалост, 95% тадашњих пољопривредника имало тракторе старије од 20 година. Да не говорим о комбајнима, о тањирачама, о плуговима и о дрљачама. Значи, они су јако стари. Мислимо да је ово сада велика и добра ствар што имамо подстицај за набавку механизације.

Што се тиче прихода, видимо да нам је ове године приходовна страна повећана и највећи приходи су, као и сваке године, приходи од пореза. Код пореских прихода имамо највећи раст код пореза на добит, од 28%, доста је велики раст код пореза на доходак грађана, 23,3%, и имамо пораст царине за 11%. Као што је господин министар рекао, овај пораст дела пореза је заснован на ефикасној наплати пореза, што је повећано у 2016. години. То је исто позитивно, али требало би још мало побољшати.

Оне мере које су предузете за сузбијање сиве економије, црног тржишта, имају одређени ефекат, али, нажалост, нису баш значајне. Само да наведем један пример. Ја живим на северу Војводине, у једном малом граду, у Сенти. Кад одем на пијацу, шверцери доносе робу из Мађарске и ја килограм сира могу да купим на тој пијаци јефтиније него кад пређем у Сегедин да пазарим у неком великом тржном центру. Ово је сулудо, ја бар тако мислим. Значи, овде морамо да предузмемо нешто да бисмо сиву економију стисли мало доле, а нарочито црно тржиште.

Што се тиче средстава за АП Војводину, ми се сваке године залажемо за то да Војводина добије своје паре, што је у Закону о буџетском систему предвиђено. Знамо да су одређени приходи таксативно наведени, знамо колико прихода се добија на основу пореза на добит, на основу пореза на доходак грађана, и овде бих имао једну примедбу у вези с порезом на добит – зна се да велики број фабрика које послују у Војводини имају седиште у Београду, а то значи да се порез на добит који плаћају фабрике које послују у Војводини, нажалост, плаћа где је седиште фабрике.

Ја ценим то што бизнисмени морају да отварају седиште у Београду, али то није статистика, него је то чињеница.

Ми смо и прошле године рекли да још нисмо донели закон о финансирању Војводине, нажалост, и закон о измени Закона о надлежностима, али мислим да ћемо га кад-тад донети. Јер, ако добро знам, у Акционом плану Владе Републике Србије за испуњавање препорука Европске комисије, усвојеном на седници Владе 6. децембра 2012. године, у тачки 37. наведено је да се Влада обавезује да усвоји закон о финансирању Војводине и да ће формирати радну групу која ће припремити нацрт. Овај задатак је имало Министарство финансија и привреде. Нажалост, досада ово још није одрађено, али мислимо да ће се једном то завршити.

Као што знамо, из буџетских средстава АП Војводина добија трансферна средства и има средства која се улажу у капиталне инвестиције. То је позитивна ствар. Издвојио бих неколико капиталних улагања за која смо се ми, у неку руку, залагали већ годинама. У овом буџету је, као што је било и у претходном, наведена ставка да је издвојено 300 милиона динара за део Коридора 10, што ми зовемо „ипсилон крак“, горе код Суботице. Мислим да треба да похвалимо председника Владе што је ургирао и ове године су почели радови на том пројекту.

Дакле, у овом буџету је издвојено 300 милиона динара – за 2018. годину је планирано још милијарду динара, а за 2009. годину 800 милиона динара. Треба истаћи да је овај део Коридора 10 почео да се гради 1990. године, а за 26 година је урађено само 11 километара или половина овог дела пута.

Друга инвестиција је Народно позориште у Суботици и у последња два буџета исто је била једна ставка за то. Прошле године је била ставка од 35 милиона динара, а ове године смо водили преговоре у вези с овом инвестицијом и предали смо амандман где предлажемо да у буџету буде издвојено за ову ставку 111 милиона динара.

Треба знати да је 2006. године потписан један тројни уговор, између Владе Републике Србије, Владе АП Војводине и Града Суботице. Ово је тројни уговор где су наведене обавезе у вези с финансирањем ове инвестиције: 45% сноси Влада Србије, 45% Влада Војводине и 10% Град Суботица.

За Позориште треба знати да оно има традицију око 200 година. Ова зграда је изграђена 1854. године, 1904. године је реконструисана, 1915. године је делимично страдала у пожару, па је поново 1926. године реконструисана, а од 2006. године је поново у изградњи. Ми смо урадили процену – да би се овај пројекат завршио, требало би око милијарда и 250 милиона динара за наредне три године.

У саопштењу Владе Покрајине од 22. октобра ове године, након одржане заједничке седнице Владе Републике Србије и Владе Аутономне Покрајине, наводи се да је председник Владе, господин

Александар Вучић, рекао да ће и Народно позориште у Суботици бити завршено, као и да ће за финансирање различитих институција националних мањина бити повећана средства у односу на ову годину. Дакле, за прошлу годину је било 35 милиона, а у овој години ће бити 111 милиона; мислим да је премијер одржао своје обећање.

Као што сам рекао, имамо амандман за буџет у вези с овом инвестицијом. Надам се да ће га Влада прихватити.

Следећи пројекат је исто важан за нас. То је пројекат „Парк Палић“, где се улаже десет милиона динара у разделу Министарства туризма.

На крају бих рекао да ће Посланичка група СВМ–ПДД гласати за овај буџет. Хвала што сте ме саслушали.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има председник Владе, Александар Вучић.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Даме и господо народни посланици, уважени господине Пек, ја бих у неколико реченица желео да одговорим на неке од ваших констатација, уз захвалност за подршку коју пружате буџету и уз захвалност за веома коректну сарадњу коју имамо са бројним вашим колегама у Влади Србије.

Веома сам поносан на чињеницу и спреман да дођем овде да то образложим, не да то говорим сам негде у студију већ да дођем у народни парламент, у Народну скупштину да то пред свима кажем. Са искреним поносом могу да кажем да нам је ово најбоље кројен, а реално скројен буџет који смо имали.

Ја сам провео у овом парламенту много година, знам кроз шта смо све пролазили и зато се нећу ни обазирати нарочито на примедбе да је буџет стигао касно. Јер некада нам је стизао и у фебруару и у марту, некада смо 31. децембра у 11 сати били замољени, господин Николић и ја, да пустимо да тај буџет прође да не бисмо имали привремено финансирање. Али то ваљда говори о онима који такве примедбе износе, као и онима који су бирани истовремено уз буџет, па им ништа од тога није сметало а данас им нешто смета.

Зашто је ово најбоље кројен и најбоље састављени буџет? Због оних који су говорили да износим неистине о томе да је ово најнижи дефицит који је предвиђен планом буџета, чак и планом је ово најнижи дефицит у савременој српској политичкој историји, а нижи је дефицит у 2016. од онога који смо имали 2005. и 2006, које су помињали као најуспешније године. Наиме, лако ћу вам то објаснити, уз све податке које сам донео, и уверен сам да ће и грађани Србије то веома једноставно и те како лако разумети.

Ту негде почињу наши проблеми. Покушаћу данас да говорим о тим мукама да бих дошао до Војводине, да би људи у Војводини видели да издавајмо више новца, а да и сам не разумем зашто неке ствари радимо.

Ваљда радимо само зато што су у складу са законом, а нисам сигуран да нам је то најпаметније и да по том основу и на тај начин највише новца остављамо себи и свом народу.

Дакле, ми смо ове године предвидели... Не заборавите, у буџету о којем смо расправљали прошле године у ово време предвидели смо да Владин дефицит буде 122,1 милијарду. И то је било оно што је било предвиђено као добар дефицит и за ММФ као пут ка изласку из кризе у другој години мандата Владе и другој години програма са ММФ-ом Владе Републике Србије. Ми смо успели да постигнемо то да на данашњи дан имамо – а немамо готово никаквих прихода, мислим на бруто домаћи ПДВ 1,9 милијарди у децембру, дакле никаквих прихода у децембру, а имамо и даље расходе – суфицит од 31 милијарде, Ненаде, ако се не варам. Говорим о Владином буџету.

То није био случај, а ево зашто није био случај. Они вам кажу – имали смо суфицит од 0,6%. Знате како смо имали суфицит? Тако што су рачунали, финансирани су дефицит из приватизационих прихода, а приватизациони приходи су били 545 милиона евра, само што то нису пријавили, а ми и што смо имали ове године на нивоу до 30 милиона евра, немамо их као приход у буџету, ништа велико нисмо продали, ништа нисмо приватизовали, имамо оно што су нам уобичајени приходи.

То су вам, најчешће, порез на додату вредност, највише наравно, затим акцизе, затим сви остали приходи, порези, таксе и све оно што држава убире. Дакле, ми смо направили стабилно и чврсто и јасно финансирање, које се не ослања на такозвана једнократна плаћања, у *one-off payments*. Не зависимо од тога да ли ћемо да продамо једно или друго предузеће.

Најбољи пример вам је 2006. година. У 2006. години ми смо имали мали дефицит, али сада ћете да видите како. Формално. Имали смо 362 милиона евра дефицит. То је дупло лошије него ове године, али имали смо релативно мали дефицит формално. А на основу чега? На основу приватизационих прихода који су ушли у опште приходе буџета, који су износили чак милијарду и деветсто милиона. Продат је „Мобтел“ Богољуба Карића за милијарду и петсто и нешто милиона. И то вам се рачунало као приход буџетски, и то као редовни приход.

И шта се онда дешавало, људи, да бисте разумели где и зашто почиње наша економска катаклизма? Онда су све време, сви расходи су састављени по тим приходима који нису били реални и озбиљни, и онда смо имали расходну страну за 2007, посебно 2008. годину, кад је неком пало на памет да увећава додатно расходну страну, дакле онда смо ушли у потпуну катастрофу јер више нема шта да се приватизује. Ми од 2008. године немамо шта да приватизујемо. Све нам је на нивоу од 60, 50, 60, 50 милиона евра на годишњем нивоу. Нема приватизационих прихода.

Обратите пажњу. Ми у буџету за 2017. годину нисмо урачунали приходе *upfront payments* за Аеродром, евентуално, или било шта да радимо око Телекома, ЕПС-а... Не планирамо, али вам кажем – нема тога у буџету. Аеродром планирамо, ово не планирамо. Али нема ни Аеродрома у буџету. Нема да се ми ослањамо на то да ћемо... А сасвим сигурно ћемо, за *upfront fee* без концесије, која иде на годишњем нивоу плаћање, за таксу, узети више од 300 милиона евра. Нема тих 300 милиона евра у буџету. Не рачунамо их на приходној страни да бисмо покрили расходну страну, већ правимо на здравим ногама.

И први пут оно што смо урадили, враћам се на ваше питање, господине Золтане Пек, у овом буџету, и то је похвалио и Паја Петровић, што иначе никада не ради, приказујемо наше расходе за „Бор“. Приказујемо да имамо тешко, лоше стање, да смо неспособни да управљамо „Бором“ како треба и да ћемо да дамо минимално две милијарде док не решимо то питање у првом кварталу следеће године. То је велика и храбра одлука. То се никада није дешавало. То никада нисмо имали у буџету. Све што нам је било испод црте, ми сад стављамо изнад црте.

Први пут пројектне зајмове стављамо изнад. Ми немамо овај дефицит о којем говоримо – 2,1, 2,4 посто ове године. Знате ли зашто га показујемо? Показујемо га зато што све паре које трошимо за коридоре, све паре које трошимо за путеве, све паре друге које никада нисмо приказивали, које узимамо као зајмове од Руса, Арапа, Кинеза, било кога, сад их приказујемо и сад људи могу да виде да смо те паре потрошили. Не играмо се више са тим.

Иако увећавамо и плате у јавном сектору и пензије у односу на прошлогодишњи буџет, расходи буџета, односно буџетски дефицит је предвиђен на готово двоструко мању суму, на 69,1 милијарду. Али нама није то 69. Да нам је иста методологија (ја сам донео ту табелу) као прошле године, да нисмо били довољно храбри да убацимо пројектне зајмове, нама би предвиђени и предложени дефицит овде пред вама био свега 25 милијарди. Дакле готово не бисмо имали дефицит, свега 200 милиона евра.

Али смо ми уврстили све што можемо да уврстимо, јер ништа нећемо да кријемо. Хоћемо да све буде отворено и транспарентно. Хоћемо да људи виде на шта се троши њихов новац. Хоћемо да људи виде да то иде у том смеру, а први пут, пошто неко пита зашто су робе и услуге нешто више – па нешто су више, између осталог, што смо планирали да купимо оружје и оруђе, што можете да видите; нећу уопште то да кријем од вас. Даље у детаље нећу да улазим.

Али то, као што видите, с лакоћом прогутам и с лакоћом савладамо. Немамо проблема баш никаквих. Зато сам поносан на предложени буџет, јер смо у 2016. години имали изванредно извршење, изванредно пуњење буџета, приходе боље. Паја Петровић, неко ко много више зна и ко је много више строг од многих од нас, за овај буџет каже

следеће. Каже да је буџет реално пројектован, што значи да су приходи конзервативни (увек их ми поставимо да су нижи него што стварно после тога буду), расходи реални. Износ дефицита, како каже професор Петровић, обезбеђује да јавни дуг крене да пада. То каже и ММФ, то каже Светска банка, то кажу сви.

Они поздрављају укључивање пројектних зајмова у буџет...

(Посланици додају.)

Пристојност се обично из куће доноси, па не би било згорег да се тога присетите када дођете у Народну скупштину Републике Србије.

(Аплауз.)

При свему томе не заборавите да смо ми, када причамо о расходима, повећали минималну цену рада за 7,5%, што значи да ће сви они који су било у приватним фабрикама, било у државном сектору, којих је много мање, а који су били на минималцу, имати 7,5% већа примања, да ће учитељи и наставници имати 6% у односу на оно што би неко рекао како је узето, а то није узето пошто није ни постојало, јер се финансирало ни из чега, већ из обвезница које су скупо плаћене, по каматама од 7,5%, данас, од 1. јануара и, наравно, будућности наше деце, што би рекао професор Вујовић, дакле данас имају и више од онога што су имали, јер су кумулативно имали четири или пет, плус шест, потпуно свеједно, и једно и друго је више, дакле имају више, али имају на здравим основама и сваке године ће имати све више.

Дакле, то је нешто што је тачно. Оно где су нам проблеми и ви сте, господине Золтане, потпуно у праву, или би требало да кажем господине Пек, опростите, молим вас, нисам ништа лоше мислио, дакле ми имамо проблеме у неколико предузећа, било да су то јавна предузећа, било да су то акционарска друштва у којима је већински државни капитал.

Дакле, као што су неки некада финансирали све своје проблеме, и вратићу се на то на крају, продајом најпре капитала, и то будзашто, распродајом, плачком државне имовине, затим продајом имовине, и тиме су финансирали дефицит, ми више немамо чиме да финансирамо дефицит. И није Влада 2008. године била толико лошија од претходних влада, већ није имала шта да прода чиме би финансирала дефицит, већ је морала да се задужује. Данас смо ми то успели да средимо, да скрешемо и да више такве проблеме немамо.

Шта је наш проблем? Проблем нам је РТБ, проблем нам је „Ресавица“, проблем је „Азотара“, проблем је МСК, проблем нам је био, а надам се да су завршени преговори, Антићу, са „Петрохемијом“, јер ту имамо тешке преговоре и разговоре са Русима, где треба да исплатимо сада, до краја године, 105 милиона евра старих обавеза. Да знате, 105 милиона евра је 13 милијарди динара, када о томе говоримо. Ако то успемо, проблем с „Петрохемијом“ више немамо. И они имају добар новац на рачуну, као што вам ЕПС има данас 500 милиона евра. Пола држава у региону нема 500

милиона евра на рачуну, а ЕПС има, уз све проблеме са којима се суочавамо тамо.

Наравно, проблеми су још и у ЕПС-у и у „Железници“, али мислим да имамо добар дијалог и са синдикатима и у ЕПС-у и у „Железници“, да са радницима и са људима то можемо да решавамо. Нама је потребан још успешнији менаџмент, али мислим да се и ММФ и Светска банка и сви слажу да то иде ка бољем.

Што се тиче Војводине, о томе желим да отворимо додатну дискусију овде у Парламенту, јер све време се говори о 7%, а ја сам спремио да вам кажем да ми ове године издвајамо 7,3% наших прихода. А да ме питате како и зашто смо ми све овакву папазјанију направили, ја то нисам у стању да вам објасним, каква су нам то била и уставна решења и шта смо радили. Ја могу да разумем политичке разлоге, ал' да неко финансијски и економски овако замути воду, јер ово су паре које ми дајемо готово без обавеза, само то треба да имате у виду.

Ми дајемо Покрајини да она додатно ојача оно што ми већ плаћамо. Нема никаквих примарних суштинских обавеза на нивоу Покрајине. Ми плаћамо пензије, ми плаћамо путеве, ми плаћамо плате, ми плаћамо све. Ми дајемо паре да би Покрајина исплатила покрајинским институцијама. Нема оригинарних прихода, нема ничега.

(Чује се коментар: Да се укине?)

Колико год пута нешто понављао о уљудности и пристојности, није довољно, али волео бих да сам чуо одговор који би имао везе са економијом и финансијама, а не са политиком. Што се политике тиче, ја разумем шта значи политичка аутономија мало боље од вас. Овде причамо о финансијама и економији, и нико није говорио о укидању политичке аутономије, односно територијалне аутономије о којој овде причамо. Само немојте да ми говорите о финансијама и економији, пошто то боље читам и боље разумем, а нисам ниједан контрааргумент од вас чуо.

И овде имате испод црте, на шта сам желео да вам укажем, оно што ви не можете лако у буџету да видите, ми смо издвојили, можете да видите, 56 милијарди, а ми смо вам извукли испод црте и могу то да вам доставим, Золтане, шта је то што још ми плаћамо, то је на нивоу 6,07. А ми вам поред тога дајемо још 11.499.000.000, укупно 67.187.000.000, што је 7,3%. Дакле, на то додатно вам доноси и девет милијарди субвенција за пољопривреду, говорићу вам само највеће суме, 465 милиона за Батровце, гранични прелаз, Пројекат мађарско-српске железнице – 850 милиона. У то уопште не улази Ипсилон крак, о којем су сви причали у овој сали. Никад нису кренули да га граде; ми расписали тендер, узели домаћу компанију и кренули да га радимо и градимо.

Затим дајемо за изградњу новог затвора у Панчеву 386 милиона. Затим дајемо 300 милиона за гранични прелаз Келебија – петља Суботица југ. Само да бисте имали у виду, то вам није видљиво у овоме, ја

сам само извукао да је то нешто чиме се не плаћају плате, а што директно Влада Србије даје Покрајини да би учествовала. Јер кад ви кажете 45:45, то је 90%, то су, бре, све наше паре, само ми њима дамо као средства да би они могли да се појаве. И то људи у Србији треба да разумеју.

Дакле, 171 милион за Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у складу са Законом о социјалној заштити. То је све испод црте. То је све што видите у буџету, али није у једном огранку, у две или три алинеје написано, као што би се очекивало.

Трудили смо се и, чини ми се, урадили најбољи буџет. Људи морају да знају да смо ми то радили са ММФ-ом, а не сами. Да смо радили са највећим финансијским стручњацима који су овде били, који су нас до последњег тренутка мучили за „Ресавицу“ и за наше гаранције, чиме ћемо ми да гарантујемо ако они крену да траже примања оваква, примања онаква, и ако генеришу драматичан губитак, чиме ћемо да обезбедимо толике пензије, чиме ћемо да обезбедимо оволике плате. За све, као што видите, имамо чисто, покривено, на врло конзервативан начин.

Ја вам унапред кажем, и следеће године ће резултати бити бољи од онога што ћете ви овде да изгласате. Биће бољи, јер ми се не утркујемо да нешто представимо у Скупштини и да будемо на телевизији успешни, него чекамо боље резултате, а да пре тога будемо потпуно реални, ако хоћете чак и конзервативни. И то је смисао свега.

Уколико будемо успели догодине, и то је наш још једини проблем, да генеришемо већи раст... Процена ММФ-а је 3%. Није лако остварити то и биће тешко да се то оствари, а ја се, опет, надам да можемо да идемо и значајно преко тога. Наравно, за то имамо већи CAPEX, имамо за 120% увећане капиталне инвестиције, које приказујемо у буџету, у потпуности, први пут, са 43 милијарде на 92 милијарде. Кад причамо о милијардама, људи треба да знају да је једна милијарда 8,5 милиона евра, да знају да је то огроман новац, да је једна милијарда огроман новац, кад причамо о динарима.

Дакле, ако то све успемо, нама остаје, уз увећану потрошњу, свакако очекујемо увећање потрошње после повећања примања за грађане и у приватном и у јавном сектору, чак нешто увећаном и за пензионере, а надамо се да ће бити још простора за једнократне уплате и пензионерима и другим нашим грађанима, као што смо имали ове године случај – онда верујем да ћемо имати уз инвестиције и извоз, на којима смо засновали раст, велики раст у овој години. Подсетићу вас, био је планиран на 1,2%, а завршиће на 2,8%, највероватније. Следеће године очекујемо да то буде још значајно више. То нам даје прилику да увећавамо плате додатно, да увећавамо пензије, али то значи, не зато што смо ми много добри и паметни, да, ми смо дисциплиновани и одговорни, али то значи да смо ми урадили више. Кад имамо 3% раста, људи треба да знају да то значи да смо створили милијарду и сто милиона евра вреднију имовину, да смо за толико

више тога новог направили у Србији. (Аплауз.) То неће да падне с неба, ми то морамо да створимо.

И последње питање које сте ви, Золтане, покренули је питање сиве економије. Не знам да ли сте приметили, ми уопште нисмо урачунали у овом буџету на приходној страни повећање прихода које ће настати услед додатно појачане борбе против сиве економије. Нисмо, зато што је то једна ужасно тешка борба.

Ја ћу вам навести пример од јутрос, који је на мене ужасно и разочаравајуће деловао. Добио сам Извештај Пореске управе – Драгана Марковић проследила за председника Владе, за Кабинет – у којем се сагледава шта је Пореска управа радила на подручју Београда, Ниша, Крагујевца, Новог Сада, Бајине Баште и не знам којих још места. Од 70 објеката, 60 објеката у пуној мери не евидентира промет преко фискалне касе. О броју пријављених радника да не говорим.

Када погледате колики је то проценат, зашто кажемо да је 30% од укупне економије? Зато што у производном смислу и тамо где раде странци ту је минималан *tax evasion*, ту је минимална пореска утаја. Пре свега у угоститељству и у многим другим сферама код нас, ми, очигледно, нисмо у стању са тим да се изборимо, иако се жестоко боримо. Зато што код нас потрошачи...

Код нас постоји да се опсује мајка држави по сваку цену, а људи не разумеју да су, када не добију фискални рачун, себи одмogli, да уз сваки фискални рачун који узму нису помогли ономе од кога нису узели, јер је он то већ урачунао у цену, само ће да има екстрапрофит на томе, већ да су одмogli држави да због тога неће бити Ипсилон крака, да због тога неће имати добру пругу, да због тога неће имати добар пут, да због тога неће имати уређену болницу.

Јер ми сад, рецимо, само опрему за нишку болницу морамо да платимо, Златиборе, 634 милиона. Ми треба да платимо 634 милиона само опрему за Клинички центар у Нишу. То ће бити *state of the art*, и опрема и...

(Народни посланици Милош Бошковић и Александра Чабраја додају.)

Је л' ви имате неки проблем? Озбиљнији, изгледа. Имате озбиљнији проблем? Али ја нисам стручњак за те проблеме, да вам кажем. (Аплауз.) За свашта сам стручан, ал' за то нисам стручан, верујте ми. То је неки тежи проблем. Неке друге министре морам да призовем у помоћ.

Не, сад ће да ме уче и енглески, али шта да вам кажем. Вероватно ја не знам, а они знају. Да, шта ћете; то вам је тако.

Оно што је веома важно, то је да наставимо да будемо дисциплиновани, да будемо одговорни и, уколико сваке године будемо имали раст око три, преко 3%, уз овакву финансијску дисциплину, бојазни за Србију нема и страха за Србију нема. Верујем да можемо да заједнички урадимо, иако је људима изгледало то као немогуће, ни ја нисам сасвим

очекивао овако добре буџетске резултате, надао сам се да буду добри, али нисам очекивао да буду овако и оволико добри, нама сад остаје и подизање кредитне активности, и подизање других извора раста, уз капиталне инвестиције о којима смо говорили које ми финансирамо, треба да помогнемо и развој приватно-јавног партнерства и даље приватно улагање, наравно, и кроз потрошњу и на све друге начине. Верујем да то можемо.

За то нам је потребна подршка народа, подршка људи, подршка и радника, и сељака, и пензионера и свих осталих, који треба да знају да преко ноћи ништа не бива, али да смо коначно направили да јавне финансије Србије буду здраве. Ја сам по том питању захвалан људима и у Министарству финансија, који су увек опомињали и који су вредно и даноноћно радили, то треба да знате. Људи који кад се и прави буџет, али и када долази ММФ, раде до 11, до 12 сати увече, који се боре за своју земљу и који то раде да бисмо имали другачији и бољи новчаник, јер новчаник државе Србије, од њега ће на крају да зависе и новчаници сваког од грађана Србије. Што је новчаник државе Србије здравији и бољи, то ће бити пунији новчаник грађана Србије.

Зато сам захвалан и министру Вујовићу и свим његовим сарадницима, свима у Влади, и свима вама, и свим грађанима који су имали стрпљење и трпељивости да подржавају један озбиљан, одговоран и, рекао бих, програм који Србији доноси будућност, шансу за нашу децу, а који нас ни на који начин и ни по коју цену не враћа у време пропалих приватизација којима смо финансирали дефицит, у време приватизација које нису служиле за капиталне инвестиције, које нису служиле за наш развој, већ за покривање рупа које смо правили, јер нам је било најлакше да направимо те рупе, да их што дубљим ископамо.

Зато сам данас спреман да кажем да је ово најздравији предложени буџет. Уз најбоље скројени, најздравији предложени буџет, који значи коначни излазак из кризе Републике Србије и следеће године у ово време, упркос томе што неће бити лако, ми нећемо бити у кризи. Хвала најлепше.

ПРЕДСЕДНИК: Следећи говорник је Ђорђе Комленски.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Даме и господо, другарице и другови, уважени председниче Владе господине Вучићу и поштовани министри, Посланичка група Покрета социјалиста, Народне сељачке странке и Уједињене сељачке странке ће у целости подржати овај сет закона, као и буџет за 2017. годину.

Разлози за овакав наш став су управо у томе јер је, народски речено, ово први домаћински буџет после дугог низа година. Увек је начин размишљања грађана Србије који су желели добро својој земљи и својој деци да се треба простирати онолико колико је губер дуг. Домаћин у Србији је живео и радио свестан да се само од зарађеног могло добро и честито живети и тако сопственим примером вековима уназад васпитавао

своје потомство. Овакав однос према буџету показује да је Србија стабилним кораком кренула да излази из живог блата у које су нас увлачили до 2012. године и да смо се у последњи час отргли од опасности наказне пљачкашке приватизације, која је Србију вратила на ниво раних година претходног века.

Нама из Покрета социјалиста је посебна част да сте и у овом мандату нашем председнику поверили да води министарство за бригу о најугроженијим и најосетљивијим категоријама становништва. Сигурни смо да је ова част и велика обавеза заслужена добрим радом у претходном мандату, па да управо из тог разлога овим предлогом буџета за 2017. годину Министарство за рад, борацка и социјална питања учествује у укупним расходима Републике Србије са 12,7%.

Иако је извор буџетских прихода нешто мањи у односу на 2016. годину, цирка за четири милијарде динара или 2,8%, сигурни смо да ће сви пројектовани задаци бити испуњени, и не само да ниједно социјално давање неће бити умањено, већ ће се обезбедити и нове погодности за грађане Србије, о којима се министарство за бригу о људима стара.

Бољом организацијом, ефикаснијим спровођењем мера на сузбијању сиве економије, већим упошљавањем, увођењем рада на црно у правне токове, посебно ефикасним ангажовањем инспекције рада створен је простор да се и поред овог умањења буџета за права корисника планира повећање у износу од 2,9 милијарде динара. Највећи пораст је у планираним средствима из буџета, као што видите, код права за заштиту породице и деце и код социјалне заштите. Јасно је уочљиво и видљиво и повећање средстава за права запослених у случају стечаја послодавца за, око 150 милиона динара.

Подсетићу грађане Србије да је управо ова влада обезбедила да се радницима који су због пљачкашки приватизованих предузећа која су завршила у стечају исплате накнаде зарада, управо из једног разлога – јер нису радници одговорни за криминалне приватизације које је организовао тадашњи властодржачки лоби, који су раднике оставили без радних места и тешко зарађених плата.

Све ово ствара добре услове да се уз исплату родитељског додатка планира и једнократна исплата паушала за набавку опреме за дете, ово као компензација за досадашњу бесконачну шетњу од шалтера до шалтера ради рефундације ПДВ-а за куповину хране и опреме за бебе. У оквиру права на дечији додаток уочљиво је да су планирана средства за исплату још једне врсте дечјег додатка за децу основношколског и средњошколског узраста која ће редовно похађати и завршити претходну школску годину. Када је реч о деци са сметњама у развоју и деци са инвалидитетом, за њих се ово право, такође, планира под још повољнијим условима, тако да се повећава цензус за остваривање права на дечији додаток, као и повећање његовог износа.

Износ расхода означено као расход за остале намене, укључујући планирана инвестициона улагања, износи 9,7 милијарди или 7,1% по предлогу буџета за ово министарство. То ће створити услове за ефикасније пружање јавних услуга, створиће услове за изградњу објеката из ресора овог министарства, и то по принципу здруживања више служби на једном месту, у једном објекту, подручних јединица Инспектората за рад, служби социјалне заштите, филијале Националне службе за запошљавање, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, а према потребама одређене јединице локалне самоуправе и позитивним искуствима, из Обреновца, у којима је овај пројекат први и реализован.

Начин за реализацију свих планова јесте израда и социјалног картона Републике Србије ради бољег и тачнијег сагледавања социјално-економског статуса грађана који подносе захтеве за остваривање права из домена дечије и социјалне заштите. Ништа мање битно од овога је чињеница да се овим стварају предуслови за доношење два нова системска закона – закона о финансијској подршци породици са децом и закона о социјалној заштити.

Нова законска решења требало би додатно да прошире обим права и укључе све мајке које су у радном односу, које рађају децу, жене са села, жене које су радно ангажоване по различитим врстама уговора о радном ангажовању. Први пут ће жене власнице пољопривредних домаћинстава и жене пољопривредне осигуранице моћи да остваре накнаду за породилско одсуство, што је од немерљивог значаја.

Посебна пажња се посвећује деци са инвалидитетом која примају дечији додатак. Новина је увођење директне исплате права корисницима, субвенционисање боравка деце из породица корисника новчане помоћи у предшколским установама.

Новим законским решењима морало би да се посвети још више пажње деци која су у ризику од измештања из својих биолошких породица, што је неприхватљиво поготово у ситуацији ако је ризик за измештање сиромаштво. Када је у питању радна активација радноспособних корисника новчане социјалне помоћи, суштина законског предлога и оквира јесте да се први пут, подвлачим, радно способним људима који примају ову врсту помоћи понуди радно ангажовање. Овакве новине ни у ком случају неће и не могу негативно да се одразе на децу и друге радно неспособне чланове породице и њихов материјални положај.

Поштовани председниче Владе, посебно желим да подсетим и себе и све нас да је током претходних месеци овај дом, усвајајући законе из области правосуђа, избором нових судија, радом на стварању услова за независност и самосталност рада тужилаштва и судства, створио услове да грађани Србије доживе и правду и сатисфакцију.

Створени су услови да се у наредном периоду буџет Србије попуни заплемом и продајом имовине оних који су опљачкали Србију кроз

приватизацију, оних који су иза себе оставили пустош по општинама којима су владали, имовином оних који су брали субвенције али никада жњели нису, оних који су оставили своје градове без воде, блокирана јавна предузећа, и смишљали начине како да незаконито перу буџетске паре, незаконито исплаћују примања и буду толико дрски да о томе чак јавно говоре и у овом дому.

Само ови износи су довољни да свако дете у Србији у наредних 100 година добије бесплатно књиге и ужину, студенти стипендије, а да сви они који данас не раде добију радно место, а да они који су Србију уништавали добију заслужени бесплатни дугогодишњи смештај у специјализованим затворским установама где никада више никоме неће моћи да причине штету. (Аплауз.)

Србија очекује то да види и да доживи, и то ће после успешног економског опоравка бити коначан доказ да је ово држава која је оздравила и која се изборила са свим врстама организованог криминала. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Јављате се?

Извињавам се овима који су се пријавили, морам да вас избришем. Следећи говорник ће бити Дубравка Филиповски.

Пријавите се поново, ви се пријавите.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Само да се захвалим на примедбама и и на томе што сте посебно примећивали ствари, вероватно и зато што је партијски колега то министарство, али тачно је да смо ту много тога радили и трудили се да сачувамо социјална права и права из домена социјалне заштите увек на нивоу на којем су била, а она свакако нису мала имајући у виду издвајања која вршимо из буџета Републике Србије.

Јавио сам се само унеколико да прокоментаришем ово што је био ваш закључак. Он лепо звучи и чини ми се да сваки човек који тежи правди и који тежи некаквом друштву у којем би резултати били засновани на раду, и богатство било засновано на раду, а не на пљачки и политичким везама, да би свако то волео да чује. Али морате да имате у виду да ту имамо много ствари које просто никада не можете да доведете до тог нивоа да сви будемо срећни и задовољни, и због недовољне ефикасности наших правосудних органа, али и због тога што је за многе процесе, могуће процесе, односно подизање оптужног предлога или оптужнице време истекло, односно застарело.

Али хоћу да вам кажем, наиме, пошто се стално причало о томе како смо имали велике успехе у појединим годинама где су из приватизационих прихода у ствари финансирани наши дефицити. Прочитаћу вам само како је то изгледало, а онда вам каже да су имали суфицит, рецимо, у 2006. години: „Мобтел“ 1.513.000.000; имате „Митросрем“ продат конзорцијуму „ДСД Тобако“ – 15.150.000; Миле Јерковић, то је онај стручњак којем су продавали све што су стигли за мали

кеш за државу, а вероватно велики кеш на другу страну, па сад о томе прича он, о томе други сведоци причају против њега и тако, ко ће га знати, на суду је да то коначно истражи ко је све узео паре – то је 14.557.000 евра; „ХИП Азотара“ – „Универзал холдинг“ а.д. конзорцијум, немојте да вам причам колико нас то паклено и паклено кошта – 13.100.000; Предузеће за производњу гумарских и хемијских производа „Трајал“ Крушевац, то је у реду – 12.120.000; затим, „Данубиус“ Нови Сад за „Делта аграр“ – 10.750.000; „Омољица“ Панчево, гајење жита, легуминоза и уљарица – 7.220.000; Алексинац, Славиша Пурић – 7.116.000, то је одржавање електроенергетских објеката „Бетоњерка“ Алексинац; Друштвено угоститељско туристичко предузеће „Слога“ Ваљево – 5.833.000; „Вршачки виногради“, „Винопродукт“ Чока – 5.700.000.

Само вам говорим да све ове приходе, то није ни порез на додату вредност, то није ни порез на добит, то није ни акциза, то није ни царински приход, то није ни у *one-off payments* у смислу да нам неко од јавних предузећа уплати зато што има вишак прихода, односно има бољи *cash flow* него што је очекивано, па држава то тражи, ово су приватизациони приходи. Да би људи у Србији разумели, када је понестало из приватизационих прихода могућности да финансирамо сопствени дефицит, тада смо, од 2008, кренули у убрзано задуживање. Зато је било време да се са тим стане, да се крене у дисциплиновање, у неупоредиво већу одговорност, да то зауставимо и то смо сада успели. И то је оно што је важно.

Оно што је такође важно и чиме можемо да се похвалимо, господине Комленски, то је следећа чињеница. Нисмо успели и никада нећете правду до краја да истерате, и без обзира на покушаје многих тајкуна да данас утичу на политику, утичу и на поједине председничке кандидате у најави или победнике избора и финансирају много шта и много тога се дешава, није проблем, али ти људи више не воде Србију, нити воде Владу Србије, нити утичу на њене одлуке. (Аплауз.)

То је оно што је суштинска и велика разлика, и на ту разлику сам веома, веома поносан, као и на резултате о којима говорим, јер ја мислим да укупно од приватизационих прихода у односу на ових 1.900.000 док је још имало шта да се проћерда, док је имало шта да се прода... А нисам против приватизације, против сам неуспешне приватизације, против сам лоповске приватизације. Ми ове године нисмо имали ништа, па смо имали, мислим, 30 милиона укупно, ако смо имали и 30 милиона. Дакле, наш дефицит није финансиран из приватизационих прихода, он је финансиран из здравих, најважнијих, најздравијих извора за једну државу, а то су познати порески облици и то је одрживи облик финансирања неког дефицита или спуштања дефицита. Другачије ништа није било одрживо.

Питање је тренутка када ће све као балон да пукне. И то сви знате у овој сали, само што се сви правимо блесави као да се то није

дешавало. И ја сам се питао како је било могуће да је толика разлика између 2006. и 2009. године. Онда, видите, јесмо криви за нешто што смо урадили 2008. године. Али криви смо ми и за много раније – што, када смо имали много капитала и много имовине, тај новац нисмо улагали тамо где је требало, него смо ћердали у рупу и рекли: ништа ново нисмо направили, али ћемо сад те паре да потрошимо. Уместо да смо се домаћински и одговорно понашали. И то људи треба да знају. То је историјска чињеница, која ће остати забележена у уџбеницима и политичке економије и, рекао бих, у општој историји државе и права, ако хоћете, на овим просторима.

Верујем да сада, откад смо ушли у аранжман и програм са ММФ-ом – а нисмо их избацили, као 2011, после месец дана – крећемо у период одговорности, стабилности и питање је хоћемо ли то успети да задржимо или ћемо да се враћамо у период у којем ћемо да правимо толике рупе да никада више наш новчаник нећемо моћи да залепимо, захефтамо, шта год хоћете, и да из њега можете да дајете новац народу, да народ може да преживи, да добије оно што је зарадио.

Не заборавите, ми и данас пензије исплаћујемо са око 40% из буџета, а пре две године смо исплаћивали чак 58% из буџета. Што су нам већи порези и доприноси, то мање исплаћујемо из буџета. Зато нам је важно да што више људи запошљавамо, јер сваки пензионер то зна; пензионери су страшно одговорни, то су дивни људи, они су видели и они се највише радују запошљавању младих људи, између осталог, не због себе, они гледају у будућност много више него многи од нас који смо нешто млађи. Они гледају у будућност, али, наравно, и због себе, зато што знају да сваки наплаћени порез и допринос када се неко запосли иде у Пензијско-инвалидски фонд и да мање имамо из буџета да исплаћујемо и да су нам тиме пензије неупоредиво сигурније и да можемо да размишљамо о њиховом увећању.

Зато нам је важна економски снажна Србија, сигурна Србија. Ја немам више никаквих страхова, само имам жељу да постигнемо што више извора раста и оно на шта бих се позвао – и тиме бих овај део завршио, и краће ћу одговарати убудуће, јер сам, чини ми се, изнео оно што су суштинске ствари за овај буџет – оно чиме се поносимо и што је суштина, што увек можете да гледате у једном буџету, о чему говори Шојбле, чувени, најуспешнији европски министар финансија, немачки министар финансија – важно је да вам дефицит никада не пређе улагања у капиталне пројекте, да вам дефицит никада не буде виши од капиталних инвестиција.

Погледајте, нама је предвиђени дефицит 570 милиона евра, а капитална улагања су нам предвиђена на 750 милиона евра. Чак и да узмемо нешто са финансијског тржишта, нећемо повећавати јавни дуг у проценту у односу на БДП, дакле јавни дуг ће и даље да пада. Али и то што узмемо пара, улажемо у будућност и за нашу децу, јер деци остављамо

путеве, деци остављамо пруге, деци остављамо аеродроме. Тиме улажемо у будућност.

Дакле, поштујемо правило великог немачког министра Шојблеа да капиталне инвестиције, владине, државне, морају да буду веће од дефицита. И то можете да видите у овом буџету и чини ми се да смо то први пут и у Плану приказали и на веома конзервативан начин представили, а верујем да ће резултати у самом буџету бити још бољи. Хвала вам најлепше. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Ја ћу, због листе, читати двоје, јер се одмах јављају људи.

Дубравка Филиповски, па иза ње Чедомир Јовановић.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Поштовани председниче Владе, уважени потпредседници и министри, колеге и колегинице народни посланици, планирани буџет за 2017. годину испуњава основни задатак фискалне консолидације кроз задржавање одређених мера уведених у претходном периоду, уз селективно и одмерено попуштање са рестрикцијама код пензија и плата у јавном сектору. Буџет за 2017. годину је добро одмерен и планиран и најбољи је у последњих неколико година.

На почетку свог излагања желим да кажем да ће Посланичка група Нове Србије у дану за гласање подржати овај предлог буџета.

Знамо да су поједине мере економски и политички непопуларне, али се залажемо за њих јер су у овом тренутку у исто време и у интересу државе, али у интересу и оних грађана који их у овом тренутку не подржавају.

Социјално-економски савет је дао подршку овом буџету. Фискални савет је, рекла бих, у последњих неколико година имао најмање примедба за овај буџет. Економисти су, између осталог, и ви сте, господине Вучићу, цитирали професора Јовановића, више него икада истакли да ће због планираног БДП-а између 3% и 4% за наредну годину грађани Србије осетити значајнији бољитак, и то су веома важне вести за грађане Србије.

На почетку свог излагања желим да кажем неколико чињеница. Буџет за 2017. годину нам даје јасан приказ структуре прихода и расхода, тако да су укупни приходи буџета за 2017. годину 1.092 милијарде динара, а укупни расходи су од 1.161 милијарду динара; укупни расходи ће бити већи за 69,1 милијарду динара од прихода, што је најнижи буџетски дефицит у последњих шест деценија и његова пројекција за следећу годину је 1,7%.

Буџет за идућу годину планиран је и на основу прогнозе да ће раст БДП-а бити 3%. Ви кажете да ће бити на крају године и до 4%, а инфлација неких 2% до 4%.

Зашто све ово говорим? Из два веома важна разлога. Први је зато што су три претходне године биле посебно тешке за грађане Србије; дефицит је у 2014. години, када смо имали поплаве, износио 7,1%, а већ у

2015. години је преполовљен и на крају 2015. године је износио 3,5%, на крају ове године он износи 2,1%, а за следећу годину је планирано 1,7%. Други веома важан разлог је што смо трајно смањење дефицита имали примењујући и реализујући две мере – прва је смањење плата и пензија, као и смањење запослених у јавном сектору, а друга је добра наплата пореза, која је константна у задњих неколико година, и с тим у вези бих похвалила Пореску управу Србије.

Веома важан податак је да у задњих неколико година није било ни ребаланса, што значи да је буџет добро испланиран, реалан и одржив. То је веома важно, јер у буџету можете предвидети шта год хоћете, али ако то и не спроведете, онда смо сви у заједничком проблему.

Новим буџетом су планиране и веће инвестиције, што показује развојну страну буџета, а оно што посебно желим да истакнем је чињеница да после неколико година узастопног, али ипак контролисаног раста, први пут ове године имамо смањење јавног дуга. Оно је минимално, од 0,7%, али је у овом тренутку веома, веома значајно и даје наду да ће у наредном периоду и наредним годинама бити све мањи.

Зато сматрам веома важним да Влада Републике Србије и контролише девизне разлике, с обзиром на то да долар расте, који је план за смањење валутних разлика отплате јавног дуга и на основу којих параметара се они могу предвидети. Поред повећања плата, овим буџетом је предвиђено смањење плата у јавном сектору са неких 8,45% на 8%. Моје питање за вас је – који нам још закони недостају у смислу бољег и прецизнијег дефинисања правила индексација плата и када ће у Народну скупштину Републике Србије доћи закон о платним разредима?

У Предлогу буџета у категорији која се односи на пројектне зајмове, која је постајала и пре али се сада први пут прецизира колико ћемо којих кредита реализовати у свакој буџетској години, сматрам веома важном управо нашу контролну улогу, Парламента. Са становишта контролне улоге Парламента уводе се две веома важне ствари у овом буџету – то су допунски елемент транспарентности и допунски елемент обавезе министара да редовно извештавају о реализацији пројеката како бисмо имали јасан преглед између онога што смо обећали и онога шта је остварено.

Зато је важно да се смањи количина средстава која су договорена а нису повучена и искоришћена и да ми овде у Парламенту транспарентно знамо који су разлози за то. И мој колега Золтан је говорио о сивој економији, истакли сте и ви, господине председниче Владе, који су кораци у наредном периоду за смањење сиве економије. Рекла бих да је у претходној години била појачана контрола и непријављивања радника и уопште у сивој економији, али само због грађана Србије желим да кажем да за сваки производ који је плаћен а није узет фискални рачун на тај начин ми оштећујемо здравство, оштећујемо пензионере, оштећујемо образовање.

Наша велика шанса је пољопривреда. Ове године у буџету је 8,11% више средстава него у 2016. години. Пољопривредну производњу треба подстицати као нашу велику шансу и расподела субвенција треба да буде боље контролисана, што је, такође, једна од три основне функције Парламента, а ја ћу о тој бољој контроли субвенција у области пољопривреде истаћи један пример из 2015. године, а односи се на пољопривреднице.

У 2015. години имали смо 22 милијарде субвенција за 317 газдинстава, а од тога су пољопривреднице добиле само три милијарде. А знамо, према подацима, да се 25% жена у Србији бави органском производњом. Дакле субвенције које су овим буџетом за 2017. годину повећане морамо мало боље контролисати.

Било је великог отпора и критика због Закона о пољопривредном земљишту, због питања ко користи наше највеће природне ресурсе и ко се на томе богати, а суштина целе приче о пољопривредном земљишту је да држава има користи од свега тога. У прилог томе иде и податак, који сте ви, министре Недимовићу, недавно изнели, да у овој години имамо 27 милиона евра више од закупа пољопривредног земљишта.

На основу плана буџета за ову годину рекла бих да су изазови и ризици у рационализацији јавног сектора, да су ризици у оквиру највећих предузећа, која запошљавају преко 20.000 радника, попут РТБ Бора, Азотаре... Потпуно је јасно да Влада Републике Србије константно тражи решења за ова предузећа, а министар Вујовић је у свом образлагању буџета данас рекао за мене једну веома важну ствар, да је стратешка важност једно а одрживост друго, и о томе треба водити рачуна.

Оно што сматрам веома важним јесу реформе у области образовања. Моје мишљење је да раст БДП-а од 3,5% до 4% у области привреде не може бити праћен на прави начин без реформе образовања. Министар Шарчевић је у неколико прошлих месеци, рекла бих, рекао који ће бити план Министарства просвете у овој влади, а ми пратимо план који сте изнели у области реформе образовања и заиста верујемо у њега, јер сматрамо да ће донети оно што је неопходан замајац привреди Србије.

Желела бих да истакнем господину Вујовићу као министру финансија, зато што мислим да он у овом тренутку није свестан, да ће остати упамћен по увођењу родноодговорног буџетирања. Зашто сам рекла да ви у овом тренутку тога нисте свесни? Зато што је имплементација родноодговорног буџетирања до краја 2020. године, али сте били врло свесни да прошле године заједно са нама парламентаркама, са невладиним сектором, са међународним мисијама уведемо тако значајну ствар у Закон о буџету и Закон о буџетском систему. И то је толико снажна порука, порука охрабрења која је послата Србији, а односи се на 51,7% жена које живе у Србији. Верујем да ће родноодговорно буџетирање имати резултате као

што их има у држави Аустрији, јер је родноодговорно буџетирање у Аустрији део Устава.

Ми за сада пратимо примену родноодговорног буџетирања. Има много позитивних примера, министре Вујовићу, у примени овог дела Закона о буџету, али и има много проблема. Зато бих волела да нам Министарство финансија даје све потребне информације у вези с тим и да се ми у наредних неколико година веома активно укључимо у његову имплементацију.

На самом крају желим да истакнем да ми је посебно драго што Београд сија лепше него икада, што је окићен раније него било које друге године, што нам говори да смо озбиљна метропола која привлачи туристе и у прилог томе иде и велики број хотела који се граде.

На крају свог излагања желим да вам поставим још једно питање, а питање се односи на предузетништво и ефекте које ћемо имати у овој години, због тога што сматрам да треба да учимо из земаља у окружењу. Можда нам је најсвежији пример управо Словачка, која је и председавала ЕУ ових шест месеци – 99% окоснице привреде у Словачкој чине мала и средња предузећа, а 75% она до девет запослених.

Такође, охрабрује данашња посета Србији господина Хана и његова изјава да ћемо већ следеће недеље отворити још једно поглавље.

Још једном желим да кажем да ће у дану за гласање Посланичка група НС подржати Предлог буџета за 2017. годину.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

После одговора премијера даћу реч Чедомиру Јовановићу и после иде Ненад Чанак, а сада морам да избришем листу.

Изволите, јавите се. Јавите се поново.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: На неколико питања да одговорим, уз захвалност за подршку, пошто ми се чини, по ономе што мој телефон, модел из 1997. године, може да ухвати, видим да су неки организовали, како се то каже, Зорана, направили су...

(Војислав Шешељ: Где ти је онај модел из 1993. године?)

Тај сам, Војиславе, изгубио.

(Војислав Шешељ: Он је коштао 12.000 марака.)

Да, Војислав ми је купио први телефон, али сам га изгубио.

Али је, али је ...

(Војислав Шешељ: Нисам купио, него сам добио на поклон, па га теби дао.)

Неко ми је узео, добро. Свеједно. Не би он то купио никада.

Добро, ајде да пређемо на овај озбиљни део.

Пошто кажу, направили су мрежу читаву, „Вучићу, диктаторе“, пошто ваљда мисле како су много храбри, опасни, па их се неко плаши... А нисам то рекао због себе, него због вас, јер и вас исмевају, госпођо Филиповски. Такође, мисле да су много паметни, поједине

мушкарчине, у овом парламенту, али шта да радите? То вам је слика и прилика кукавица, које су увек причале шта ће неке да ураде, а кад се тај неко појави, онда обично нога ногу сустиже и не знају где ће и како брже-боље да побегну. (Аплауз.) Али шта да радите? Као што видите, нимало нисам фасциниран њиховим страшним појавама и страхом који око себе својом памећу и мудрошћу шире.

Дакле, у праву сте, подржали су и синдикати и послодавци овај буџет, и мислим да никада ни од једних ни од других нисмо толико не само коректних, већ добрих речи, и од Орбовића и од Атанацковића и од свих осталих, могли да чујемо о буџету, што је похвално и што говори да су и једни и други разумели начин на који је држава састављала овај предлог буџета, који јесте веома важан.

Тачно је да имамо проблема са даљим смањењем запослених у јавном сектору. Посебно тај проблем имамо у ономе где је то вероватно најтеже или се ми нисмо довољно ангажовали; наравно, реч је о просвети и здравству. У јавним предузећима то иде боље, сем у оним јавним предузећима где су огромни приходи, јер ту ни за живу главу нико неће да пусти никог млађег да дође, већ само да остане, ако може и да не уђе у пензију него да продужи две или три године, на било који начин, јер је страшно потребан, да се само сачува висока плата и сва друга примања.

Кад говорим о плати, просечна плата у Министарству одбране вам је, рецимо, свега 42.500 динара, али укупна просечна примања су чак 58.000 динара; ако се не варам, Ђорђевићу. Дакле, само вам то говорим, да примања и плате нису увек исто.

Такође, да ли грешим око процене буџета, јер сте рекли бог ће нам помоћи и ко ће нам помоћи, ми смо грешили у претходне две године, али увек смо грешили у оном смеру у којем никада раније нисмо грешили, увек смо потцењивали наше приходе и прецењивали наше расходе, а раније је увек био случај да смо потцењивали расходе, а прецењивали приходе. Тако да би било добро да смо и овај пут погрешили, а одмах да вам кажем – очекујем да смо погрешили, али на ту добру страну, да нам дефицит буде још нижи, као што је био прошле године, а ове године нисмо имали потребе ама ни за каквим ребалансом, чак ни за каквим пребацивањем новца, никаквих проблема први пут после не знам колико, нисам те статистичке податке... Дакле, много, много година је прошло а да нисмо имали никакав ребаланс буџета.

Такође, рекли сте шта је то потребно за плате. Потребан је закон о платним разредима и нећемо га лако донети. Сви су против тога. Сви су против свега, јер неко би имао више, али би неко имао мање. Али онај што је имао мање, не би ни за живу главу да то дозволи.

Навешћу вам пример. Ако хоћете да изједначите плату возачу у Београду или у Врању, секретарици у Београду или у Врању, што мислим да би било лековито, то би задржало наше људе у Врању, задржало би наше

људе у Лесковцу, задржало би наше људе у Прокупљу, не можете. Имаћете демонстрације до краја живота од свих оних који су запослени у Београду, и изаћи ће и рећи ће вам нешто што је тачно, рећи ће – па трошкови живота су вам већи у Београду. Ако им ви кажете – па нема проблема, отиђи онда у Врање, тамо је јефтиније, он ће да каже – а ти мене тераш, ти си овакав, ти си онакав и не знам шта све.

Дакле, шта год да урадите никад није добро. Тако да тај закон о платним разредима немамо снаге да на такав начин донесемо, иако ћемо неки морати да донесемо и сви заједно да пробамо да седнемо да то урадимо. То је захтев и Светске банке и ММФ-а, то је захтев који би требало да оздрави Србију, посебно да ојача централну Србију и Војводину, који имају ниже приходе од Београда, нижа примања од Београда, али да ли ћемо сви заједно имати снаге. Знам да до сада нисмо имали.

Мајо, и ако твитују, не морају да вичу кад твитују. Кад твитују, довољно је да притисне три дугмета, не мора да виче кад твитује. Ваљда мора и да се чује када твитују. Да...

(Војислав Шешељ: То је због телефона.)

Војиславе, после, када дођете на ред, има времена.

(Војислав Шешељ: Ко и Тома.)

Говорите о појачаној контроли. Ми то не можемо лако да изведемо без подршке целокупног друштва, не можемо да изведемо без подршке свих медија, а то нисмо имали.

Подсетићу вас на случај из Ниша. Сећате се кад је Пореска полиција ушла и рекли су – затворили смо 15 ресторана. Не знам, можда сам погрешно, можда је 10, можда је пет, није ни важно. Они су се скупили, скупили запослене и рекли – сада демонстрирамо. Имали су пуну подршку комплетне јавности, уз транспарент – хоћемо контролу, али не репресију.

Какву репресију? Јеси ли издао фискални рачун или ниси издао фискални рачун? Ако ниси издао фискални рачун, зна се каква је законска казна, која је иначе минимална, нажалост, и која им у ствари даје право да то раде, и зато то и раде. Али није проблем у свему томе. Ја њих разумем, ја те људе разумем. Можда се то некеме десило случајно, код неког је то правило, а није ни важно. Ја њих разумем, они се боре за себе, али ја не разумем све нас, не разумем све медије у овој земљи, који су рекли – аха, јеси видео?, они су у праву.

А зашто су у праву? Да нам не плате за обданиште? Да нам не плате за школу? За обданиште и школу за своје дете? Да не плате за пут? Јер тих 20% или 10%, да ли је хотел, коју год стопу хоћете да узмете, то иде за овај буџет, то иде управо да бисмо све ово могли да платимо, да би Милија у Сврљигу могао да добије халу са 1.000 места. Пошто ми сваки пут петља – хоћу салу, салу... Није сала, него хала!

И сви то раде у Србији. Сви дођу код мене, сви они мени пошаљу захтев и кажу – немамо спортску салу. И онда ја пошаљем допис

Вањи, пошаљем другим министрима, рачунам, па добро, та спортска сала не може да кошта више од 100.000 евра, наћи ћемо, имамо толико новца. А онда ја видим да су они замислили спортску халу, која нема да кошта испод 600 и 700 хиљада. Ал' онда – па чекај, то је споменик у Сврљигу, то је споменик овде...

И то је све супер и то је све у реду, али сви ови људи морају да разумеју да се то финансира из пореза, да се финансира из акциза, из царина и свега другог, и да је то одузимање од нашег народа директно. Ако то неко не разуме, онда смо у проблему.

Немамо ниједну фабрику тог типа са 20.000 запослених. РТБ је 6.000 – да бисте ви знали, и немојте да се секирате, мало ко зна; држе ми предавања сваки дан, а не знају ни пети део онога што ви знате и што сте говорили – РТБ је на нивоу око шест, шест и по хиљада, Азотара је око 1.000, МСК вам је на нивоу од 550. Немамо те гиганте какве смо некада имали, јер су их у међувремену све растурили, препродали, распродали и тако даље. Наравно, дошло је и неко друго време, у којем морате да се понашате другачије.

За једну ствар сте апсолутно у праву, и не знам да ли имамо снаге, и то говорим и пред министром просвете, који има огромну енергију, и који је врло способан човек, а и за којег верујем да ће се више усредсредити на те стратешке ствари, а мање да губи на дневном нивоу за оно што долазе као проблеми. Пустите, ми ћемо да издржимо те дневне ствари, дајте решавајте те крупне, јер ми не можемо да имамо одржив економски развој уколико не идемо у крупне реформе нашег образовног и просветног система. Нема, то можемо да издржимо још следеће године, већ 2018. године ми напретка немамо. И то људи морају да знају.

За нас је зато Министарство за образовање, уз Министарство здравља, у којем се види стандард који достигнете, али Министарство образовања, због будућности, свакако најважније министарство. Да ли смо досада урадили те велике промене? Нисмо. Јесам ли срећан због тога? Нисам ни задовољан, ни срећан. Хоћемо ли имати снаге? Не знам. Зато што ви морате да имате у виду да ће то захтевати и одређене болне ствари.

Јер ви нама, опет се враћам на то како друштво то закључује: замислите, затвориће држава школу у селу које има једног ђака. А која је то школа у Америци...? Колико је пута Америка већа од нас?, 50 пута по броју становника, а у Америци нема ниједна школа са једним дететом. Зато што они имају своје аутобусе и неће да плаћају гориво, неће да плаћају грејање, неће да плаћају светло, неће да плаћају наставно особље за једног ђака. Али ако бисте ви то у Србији урадили, онда бисте били злочинац и зликовац.

А то је немогуће да издржите, економски је неиздрживо. Уместо да имамо оне комбије и аутобусе да развеземо децу и да скупимо децу у ту школу, ми то не можемо да прихватимо. Зашто? Ето зато што смо размажени. Зато што смо тако научили. И бацамо новац. И сви у сали знате

да бацамо новац. И сви знате да сам рекао истину. И први пут кад се то буде догодило – страшно, наше село је, после 730 година, остало без школе!

Наравно да сам претерао и наравно да сам метафорично говорио; говорим шта људи причају. То вам је исто било и са ауто-путем и са храстом и са свим осталим. И тако стално. И то јесте нешто што јесте озбиљан проблем.

Кад сте о томе говорили, извињавам се, нисам могао да пратим јутрос Вујовићево излагање и ово што је јуче било, не знам да ли сте приметили у буџету, први пут смо одвојили милијарду, десет милиона евра, више од 10 милиона евра одвојили смо директно за ИТ сектор пара које нисмо одвојили прошле године. То су потпуно нове паре.

Не разумем се превише како и на које начине то ми мислимо да финансирамо, јер сам Ану позвао и на тај састанак са тим клинцима који сам имао... „Клинцима“ – људима од 20, 30, 30 и кусур година који су просто генијалци, који знају тај посао. Слушао сам, питао сам колико новца треба да издвојимо за те ствари, питао да ли је то у реду, са нашим људима разговарали и издвојили, као што видите, додатно велики новац. Јер хоћемо да те људе задржимо овде, да нам не иду у Софију, да нам не иду у Бугарску и да нам не иду на Запад.

То није лако, узгред. Та врста миграција постоји из овог дела Европе, постоји и из других делова Европе. Пољска је тако остала без три-четири милиона људи, Румунија без два и по – три, и многи други. Много више људи је отишло на Запад из тих држава иако су чланице Европске уније, него из Србије. Зато морамо да покушамо да их сачувамо, да их заштитимо и да остану овде.

Верујем да ћемо имати снаге да тај број људи који одлази... Не можете то никада да спречите до крајњих граница; људи бирају своју будућност у данашњем свету; у глобалном свету, какав јесте, свако може да живи где хоће, лакше стиже на то место него икада раније, али је наш циљ, пре свега, да централну Србију и неразвијене делове Војводине сачувамо, да имамо становништво и да улажемо што је могуће више у школовање и образовање. Верујем и надам се да ћемо у томе имати вашу подршку, и вама хвала на томе што се не стидите да кажете и неку похвалну реч о Влади Србије, иако знам да би и многи са друге стране то урадили да им то политички одговара, да немају потпуно другачије личне амбиције.

Хвала зато што је постало непопуларно било шта позитивно рећи, па сам само чекао кад ће Горана Бреговића, који је рекао да гласа за Вучића, или не знам кога већ, да оптуже да нема појма о музици и да нема појма ни о чему другом, јер ко год би рекао да подржава Владу он ништа не зна. Само они који никад ништа нису постигли у животу, а плуну Вучића или кажу нешто лоше против Владе ти су „ин“, ти су квазиелита и тако даље. (Аплауз.)

И зато су поражени, зато што људе више не интересују псеудоелите, не интересују их квазиелите, интересује их народ, обичан човек, интересује их онај ко се обраћа њима и за кога виде да ради у њиховом интересу и за добро државе, а не за добро псеудоелита. Хвала вам. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Чедомир Јовановић.

ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ: Госпођо Гојковић, поштовано председништво, даме и господо народни посланици, представници Владе, господине Вучићу, важна је расправа, не зато што се усваја најважнији годишњи закон, него због политичке ситуације у којој се налази земља.

И власт и опозиција највише воле да разговарају о економији. Опозиција зато што на први поглед економија све трпи, знате већ, познате су вам те платформе из начина на који сте ви својевремено деловали и из начина на који се данас понаша део опозиције – запослићемо људе, вратићемо плате и пензије, повећаћемо, нећемо дати... Са друге стране, власт воли да разговара о економији због тога што је из њене перспективе економија јасна као физика. Сви адути су у вашим рукама.

Када то кажем, не говорим због тога што имам потребу да вас хвалим. Нажалост, бавим се политиком у земљи у којој је ненормално бити нормалан. Дефицит од 1,7%, то је мера жртве оних пензионера који су остали без 10% пензије – не зато што је то био ваш хир, него зато што, могу и то да кажем, нико није био спреман да слуша ЛДП пре десет година, када смо указивали на проблеме са којима се земља суочава. То је мера жртве и оног пензионисаног пилота који је вратио 5.000 динара и рекао – не треба ми, хоћу мојих 300.000. Али ја на томе не могу да градим политику ЛДП-а, зато што знам да не би било ни тих 5.000 да је настављено онако како се радило у прошлости.

Ако говоримо о тих 1,7% дефицита буџета који је, заправо, једини критеријум о којем данас можемо да расправљамо, онда је то мера жртве лекара у здравственом систему, професора у образовном систему, полицајаца који нас чувају а који су остали и без додатка и без дневнице, па када путују са нама по Србији као обезбеђење немају ни за оброк себи, а раде и трпе и ту су да се жртвују. Дакле, морамо поштовати нешто тако.

Због тога ја не могу према том буџету да се односим искључиво као према нечему што је производ ваше политике, па пошто сам ја ваш политички противник, онда то заслужује сваку критику.

Цитирате Шојблеа, мени је драго због тога. Борио сам се за то годинама. Нажалост, није се тако често цитирала и уважавала немачка политика. Чешће су се овде понашали као да им говоре пише Шојгу, руски министар за ванредне ситуације, сада министар одбране.

Дакле, када говоримо о буџету онда ту треба бити поштен. Свака част, урадили сте добар посао, и ви и ваш министар финансија, ваша влада, а пре свега грађани Србије. (Аплауз.) Приватни сектор је са 15%

мањом платом у просеку подигао своју продуктивност, повећао извоз и на такав начин омогућио оно што мислим да сада треба да буде у фокусу нашег разговора, то је реализација политике која је шира од економије.

Зато ја желим са вама да разговарам о политици. Немам ништа против других тема. Можемо да разговарамо о „Бору“, можемо да разговарамо о „Железницама“, можемо да разговарамо о „Ресавици“. Свака част за „Сартид“, али ми смо га једном продали 2003. године за 30 милиона, па је то био велики политички проблем. Ја не желим данас да се понашам онако како сте се и ви и многи у овој сали понашали тада. Боље да су га узели Кинези него да држава крвари најмање 200 милиона годишње.

Али желим нешто друго да вас питам, господине Вучићу. Ко ће реализовати овај буџет? Која влада? Ко ће бити председник те владе? Која парламентарна већина? Јер економија не зависи од демократије. У једнопартијским системима економија сјајно функционише; имамо тако пуно примера по свету. Економска перспектива зависи само од одрживости једног концепта, и то је оно што је данас тема за мене.

Да ли ћете се кандидовати на изборима за председника државе? Да ли ћемо имати парламентарне изборе? Сада то треба да знамо, колико год страначке стратегије говориле о нужности пролонгирања тих одлука. Хоћу да знам, господине Вучићу, да ли сте свесни ризика који то уноси у наш политички живот. А знам врло добро да ви знате о чему ја говорим. Друго је питање што сте одлучили да ви о томе не говорите.

Ја не желим да због политике коју ми заједно овде у Скупштини водимо поново угрозим будућност ове земље. Јесте ли сигурни да овде нема простора за још један демократски фронт? Јесте ли сигурни да нема неког „новог Синђелића“ и да је европска будућност земље, од које пресудно зависи, господине Вујовићу, реализација вашег буџета, сигурна? То је оно што интересује ЛДП.

Много тога можемо да кажемо једни другима, али мислим да је ово ситуација у којој немамо право да жртвујемо икога више осим нас самих. Превише пута је земља страдала због те врсте политичког слепила. Ми смо ушли у 2003. годину због тога што нисмо препознали и разумели ситуацију у којој смо се налазили 2002. године. Ово време данас, иако су околности на први поглед потпуно другачије, ако упоредимо степен међусобног разумевања, способност да се договоримо око било чега, јако подсећа на то време тада.

Ви сте успели да дођете са новом економском политиком у Скупштину, променили сте однос према буџету, први пут сте ставили у њега нешто што досада није стављено. Океј, разумемо да Србија никад није била у финансијском смислу толико аутономна да може да донесе буџет без консултације са међународним финансијским институцијама, шта да радимо. Шеста ревизија у новембру, 17. се изјашњава ММФ, у том периоду се може разговарати о буџету, не може раније. Можда треба мењати законе

који доводе Владу у позицију да те законе сама крши. Али то треба поштено рећи.

Али кад већ долазимо са једном другачијом економском политиком, зашто задржавамо старе политичке односе? Нека куца ко шта хоће; нису нам потребне те ситне сплетке – да у суботу у три поподне закажемо седницу за недељу у три поподне да би неко написао мање амандмана. Ваш буџет је такав да то заиста никоме не одговара. Више нам одговара један фер однос у коме ћемо рећи шта је оно што је добро и на такав начин обавезати и вас да сутра тако нешто штитите, уместо што ћемо овде водити бесмислене ратове, јер је то непоштовање људи који су пуно тога учинили да би овај буџет био овакав какав је.

Када говоримо о повећању за аграр, па знамо под каквим притисцима нам је аграр. Каква је била прошла жетва? Фантастична, сви су били задовољни због тога. Где је проблем? У томе што је овогодишња сетва упола мања од прошлогодишње и што ћемо у најави имати дефицит жита током лета наредне године.

Ако говоримо о расту субвенција, онда морамо говорити о једној стратегији развоја, о чињеници да нисмо спровели комасацију земље 40 година, да нисмо укрупнили поседе, да нисмо конкурентни на том плану. То су теме које превазилазе страначке оквире. Шта је урадио Обама дан након избора? Сео је са човеком који је давно прешао политичке границе у односу са њим. Шта је рекла Хилари после избора? – „Поштујте новог председника.“

Ви сте добили изборе. Ја се против вас борим на оном плану на којем мислим да правите грешке, а то је пре свега питање наше европске будућности. Не знам да ли сада можете да будете јасни или не, али што дуже пролонгирате одговоре на ова питања, то ће наш маневарски простор бити мањи. То је као када не донесете одређене одлуке у вези са економијом, па после не можете да их исправите. Ми смо близу тачке после које нећемо моћи да коригујемо своје односе. У овако подељеној земљи, с оваквим степеном међусобног неразумевања ми не можемо да опстанемо у тако компликованим околностима у којима се налазимо.

Слушајући расправу на Одбору за финансије, па цитирате тако често професора Петровића, он је говорио о том буџету, поштено, рекао је шта је оно што је добро и указао на нешто о чему ми треба да размишљамо, да смо ужасно рањиви на сваку нестабилност у свету – једино што је данас сигурно у политичком животу јесте да ће бити те нестабилности. Шта ћемо онда да радимо? Јесмо ли ми могли да утичемо на Ренџија у Италији, који је расписао референдум о уставним реформама? Нисмо. Каква је данас ситуација? Земља са дугом од 2.300 милијарди евра се љуља.

Јесмо ли могли да утичемо на епилог америчких избора? Нисмо. Каква је перспектива? Врло, врло неизвесна. Трендови на које указује нова администрација нису трендови који нама одговарају, они теже

изолационизму. Па долазе избори у Немачкој, долазе избори у Француској, па је и нова Јалта негде ту пред нама. Процеси су већ започети, свет се поново дели.

Шта је Србија? Јер она постаје земља у којој не можемо да кажемо да је добро када се прикажу приходи и расходи, јер она постаје земља у којој не може да се каже да је била грешка продати НИС 2008. године на онај начин. Тачно, гласало је нас неколико, али то више ништа не значи. О тим политичким питањима ми треба да разговарамо.

Што се тиче тих кључних економских параметара које ви помињете, ја мислим да вам недостаје неколико реченица које су пре свега усмерене на тај приватни сектор. Пола ваше владајуће коалиције чине странке које су до 2012. године биле нека власт. Не спорим да је било погрешних приватизација, али ми морамо да лечимо ово друштво од оне врсте предубеђења које нас зауставља у развоју.

Транзиција, ако желимо да буде ефикасна, она је социјално ужасно деструктивна. Ви сте имали тај дијалог у Ваљеву пре неколико дана када вам човек каже: „Мала ми је плата“, а ви му кажете: „Знате неког ко ће вам дати већу?“ Али то је, са друге стране, ужасно сурово. А околности у којима смо се ми нашли су такве да нема никога ко ће објаснити друштву и осветити га после те коме која траје 30 година, да и од тог „Горења“ за које смо се борили, као и од сваког другог кога вучемо за рукав зависи будућност ове земље.

Свашта ћемо чути, и да су нас опљачкали страни инвеститори... Па Америка се бори за стране директне инвестиције. Без 80 милијарди месечно директних инвестиција њен економски систем је неодржив. Где су нам извори средстава? Па директне инвестиције, приватизација, дознаке, све их је мање, и кредити. Како ћемо да рушимо тај дуг? Шта нам кажу на Одбору за финансије? Опет професор Петровић, каже – до 2030. године борићемо се да се вратимо у оквире закона. Значи, од 2012. године до 2030. године, осамнаест година се боримо да бисмо се вратили у оквире законски дефинисаног и прописаног јавног дуга, а за три године смо то све појели.

Хајде онда да видимо како ћемо да спроведемо економску политику у овој земљи уколико вас ја чекам на сваком ћошку са идејом да вас саплетем на оном на чему могу да вас саплетем, обећавајући оно што ме сутра неће обавезивати. Тако то више нигде не функционише. У то само још Варуфакис верује. И Сириза је два дана после референдума на ком је било „не“ урадила све супротно.

Дакле, тачку треба да ставимо на глупости у овој скупштини, ако треба да буде озбиљна институција, и да кажемо – економија је економија. Страначки ратови, страначке борбе – да, на другим темама. Око овога нема играња. Уколико ми немамо ту врсту зрелости и способности,

онда ће се тренд нашег пропадања наставити, а ресурсни потенцијали којима смо ово зауставили биће трајно обесмишљени.

Нових нема. Нећемо моћи за годину-две опет да стежемо каиш за 10% пензије и плате, да одузимамо дневнице. Колико нам је лекара отишло у ове четири године због тога што не можемо да их платимо онолико колико треба да их платимо? Ако се изгуби та економска перспектива и уколико изађемо из ове сале без поруке да смо ми осуђени само на пропаст, па сами ћемо себи пуцати у обе ноге и остати без икакве будућности.

Дакле, раздвојте економију од политике. За оно што је урађено у ових годину дана на економском плану, решавање проблема „Сартида“, решавање проблема предузећа која су била у реструктурирању, то је била темпирана бомба сваке владе, остало их је неколико за наредну годину. То су успеси. Они људи који су узели отпремнину и отишли, то је готово 150 компанија, они се данас сналазе и покушавају да преживе. Па то треба поштовати. То је оно што је добро урађено.

Ако желимо да решавамо проблеме у будућности, па чекајте. И „Бор“, и „Ресавица“, и „Железнице“, и то што сте набројали, „Азотара“, „Петрохемија“, претпоставка тога је политичка одрживост ове земље и њена политичка оријентација.

А ми пред собом имамо очигледну кризу у најави. Сваки избори у Србији су драма. Имамо председничке изборе; отвара се могућност парламентарних избора. Немам ништа против, и једних и других, уколико земља зна шта жели на тим изборима да постигне. У овом тренутку персонификација земље сте, између осталог, и ви. Јача европска оријентација, више Шојблеа, мање Шојгуа и ми ћемо реализовати те политичке планове, осигурати будућност друштва.

Нова регионална политика, решавање проблема Косова. Оно што желим да вам кажем је да морамо напустити то правило по ком је у политици све могуће. Тачно је да је политика само утисак и када странке, ваша или социјалисти, изговарају реченице које мање или више имају исти контекст као и реченице ЛДП-а о Косову – ви сте патриоте, а ми смо издајници. Не жалим се, и ту цену плаћамо, али је веома важно сада ставити тачку на то кување у земљи и врло јасно рећи – ова земља ће бити европска, она ће реализовати своју европску агенду, водиће нормалну регионалну политику, биће извор унутрашње стабилности, способна да се одупре сваком преливању кризе споља.

И ако то желимо да имамо пред собом, онда морамо да добијемо одговоре на једноставна питања – какве су ваше политичке намере? Ако идете на председничке изборе, какве су ваше политичке намере? Пошто то неизоставно вуче за собом и парламентарне изборе. Да ли ћемо на том плану мењати курс земље или ћемо отићи у ову председничку кампању другачије него што смо ишли у иједну досада?

Свака је била много више сплетки и клевете, много мање јасне оријентације. То су теме које су пресудно важне.

Иначе, сама прича о буџету, то нико разуман не може да каже ништа више осим оног што су рекли људи који се баве тим послом. Знате шта? Па не могу да будем толико луд да после савета страних инвеститора, који запошљавају сто хиљада људи, инвестирали су у последњих годину дана милијарду евра, ја будем тај који ће вам држати лекције о томе. Шта су они рекли? Јесу ли рекли да смо се померили? Па шта ће мислити о земљи у којој лидери опозиционих странака говоре да је то лоше? Па шта је нама циљ, да они оду одавде? Онима којима је то циљ, они не желе добро овој земљи, јер кад смо били сами, ми смо били осуђени на пропаст и криво смо радили ових 16 година да бисмо дошли до чињенице да у буџету немамо Потемкинова села, да је у буџету све онако како треба да буде написано. Видећемо шта ће од тога бити реализовано.

Можемо да разговарамо, али то није питање буџетске политике, о положају приватног сектора, о чињеници да су нам предузећа неликвидна док банке плаћају негативну камату због тога што су пуне новца који не пласирају, о чињеници да је држава конкурент привреди на финансијским тржиштима, где се задужује на начин који чини неконкурентним приватни сектор пре свега, и о перспективи на коју ви указујете с амбицијом да решите тих неколико проблема који још увек стоје овде пред нама и врше притисак на читаво друштво. А то су ти велики системи које нећемо тако лако решити уколико решавање буде подразумевало да ће договор важити онолико колико сте ви власт. То су кључна питања и ја се надам да ћете ви на њих одговорити.

Што се вас тиче, господине Вујовићу, имали смо пре подне један неспоразум. Разговарао сам са послаником Шешељем, заиста мислим да господин Живковић није заслужио ту опомену и жао ми је због тога. Али желим да вам кажем неколико ствари.

Није пуно људи у српским финансијама имало неопходно искуство за обављање тог посла. Имали су жељу, амбицију, није било довољно искуства. Ви сте успели да budete у једној политичкој влади, али да задржите ту позицију неког ко је професионално коректан, и око тога не можемо да полемишемо. Мислим да је само требало да budete јаснији и да кажете да није могуће послати буџет у складу са законом у Скупштину док се не заврше разговори са ММФ-ом, јер од тих разговора и ревизије зависи уопште сам буџет. Овде у буџету имамо нека повећања, а тога не би било да није било разговора. Просто, то су неке елементарне чињенице и тиме би се смањило притисак на читаву расправу и околности у којима смо се налазили током јучерашњег и данашњег дана.

Либерално-демократска партија не може да гласа за овај буџет.
(У сали посланици гласно коментаришу.)

То није израз непоштовања оног што је урађено, али то је, то је веома важно, став ЛДП-а о политичком сегменту, који ви потпуно заобилазите и на који желим да одговорите.

ПРЕДСЕДНИК: Стварно не разумем. Само моменат, молим вас. Не, не разумем.

Хоћете ли мало да се смирите, да могу да водим седницу?

Све морам да обришем да би премијер добио реч да одговори, а Ненад Чанак је следећи, па Драган Марковић. Да знате.

Молим вас, јавите се. Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Даме и господо народни посланици, могу ли да вас замолим за пажњу?

Пажљиво сам слушао све што сте говорили и, да не говорим о процентима, али са добрим делом онога што сте изговорили могу да се сагласим. И захвалан сам вам на једној ствари, без обзира на то што ваши посланици, ваша посланичка група неће гласати за предложени буџет. Хвала што сте били толико коректни да одређене значајне промене набоље и видите и о њима говорите. Ако ништа, показује да сте, од нас многих, у неким прошлим временима успели да научите на грешкама, ако не својим, а верујем и својим, онда и на неким и мојим и нашим.

Да, заиста, овај буџет, као што знате, ја сам гледао двадесет буџета, било из ових клупа или оних, нисмо имали бољи буџет. То свако може да вам каже, од професора Петровића до сваког другог. Оно што је кључно питање, које сте три пута поставили у току вашег излагања, тај бољи буџет значи више права, више могућности – више могућности пре свега за наше грађане, за наше људе.

Такође, поштовао сам то, без обзира на то шта говоре о мени лично, шта о Влади говоре, и када је једна друга странка, мислим Демократска странка, рекла – да, у реду је за то што сте урадили у Бриселу и око последњег споразума, што значи да то показује одређене помаке на српској политичкој сцени, а не, како би то неки вулгарно тумачили, овај иде овоме, онај иде ономе. То говори да сви постајемо, вулгарно је то рећи, али разумећете ме шта сам мислио, нешто нормалнији.

Мени, без обзира на то што ме лично вређају, много мање смета уколико знам да ће да поштују државну политику по одређеним питањима. Тиме показујемо да нам је „лично“ иза државних и националних интереса и мислим да по том питању много тога заједнички можемо да урадимо у будућности. Јер и ово што сам ја рекао, као што су неки научили да хистеришу истог секунда чим ви изговорите истину, а која се неким не допада, многи у Србији неће разумети ни моје речи, мислиће да ми овде треба нека већина. Не треба ми ни за шта. И, као што ме добро познајете, никада се на такав начин за већину не бих ни борио, нити бих у таквим пројектима учествовао.

Мислим да је веома важно да укажем на чињеницу да смо некад имали у приватном сектору 15% мање плате. Успели смо да смањимо, то је била суштина нашег програма и о томе сам овде говорио више пута, иако сам приметио да је то наилазило на најнижи степен пажње. Ми смо у ствари желели да створимо такве услове да приватни сектор јача, да на приватном сектору буду веће плате. То је мало, то је и даље ниско. Ми смо мала економија, слаби смо, још смо крхки, али смо много бољи него што смо били. Данас је та разлика свега 5%.

Ја вам сад кажем, без обзира на наша повећања која смо извршили у јавном сектору, мислим да већ пре краја 2017. године можемо у приватном сектору да пристигнемо плате у јавном сектору. Ви знате колико је то значајно за здравље економије и колико је то важно да људе привлачи у приватни сектор, а не у државни посао и у државну фирму, јер ми ћемо тим људима рећи – људи, погледајте предузетнички дух развијамо, можете више да зарадите ако покренете сопствени посао, много више него уколико будете ишли у државну фирму. То ће нама да доноси више пореза и доприноса, то ће да прави српску економију неупоредиво здравијом.

Даље, тачно је за „Железару“, направили смо велики посао. Уз много рада и труда који смо уложили, имали смо, објективно и глобално, политичке среће да направимо добре контакте. Јесте то делимично наша заслуга, али за то је потребно и мало среће и тренутак да се то искористи. Искористили смо, добро смо искористили и помогли смо не само за тих 5.200 радника, већ и за десет хиљада оних који раде заједно са њима.

То драматично утиче на нашу економију. Ако се не варам, производња им је за 50% увећана у односу на првих шест месеци; раде им обе пећи, увећали су плате за 8%, код њих нема проблема. Ја немам проблем, данас директора „Железаре“ сретнем, колико?, једанпут у два месеца, не чешће, једанпут у месец и по, једанпут у два месеца, а раније сам у два дана имао по састанак за „Железару“.

Тиме је и држава решена, као што сте прецизно рекли, готово 200 милиона издатака на годишњем нивоу, али решене и бриге и могуће је да се концентришемо на све друге ствари, као што је данас „Петрохемија“, јер хоћемо Русима да исплатимо све, хоћемо да „катујемо“ те дугове са 250 милиона на... Јер то је укупно, да знате, нама су само за „Петрохемију“ 600 милиона дугови. Ајде да ми кажемо – заборављамо на оно што је према Србији дуг, што је око 250 милиона, ако се не варам – „Србијагас“ 250 милиона, држава 250 милиона, 250 милиона НИС, и да гледамо ако можемо да НИС-у исплатимо тих 250 тако што ћемо да платимо 105, и то одмах да платимо, да добијемо најнижу могућу цену, и да онда можемо да кажемо – „Петрохемију“ смо очистили, „Петрохемија“ има будућност. И тако се боримо за свако предузеће.

Некад вам је потребна и срећа. Некад вам дође неко, знате, у Крупањ, одведете малу фабрику. Није то велики друштвени производ који

они тамо стварају, текстилна је фабрика, али кад ради 200 људи у Крупњу, у којем је „Крупањка“ престала да ради, који су погодили поплаве, и Ликодру, и Кржаву и Брштицу, све је поплавило, све је преплавило Крупањ, онда нађете неког ко ће да вас спасе, па смо нашли Турчина Танера и изборили се да они оду тамо.

И то мислимо да наставимо да радимо. Хвала што такве ствари ипак негде примећујете и што је тачно, мени је било лако да данас дођем у Народну скупштину и, да будем искрен, никада лакше, зато што знам да имам никада чистије, никада боље, никада јасније папире и резултате из нас, а не само папире који говоре о будућности. Говорим о објективним стварима, иако знам да Срби то никада неће да прихвате, јер никада у историји ми нисмо били задовољни. Ако ми неко каже које су то године Срби у својој историји били задовољни и срећни, никад се то није десило. Довољно је да погледате по свим писаним актима из тог периода и биће вам јасно да то не постоји.

Неће то бити ни следеће године, али ће људи, уколико на објективан начин посматрају, а мислим да сте дали значајан допринос озбиљној и одговорној дискусији, да много више него раније причамо о дефициту, да много више него раније причамо о расту, да ће људи почети све објективније да посматрају те ствари.

Јер не могу ја да будем крив зато што је муж претукао жену. Наше је да направимо услове да му се то не дозволи и да он заврши иза решетака и мислим да смо много по том питању урадили. Али не можете вести да правите од црне хронике сваки дан да бисте ситуацију представљали црном, јер то просто не може Влада да ради. Не може Влада да буде крива за све. Не могу да будем крив ако судија не свира фаул једном или другом играчу, па ако је једном тиму, онда сам наместио утакмицу, или ако је другом тиму, онда зато што сам навијач тог тима. И тако стално.

Ту врсту болести у нашем друштву не можемо лако да превазиђемо, ал', шта да радите. И када о томе говоримо, немојте да вређате – не ви, него неки други – људе због њихових физичких карактеристика. Мало пре твитујете одавде како се Мартиновић претворио у уши. Смешно вам је то? Треба да се стидите. Не знам да ли се претворио у то, али пробајте са њим да говорите о држави и праву, пробајте да говорите о уставном праву, о управном праву, па да видите да ли можете да се претворите у уши или не можете. (Аплауз.)

Да се вратим. Господине Јовановићу, није тако црна ситуација. Имамо 500.000 хектара под пшеницом, било је 610.000, и још сетва траје. Наравно, имамо и плодород разлоге итд. Добићете, сигуран сам, у току расправе додатне информације од господина Недимовића. Оно што издвајамо више пара за пољопривреду, желимо пре свега да тај новац иде не у бунар, не у паре за снају и шурњају, него да иде у механизацију,

наводњавање итд., зато што хоћемо да нам то доноси боље резултате у годинама пред нама.

Говорили сте о сплеткама око броја амандмана. Ми имамо око 400 амандмана. Они који су рекли да нису имали времена да прочитају стигли су да напишу 400 амандмана, што ће рећи да су имали унапред одређен став према нечему што нису ни прочитали.

Нисмо имали никакве сплетке. Ја нисам имао обавезу да дођем на ову расправу. Дошао сам да одговорим сваком шефу посланичке групе, поштујем сваку посланичку групу у Народној скупштини Републике Србије и да покажем да су наши аргументи снажнији. (Аплауз.) Нећу моћи да будем на расправи са сваким послаником, јер не може председник Владе да издвоји пет или шест дана, због других послова у извршној власти, али мислим да сам тиме показао поштовање према свим, различитим посланичким групама у Парламенту и никакве нам сплетке по том питању нису биле потребне.

Вратићу се на најважније питање на крају, које је све време провејавало. Говорим на ово дуже, зато што мислим да је важно, јер је покренуло један важан дијалог у српском друштву и може да буде и те како значајан за будућност.

Што се тиче путовања и неких других ствари, ја сам увек захвалан нашим полицајцима, али да имате у виду да ми имамо предвиђено 700 милиона за путовања у МУП-у већ у овом буџету.

Зашто се враћам на онај дијалог са женом у Ваљеву, који сам прихватио знајући да је то за мене немогућа мисија да себи и политичкој странци или Влади коју водим донесем било какав поен? Дошла је једна дивна дама, за оне који то нису могли да виде, и рекла – е, ја сам овде радила; морала сам да радим стално прековремено и нећу да моја деца раде 24 сата. На то 99,99 политичара, сложићете се, присуствовао сам томе, и сам сам то некада чинио, и данас, то знате и сами – е, све си у праву, грозна нам је власт, гласај за нас; чим се то промени, биће другачије.

Ја сам могао да избегнем и могао сам да кажем жени – у праву сте, сад ћу да проверим то и да видим. Ја то нисам урадио. Свестан, видео сам да ми потурају камеру Б92 и Н1, знајући да ће то одмах да им буде главно, прихватио сам изазов да уђем у дијалог – не у расправу, у дијалог – и рекао сам... Толико сам се покајао да ћу сад да цитирам све што је жена рекла и што сам ја рекао. Ја сам мислио да овде има један фотограф, а сад видим да има још фотографа у овој сали.

Дакле, погледајте шта је за нас важно. Ја сам тада рекао: „Али ја мислим да је суштина у томе не да бежимо од тога да радимо, већ да радимо што је могуће више“, јер ми је неко добацио с ове стране да они плаћају прековремени рад; без обзира на то што то није довољно новца, али га плаћају. Она каже: „Али ја нећу да радим 24 сата.“

Нормално, нико не може да ради 24 сата, то није природно, али ја сам метафорично рекао: „Да, ја бих волео. Чини ми се да и радим толико, и уживам у томе. Мислим да не постоји ништа лепше него радити.“ Онда је она рекла нешто око чега сам се забринуо, и што у потпуности разумем, али морам да кажем да је то суштина свих наших проблема. Та дивна жена је рекла, у најбољој намери (своју децу обожава): „Е, видиш, ја не бих волела да моја деца толико раде.“

Зашто мислим да је то суштина наших проблема? Зато што се нама све заснивало, а и данас, када први пут имамо мање од сто хиљада незапослених у Београду, један део људи, када их питате да ли хоће да раде у бутику или у продавници, у киоску за плескавице за 300, 350 или 400 евра, они кажу – нећу, чекаћу бољу комбинацију. Знам у свом блиском окружењу за такве проблеме и за такав однос.

Уколико то будемо успели да променимо, нашу земљу не могу да зауставе ни сви проблеми о којима смо говорили, а који су врло озбиљни, о којима сте ви говорили, врло темељни, ово је врло озбиљна дискусија – нас нико не може да заустави. Ја сам данас пред Ханом рекао да ћемо ми да имамо много већи раст него било која земља Западне Европе. И убрзано ћемо да их стижемо. А ми немамо паре из ЕЦБ-а, као што имају они. Једноставно их немамо. Али ћемо убрзано да их стижемо. Не кажем да ћемо ми за 10 година да будемо ни Француска ни Холандија, али оваквим темпом до јуче не бисмо стигли ни за 200 година; овако ћемо да их стигнемо за 30 година. Ако будемо још брже и боље радили, стићи ћемо их и брже. И за све то имамо могућности.

Ви сте рекли – хоћемо ли ми то моћи да остваримо? Ја ћу да кажем да ћемо све што смо рекли овде моћи да остваримо и да очекујем, унапред вам кажем, бољи резултат од онога што смо написали. Као што смо радили ове године, јер ове године је много бољи резултат, дакле 122 милијарде је предвиђен Владин буџет, буџетски дефицит, ми у овом тренутку имамо 30 милијарди, што и после плаћања тих пет хиљада, где смо дали 10 милијарди за пензионере, и после ових 105 милиона евра за „Петрохемију“ и после свега што ћемо сад све гледати од старих ствари да платимо у децембру, не верујем да можемо да имамо и сто милиона евра, 150 милиона евра у дефициту. Не већи од тога. Питање је да ли ће и то да буде, тешко и то. Значи, десет пута је бољи резултат од оног који смо предвидели. Ми се не китимо ни туђим перјем ни оним што ће да буде у будућности, већ оним што смо већ урадили.

Говорите о изборима. И тај суров дијалог мислим да је био врло користан, зато што је померио границе понашања политичара, који не треба да се додворавају народу. Баш зато нисам осуђивао Меркелову кад је разговарала с оном девојчицом из Сирије, зато што је – тачно, дете је, није баш згодно да кажете то детету – али она јој је рекла истину. И, као што видите – сви су је нападали, осуђивали – Меркелова се враћа, има све већу

популарност, јер људи знају да је рекла истину, и у том и у многим другим случајевима. И боље је да народу кажемо истину, ма како то лоше и болно звучало, него да народ лажемо како ће да му буде много боље, а да у ствари нисмо способни да то проведемо у дело.

Говорите о изворима раста. Извори раста су досада били инвестиције и извоз. Када имате милијарду и осамсто а ништа не приватизујете, а да вам у региону Западног Балкана Босна и Херцеговина буде прва, са 350 или максимално 400 милиона евра, онда вам то говори колико смо по питању инвестиција успешнији од других и зашто смо могли да имамо овакав раст. Не заборавите да су њихове дознаке, новац који добијају из иностранства, много веће него наше. Они су своју грађевинску индустрију подигли на обнови кућа у Босни, на томе што је много новца стизало из Швајцарске, Аустрије, Шведске, Немачке и многих других земаља да би се обнављале куће порушене у рату, што у Србији није био случај. И то треба у сваком тренутку имати у виду. А први пут да се нешто више новца скупило после извесног броја година.

Што се тиче ФИЦ-а, Савета страних инвеститора, што се тиче Дуинг бизнис листе, ми смо ту урадили добар посао. Нисам задовољан због катастра, општег управног поступка, нисам задовољан због парафискалних намета и верујем да наредне године можемо да уђемо у првих 30. Сасвим сигурно ћемо ући у првих 35. Ако катастар успемо да решимо, можемо да уђемо у првих 15, само да знате. Суштина је у катастру. Ако то успемо да урадимо, улазимо у првих 15 у целом свету. И то ће онда да буде велики подстрек за даљи напредак српске економије и за даљи долазак српских инвеститора. Не заборавите, пре само неку годину било смо 115. Па сад, од 115 до 15 није, баш, обично мало времена потребно.

Е, сад долазимо на оно што су ваша најзначајнија, рекао бих, политичка питања. Тачно је, Паја Петровић је у праву, ми смо веома осетљиви на сваки догађај у свету. Мала економија и даље. Иако нам је буџет и стабилан и конзервативан, економија нам је слаба и нестабилна у поређењу са великим економијама. Нама је потребна стабилност и зато на тој речи стално инсистирам.

Е сад, поставља се питање како је све то деловало на нас. Па, синоћ Ренцијева конференција за новинаре, евро пада 0,6 у односу на долар, за толико се нама увећа јавни дуг. Ни кривима, ни дужнима. Истог секунда, значи, кад се отворе берзе и кад видите како то иде, ми имамо проблем са сваком врстом нестабилности. Зато бих поручио онима који мало тога знају или ништа не знају, а радују се свему што уноси хаос у свету, јер ваљда ће нама да буде боље уколико је већи хаос, да увек рачунају да то за нашу земљу није најповољније, напротив.

Што се тиче Трампове политике, само о две ствари ћу да говорим; једна је за нас добра, друга – видећемо. Нисам сигуран, видећемо. Једна, која је добра, то је да ће свакако бити мање политичког мешања и,

као што сте ви рекли, то је питање веће изолационистичке политике и усредсређивања на амерички простор и решавање економских проблема, пре свега у индустрији челика, аутомобилској индустрији, где желе да се врати понос људима у Охају, Висконсину и неким другим америчким државама. То је океј.

Оно са чим ми имамо проблем, то је ако буде било кажњавања и наметања пореза од 35% за америчке компаније које улажу у иностранство. То ће много више да оштети неке друге земље, не Србију, али ће да одштети и нас, јер не заборавите, план једног *NCR*-а је да овде има пет, шест или седам хиљада људи, а да ли ћемо ми моћи да их задржимо овде или ће они све да однесу у Атланту, у Џорџију, то је већ друго питање. И на то морамо да мислимо, и о томе морамо да разговарамо, јер *NCR* сада гради нову зграду у Београду, а пет хиљада људи где је минимална плата 600 евра, просечна плата је негде око 900 евра, и који нам купе клинце из школа и који не траже факултетску диплому, већ траже знање. Да дођете на тест и покажете знање: да добро познајете енглески језик и да добро знате да радите одређене операције на рачунару, тако да све то има своје и „за“ и „против“.

И поставља се додатно питање – шта је то што ће у Србији да се збива и можемо ли ми да сачувамо стабилност или не можемо? Ја мислим да је од кључног значаја да Србија сачува стабилност. Зато се и трудим да не одговарам свакога дана на бесмислице које прочитам по разним медијима, по друштвеним мрежама, по свему другом, од тога колико ћемо изборних циклуса да имамо до тога да, кад се сретнем са шеиком Мухамедом, идем да продам сопствену ћерку да би се удала за шеиковог сина; и то окачите на најпознатије опозиционе сајтове, и није вас срамота да то урадите и да такве гадости изговарате и тако даље.

Никакав проблем немам са тим. Имам проблем са тим да људи мисле, баш као што сте рекли ви, господине Јовановићу, ја поштујем ту врсту одговорности, да што горе буде у Србији, и што горе гадости изговарате и што се више мржње изазове, тим је у ствари боље за Србију. Ја не мислим да је то тачно, не мислим да је то случај. Мислим да је свима јасно, ко објективно посматра ствари, да Србија јесте на сигурном путу, на добром путу. Економски ми великих проблема немамо. Ми, људи, следеће године очекујемо између 400 и 600 хиљада кинеских туриста овде. Минимално, кажем вам. Не морате да се смејете, процена Кинеске амбасаде и кинеских министарстава је да ће их бити преко милион. Шта је вама смешно, ништа не разумем, али ја нисам тај који може да вам помогне, верујте ми. (Аплауз.)

У сваком случају, желим да вам кажем да имамо много прилика и много тога што можемо да направимо у наредном периоду и верујем да ћемо то да искористимо. А не брините, водићемо рачуна да очувамо овде политичку стабилност. Оно што је сигурно то је да грађани

Србије имају коначну реч. Не знам да ли ће да постоји јединствени досовски кандидат или неће, да ли ће да постоји јединствени овај или неће. Свима желим много среће. Оно што могу да гарантујем свакоме и што немам никакве сумње да ће да се догоди то је да ћемо да се боримо, а што би Хомер рекао, „човеково је да се бори, а небеско да даје победу“. Шта год да буде, ми ћемо то да признамо и да очувамо стабилност система.

Вероватно је досовски кандидат данас фаворит. Ми ћемо да видимо, можда у последњих месец дана нешто пробамо да урадимо. Може да се догоди да победи и радикалски кандидат и ко зна ко још, видећемо то све, али по подршци коју има у медијима и по свему другом, видим да се ствари позиционирају тако да досовски кандидат има огромну предност у односу на све друге. У сваком случају, ми ћемо да се боримо.

Ја сам спремио једну реченицу мислећи да ћу да будем критикован, а вама хвала што ме за то нисте критиковали већ сте о томе говорили на један објективан начин, јер баш то у Ваљеву што се догодило, то је Ниче описао речима – дошао сам да вам помогнем, а ви се жалите што нећу заједно са вама да плачем. Мој посао је да не плачем ни са ким, него да видим могу ли да решавам проблеме и можемо ли ми сви заједно те проблеме да решавамо. Тако ћемо да наставимо и убудуће, а вама хвала на веома, веома коректној дискусији. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има Ненад Чанак, нека се припреми Драган Марковић.

НЕНАД ЧАНАК: Реплику је тражио Чеда Јовановић.

ПРЕДСЕДНИК: Знате зашто ми је тешко да...? Сви се јавите и онда нема шансе, једино да ми машете.

У реду, даћу вам реч. Изволите, две минуте.

ЧЕДОМИР ЈОВАНОВИЋ: Господине Вучићу, доста је јасна ситуација. Увек ће бити у политици оспоравања и то је нешто што мислим да ви врло добро разумете. Нешто је друго мени и ЛДП-у у овом тренутку у фокусу. То је ваша одговорност. Ваша одговорност и кад имате добар буџет и кад имате разорен политички живот у земљи.

Није за Србију проблем заједнички кандидат демократске опозиције. За Србију је проблем сукоб ка којем ми идемо, због тога што нисмо у стању да друштво излечимо од тих отрова и лудила из претходних 30 година. Они који би ваљда мене због тога што нисам са вама у Влади обавезивали да кажем да је тај дефицит о ком причате бесмислица, да је труд тог приватног сектора, који је постао конкурентан са мањом платом на међународном тржишту позитиван резултат, а не нешто што заслужује критику и ниподаштавање.

Када сам поменуо изборе, избори никад нису проблем за демократска друштва. Они су шанса под условом да онда друштва знају шта у тим изборима траже. Референдум у Британији је разорио и Британију и Европу. Ренцијева идеја реформе устава је разорила Италију и угрозила

Европу. Имамо изборе пред собом. Ви сте председник Владе, морате да учините напор да престанемо да трошимо земљу на начин како смо то чинили досада. Не требају нам бесмислице. И сами сте рекли да је глупост оно што се десило у Херцеговачкој. Решите некако то. Политички, да ставимо тачку на ту тему, а увек ће бити оспоравања и сутра ће бити нека друга Херцеговачка...

Питање председничких избора. Ако ми не знамо како у то улазимо, знате шта?, ви сте од себе и од своје владе направили сплет нестабилности. (Председник: Време, прошло вам је време.) Друго ништа није, нема институција. Схватите шта се десило у Црној Гори, колико су били велики притисци и шта је претња европској Србији овде.

ПРЕДСЕДНИК: Време. Захваљујем.

Опет морам да избришем листу. Да, да, премијер се јавио.

Премијер има реч. Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Мислим да не идемо ни ка каквим сукобима. Ми имамо једну увек непријатну атмосферу, јер и када направите најбољи буџет, многи људи ће да говоре најгоре, иако добро знају да је реч о најбољем буџету. Проблем је у томе што они то добро знају. И није суштина само у политичком прикупљању поена, већ је суштина у развијању такве врсте мржње, ни у чему другом.

Сваки посланик у Народној скупштини зна колико је овај буџет бољи од претходних. Сваки то зна, само што то неко хоће да каже, не само из владајуће већине, већ и неко попут вас, а неко не жели то да каже.

Е сад, а зашто бисмо ишли у сукобе? Због тога што псеудодосовска елита не може да истрпи пораз или чињеницу да неко кога су критиковали 20 година одређене ствари ради много боље од њих, због тога што је неко поштеније управљао од њих, због тога што је неко марљивији, због тога што је неко дисциплинованији, одговорнији. Пошто то не могу да признају никада, онда ће увек нешто треће да буде криво. И зато морамо да ширимо мржњу на све стране.

И сами сте рекли – да није Савамале, било би друго, било би треће; увек нешто мање или више бесмислено. Некад и не бесмислено, али вам се увек сведе на мржњу, и обично на личну мржњу, којој нема места у политици уколико желите... О томе је и Черчил говорио, да у политици нема места за освету, али многи људи то у јавном животу Србије не могу да разумеју. Не сме и не може да буде места за мржњу.

Малопре сам показао на примеру једне странке која свакога дана говори веома лоше ствари о мени. Рекао сам – хвала за ваш став по једном важном питању за државу Србију, много хвала, изузетно то поштујем. И то је веома...

(Војислав Шешељ: Која је то?)

Говорио сам, Војиславе, док сте били одсутни.

Дакле, то су ствари које су за нас веома важне.

У сукоб не идемо зато што ми никада не бежимо од тога да се призна изборна воља. Никада нећете видети, за разлику од неких који су спремни, да би добили одређене гласове и да би своје циљеве остварили, да ударају жене у пролазу, у ходницима, да урлају, да вичу, да прете, да се састају са страним амбасадорима не би ли решили своје проблеме.

Ми то не радимо никада и нећемо да радимо никада. Ми се уздамо у вољу народа и, док има воље народа, бићемо на том месту. Кад не буде воље народа, изволите, честитамо вам, чиста образа, на исти начин како је то урадио Бојко Борисов, на исти начин како је то урадио Ренци и никакав проблем немамо.

Мислим да је то чисто. Јер човек живи за своје идеје. То сам чуо баш од Ренција. Он ми је рекао... Има 45 година. Питао сам га кад сам дошао у Рим... Можда вам није глупо... Примио ме је у званичну посету и тај дан сам видео вест како је њему пала популарност за чак 7%. Имао је штрајкове због закона о раду који су доносили, сличног као што је био наш. Ја га питам – је л' се секираш?, је л' ти тешко?, јеси ли нервозан?, само сам ти ја фалио данас, неки из мале неке балканске земље дошао ту да ти одузима време. Он ми каже – не, треба да проведемо што више времена заједно, немам никакав проблем са тим; немам проблем зато што је моје, 45 година могу само да маштам да направим нешто за своју земљу, да урадим нешто добро за своју земљу, за своју Италију; радим данас оно што мислим да је најбоље за Италију; да ли ме људи разумеју или ме не разумеју, шта ме брига, ја мислим да је то нешто што је најбоље.

Ми радимо оно што мислимо да је најбоље. На народу је да то процени. Ако народ хоће да се враћа у то, могао бих да вам говорим о односу унутар државе досовског председничког кандидата и нас, да вам покажем како су се односили према одређеним стварима и шта су ти председнички кандидати радили у држави државним парама, а како смо се односили ми, па да видите разлику. Ако народ хоће то да изабере и повратак у ту врсту прошлости, немам никакав проблем, можда је то будућност. Честитамо, изволите, радите свој посао. Ми у томе да учествујемо нећемо и нећу да правим никакве компромисе са тим.

Хоћете ли да вам кажем да сам могао да бирам да председнички кандидати, ти које ћете ви да подржавате, буду моји, пошто су се неки мени нудили па нисам хтео да пристанем на то? (Аплауз.) И сви знате да говорим истину, само што ја нећу да пристајем на то, зато што су морал и образ у политици и те како важни.

Ана, јеси ли ме и ти звала да подржим једног? Јеси. Досовског, оног ког сте ви позвани по кафанама да подржавате, па сам ја рекао – нећу да га подржим зато што бринем о Србији. И можете да ме зовете колико хоћете, нећу да га подржим. Звали су ме странци да га подржим. (Аплауз.)

(Посланици у сали наглас коментаришу.)

Дакле, сачуваћемо ми стабилност, али желим да вам кажем да, кад се сви ти избори заврше, онда имамо време до 2020. године, ако ви будете у позицији, ако досовски кандидати буду побеђивали, онда ћете ви позвати неке од нас из опозиције да разговарамо о томе. Ако ми случајно, иако је мала вероватноћа и мала могућност, те изборе не изгубимо, онда ћемо, без икакве сумње, позвати оне који су коректни и који размишљају о будућности Србије да заједнички радимо у будућности.

Мислим да је то веома важно. Не тиче се ни Чедомира, а поготово не само Чедомира. Биће то мало шири позив за све оне који не решавају по кафанама и страним амбасадама ко ће да уђе у Парламент и ко ће да добије гласове, већ за оне који размишљају својом главом. Јер мене интересују они који својом главом размишљају и који размишљају о Србији и о њеној будућности, и у томе се разликујемо. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Министре Вујовићу, јесте ли хтели?

Молим вас, изволите.

ДУШАН ВУЈОВИЋ: Хвала лепо. Хтео сам само да појасним одговор на једно питање. Питали сте ме око датума припреме буџета. Ја сам јуче детаљно прочитао списак свих активности на припреми буџета. Данас сам то у скраћеном облику рекао. Ако нисам био довољно јасан, дозволите да појасним, да не би било неспоразума.

Сарадња са Фондом у трогодишњем аранжману подразумева да се буџет наредне године планира на основу стварних података за прва три квартала текуће године. Значи, ми смо морали да чекамо 15. октобар да бисмо знали податке за прва три квартала ове године. Међународни монетарни фонд је дошао у Београд свега три дана по истеку тог рока. До 1. новембра смо припремали све те елементе и договарали. Од 2. новембра до 14. новембра урадили смо све припреме око буџета, укључујући и сложене ствари на утврђивању лимита, повећању плата, утврђивању оквира за капиталне расходе и све остало, укључујући проширење буџета на пројектне зајмове, што је, сложићете се, доста замашан корак.

Од 15. новембра до 22. новембра вршили смо усаглашавање са корисницима. Од 22. новембра до 26. смо ми то све паковали, 27. смо имали заједничку седницу одбора, 28. новембра прву седницу Владе на којој смо констатовали да ван оних предложених лимита постоје и захтеви за допунска средства од 103 милијарде. И онда смо морали да потрошимо три-четири дана да у једном доста напорном процесу дођемо до решења, да испоштујемо обавезе које смо сами према себи развили и да притоме не нарушимо ниједан од принципа буџетирања и задовољавања приоритета.

Значи, да није било те 103 милијарде, вероватно бисмо раније завршили. Овако, морали смо да померимо седницу са уторка на четвртак. Све преостало су били технички захтеви, да се очисти текст и преда Скупштини. Ми смо желели да то буде недељу дана раније, али нам је,

нажалост, због те разлике, било неопходно време да то на прави начин разрешимо. Хвала лепо. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Реч има народни посланик Ненад Чанак. Изволите.

НЕНАД ЧАНАК: Захваљујем.

Хтео бих прво, даме и господо уважени народни посланици, другарице и другови, да се осврнем на јутрошње излагање министра финансија, зато што је у њему ко год се бави економијом могао препознати познати рад ММФ-а, који они зову, и ту ћете се, надам се, сложити са мном, господине министре – они називају овакав однос према једној држави златна лудачка кошуља, или *Golden Straitjacket*. Они то тако називају зато што се на тај начин притежу каишеви на економији, без обзира на то шта становници државе у којој се та економија налази о томе мисли. На тај начин се постижу ...

Јесам ли сам у праву, господине министре финансија? Само да будемо најасно.

Другим речима, не видим шта би било толико спорно око овога буџета, с обзиром на то да је он рађен по веома стриктним правилима, код којих не постоји много простора за било какву велику довитљивост. Намерно нећу да употребим реч аутономија.

Све у свему, то би све било веома разумљиво у светлу тешке економске ситуације у земљи да се није догодило нешто друго, а то је ова шема која произлази из овог предлога буџета. Ова шема показује практично приказ општег нивоа државе према, тј. у складу са обухватом у извештајима о фискалним кретањима Министарства финансија и она је веома коректна. Међутим, оно што је проблематично са овом шемом јесте то што она није у складу са Уставом.

Сада ћемо доћи у једну парадоксалну ситуацију, господине председниче Владе, да ја као економиста вама као правнику сада прочитам пар чланова Устава. Дакле, члан 181 Устава јесте „Сарадња аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе“. Другим речима, тиме се раздваја локална самоуправа од аутономне покрајине.

Члан 183 је „Надлежност аутономних покрајина“, где пише: „Аутономне покрајине, у складу са Уставом и својим статутом, уређују надлежност, избор, организацију и рад органа и служби које оснивају.

Аутономне покрајине, у складу са законом, уређују питања од покрајинског значаја у области:

1. просторног планирања и развоја,
2. пољопривреде, водопривреде, шумарства, лова, риболова, туризма, угоститељства, бања и лечилишта, заштите животне средине, индустрије и занатства, друмског, речног и железничког саобраћаја и уређивања путева, приређивања сајмова и других привредних манифестација,

3. просвете, спорта, културе, здравствене и социјалне заштите и јавног информисања на покрајинском нивоу.

Аутономне покрајине се старају о остваривању људских и мањинских права, у складу са законом.

Аутономне покрајине утврђују симболе покрајине и начин њиховог коришћења“.

Сада долази оно због чега све ово читам:

„Аутономне покрајине управљају покрајинском имовином на начин предвиђен законом.

Аутономне покрајине, у складу са Уставом и законом, имају изворне приходе, обезбеђују средства јединицама локалне самоуправе за обављање поверених послова, доносе свој буџет и завршни рачун.“

Дакле, поновићу – „аутономне покрајине, у складу са Уставом и законом“. Е сад, ту долазимо до проблема. Тог закона нема. Управо због тога је у овом буџету Аутономна Покрајина Војводина, пошто је једина функционална аутономна покрајина на територији Србије, а није под неким специјалним околностима, да тако кажем, сведена у овом буџету на само један облик локалне самоуправе, што је противуставно.

Имали смо овде дебату и о томе каква расправа треба да буде о овом буџету итд., па бих вам скренуо пажњу само на једну ситницу, господине председниче Владе. Практично комплетан буџет је, сасвим сам уверен, без зле намере, али сабијен, његови најзначајнији делови, у један једини члан, а то је члан број 8. Члан број 8. има 120 страна, од 52 до 172 странице. Можете погледати у својим примерцима буџета. А пошто један народни посланик може о једном члану буџета да дискутује два минута, то значи да, практично, једним амандманом од два минута треба интервенисати на нешто што је стало на 120 страна и чини практично најзначајнији део самог буџета. То је дакако немогуће.

Ја разумем да постоји модел и метод опструирања рада Скупштине амандманима. То сам имао част, радост и задовољство трпети док сам био део парламентарне већине, када смо морали данима да седимо и да гласамо о хиљадама и хиљадама амандмана који су били прављени само зато да би се опструирао рад Скупштине. То је, наравно, потпуно бесмислено и управо зато се треба најоштрије борити против опструкције Скупштине, али са друге стране треба имати у виду да конструктивни приступ, какав верујем да највећи део људи у овој сали има, да се поправи оно што се може поправити у овом буџету, а у оквирима ове златне лудачке кошуље ММФ-а која нам је натакнута из ових или оних разлога, дакле верујем да би се ту могло понешто учинити.

Не постоје закони којима би могла АП Војводина да се другачије третира у нивоу буџета. Мислим да је то велики пропуст. Говорити да су могли бити донети раније је сасвим тачно и ја ни у ком случају не узимам у одбрану било коју ранију владу која то није учинила,

али мислим да би ова влада то морала да учини када већ исправља све оне проблеме које су јој прошле владе оставиле.

Са друге стране, чули смо да постоје критике на рад пореских управа, ако сам добро разумео. Али пореске управе, немојте заборавити, нису ни приватне фирме ни невладине организације. Пореске управе су саставни део Министарства финансија, а Министарство финансија је саставни део ове владе, па бих вас молио да видимо шта ћемо са свим овим подацима о којима вам сада говорим и који, једноставно, инсистирају на типу одговора.

Потпуно је већ депласирано говорити о тих тужних 7%, колико припада, наводно, АП Војводини. То је, иначе, члан 184. Устава Србије, против кога смо се, господине председниче Владе, подсетићу вас, срели смо се те ноћи ... Чедомир Јовановић и ја смо били испред скупштине у којој је доношен овај устав и демонстрирали, а ви сте били у тој скупштини, ако се сећате тога. Ја био.

Е, „Аутономна покрајина има изворне приходе којима финансира своје надлежности“, каже члан 184. „Врста и висина изворних прихода аутономних покрајина одређује се законом“. Тог закона нема. „Законом се одређује учешће аутономних покрајина у делу прихода Републике Србије“. Тог закона нема.

„Буџет АП Војводине износи најмање 7% у односу на буџет Републике Србије, с тим што се три седмине буџета АП Војводине користи за финансирање капиталних расхода.“ Како да се три седмине буџета инвестира у капиталне расходе када су највећи део буџета трансферна средства и самим тим већ опредељена на поједине адресе, да тако кажем? Могу се задржати на рачуну Владе АП Војводине само један дан и једноставно ниједна администрација АП Војводине није у стању да испуни своју уставну обавезу, коју јој намеће важећи Устав Републике Србије.

Дакле, због свега тога мислим да је веома битно схватити да буџет, као најважнији закон, не левитира у неком празном простору. Сам Буџет мора бити пропраћен неопходним законима који би га учинили применљивим и који би од њега направили, у ствари, нешто што би било у складу са Уставом.

Овај и овакав буџет није у складу са Уставом Републике Србије, као што није био ни прошли. Због тога смо као Лига социјалдемократа Војводине 11. јануара 2016. године предали Уставном суду жалбу која се тичала управо ових питања о којима говорим. До дана данашњег нисмо добили никакав одговор, али оно што смо добили, не од Уставног суда, али добили смо податке да је Србија прва земља у Европи по ризику од сиромаштва.

Тако је, тако је. Међутим, говорим о нечем другом, није битно да ли је или није, битније је нешто друго – да је последњи пут студија о животном стандарду у Србији објављена 2007. године, а треба да се

објављује сваких пет година. Није објављена 2012. године. Крив је ко је крив, али мислим да би било значајно такве пројекте одрадiti да би се пронашли основи из којих би се кренуло у превазилажење управо тих социјалних и свих осталих друштвених проблема.

Бацивши летимичан поглед, јер боље нисам могао у кратком времену које сам имао пред собом, видео сам да је, рецимо, за решавање питања стамбених проблема војних лица намењено и опредељено тек нешто више новца него за решавање стамбених проблема на КиМ – где се на делу дела територије Србије опредељује тек нешто мало мање новца него за целу Србију када је у питању Војска Србије, што је недопустиво с обзиром на количину људи који имају, нарочито војних пензионера, проблем са стамбеним простором и кровом над главом.

То су све питања која се већ на први поглед виде из свега овог. Одговори на ова питања били би бесконачно драгоцени, али први и најважнији одговор је да ли ће и када бити донети сви они закони који су неопходни да би буџет Републике Србије био у складу са Уставом Републике Србије, јер овако срочен он је апсолутно нешто што ЛСВ не може и неће подржати.

Са друге стране, ми никад нисмо добили завршни рачун, са којим бисмо могли поредити како је буџет донет и како је буџет реализован. У Покрајини Војводини се, стицајем околности, тај неки извештај давао и на шест и на девет месеци. Мислим да би било веома мудро то добро и корисно искуство увести и у Републику Србију.

Па бих вас молио да ми одговорите, господине председниче Владе, шта мислите о овим питањима која сам вам упутио.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Морам да избришем листу. Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Уважени господине Чанак, нисмо чули за термин „златна лудачка кошуља“, али не бих искључио да смо били, економски говорећи, у ситуацији у којој је био потребан најтежи могући лек и много више дисциплине него што је уобичајено да бисмо могли да кренемо да решавамо наше проблеме. И шта год ко мислио, данас се сви лакше осећају, сигурније, јер знају да те врсте бесперспективности и несигурности у будућности нема.

Не заборавите да та „златна лудачка кошуља“, када је узела једна Јужна Кореја 1990/91. године, да су они после трогодишњег њиховог програма, по којем се и данас учи, и у ММФ-у и у Светској банци у Вашингтону, свуда, постали пример и азијски тигар у економији пре свега због фискалне консолидације и смањења дефицита на најнижи ниво, а потом проналажења извора раста, нарочито у инвестицијама, али пре свега у извозу. Тако да сам ја данас први пут са много самопоуздања, надам се да ентузијазма увек имам, верујем да то људи и виде, али и пред европским комесаром Јоханесом Ханом могао да говорим о томе шта очекујем од

Србије у будућности у економском смислу и слушао сам све примедбе, и које су смислене и много оних које су бесмислене, али из њих видите да нема претераних бојазни, сем у политичкој нестабилности и политичкој несигурности. Све друго – чини ми се да смо највећи део најтежих задатака успели да обавимо.

Помињали сте извештаје невладиних организација из Србије који су говорили о ризику од сиромаштва. Подсећам вас на званичну изјаву Светске банке, издату ове године, да Србија први пут после много година смањује ризик од сиромаштва. Нисмо задовољни, за 0,5% је смањен број сиромашних, верујемо да ће у 2016. години, када дође извештај, бити 1%, у 2017. години нових 1,5%, можда чак и 2%. Верујем да су ти резултати пред нама. Да ли имамо сиромашних људи? Наравно да имамо, о тој сиротињи бринемо, зато смо и доносили одлуке о једнократним давањима, управо зато што знамо. Знам ја да то неће да спасе мог оца и мајку који имају високе пензије и који су љути што им је узет највећи део, али ће да спасе нашу сиротињу и људе који једва крпе крај са крајем и у Белој Паланци, и у Лебану, и у Трговишту, и у Босилеграду, и у Прибоју и у сваком другом месту у нашој земљи у којем се тешко живи.

Говорили сте, разумео сам и надам се да вам то није увреда већ похвала као једној од ретких регионалних странака овде у народном парламенту, о нашем односу према АП Војводини. Наравно, не може да буде неуставно нешто што не постоји као акт, те наше понашање није било неуставно, јер немамо такву врсту закона. Али имамо друге, такозване лекс специјалисе, којима су одређени изворни, оригинарни приходи АПВ.

Дакле реч је, да би људи знали шта су приходи АП Војводине, и зато сам говорио да ми много тога у том финансијском и економском аранжману који је прављен између Републике и Покрајине уопште није јасно. Политику чини ми се да разумем, у економском смислу ту ништа не разумем. Дакле, изворни приходи у складу са Законом о порезу на добит је 42,7% од предузећа која имају добит на територији АПВ. Има мање новца од изворних прихода у буџету АП Војводине пре свега због НИС-а, јер је суштина у НИС-у и у добити коју је НИС пријављивао, која је из године у годину све мања и биће све мања.

Са друге стране, имамо 18% од пореза на доходак и, оно што људи мање знају, накнаде. АП има право на прикупљање накнада; то су накнаде за одводњавање, накнаде за шуме и многе друге. Суштински, ту, сем накнада о којима говоримо, нема изворних прихода. То су све изворно републички приходи. Ви ћете сад, вероватно, политички да нападнете и да кажете – аха, ти би да укинеш Покрајину. Не бих, иако не разумем тај финансијски аранжман, не пада ми напамет. Рекао сам вам, држимо тај ниво који смо достигли, иако нисам сасвим сигуран да је то економски исплативо на такав начин.

У сваком случају, суштина је у следећем. Дакле, ми све имамо законом уређено, само различитим законима. Да ли је потребан кривни закон, један закон, дакле *lex generalis*? Сагласан сам да јесте, треба да разговарамо о томе и да све то што су изворни, све то што су деривативни приходи АП Војводине попишемо. Али да попишемо и неке обавезе АП Војводине. Јер ја вас питам шта су обавезе АП Војводине, не знате да ми одговорите; и не зна нико да ми одговори. Нико у овој сали не зна да ми одговори. Зато што није лако да се одговори. Немојте да извлачите политички закључак, није лако да се одговори. Управо зато говорим да треба да седнемо сви заједно и да се договоримо. Зато што су све тешке и озбиљне обавезе на Републици.

Све тешке и озбиљне обавезе су на Републици. Нема проблема, ако треба да дамо нешто више, чиме Покрајина може боље да управља, ајде да разговарамо о томе. Само да се преузме обавеза, да нам не буде то сад као са другокатегорисаним путевима, кад су нам пребачени после три године апсолутног нерада и непоправљања тих путева, кад нам је јављено – еј, ми то не можемо, ајде, Републико, решавај то. Па је Србија, и то пред зимску службу, кад је требало да ангажујемо додатне паре.

Само да би људи знали о коликим средствима је реч, ми 30 милиона евра дајемо само за зимску службу. Тридесет милиона евра! И зато што смо и ми размажени, па мора истог секунда иначе ће да уследи коментар – аха, изненадио их снег. Иако снег никога није изненадио, јер људи раде даноноћно, и по читаву ноћ, у четири, у три ујутру да би некоме снег очистили, ал' ваљда треба и кућу да му очисте да би он био задовољан.

Дакле, мислим да немамо ту врсту проблема. Имамо врсту проблема да ту тему политички нисмо отворили довољно и на време, да нисмо разговарали и о политици, да нисмо разговарали ни о том економско-финансијском делу и да видимо шта по том питању можемо да урадимо.

Не могу да дођу нове паре или више новца а да не знамо за шта се троши. Не дамо паре за ненаменско трошење никоме! Ја верујем у нову покрајинску владу. На страну што су то моје колеге па их добро знам, верујем да ће добро да разумеју да тај новац који дајемо не треба да служи да би се тек онако потрошио и бацио у рупу, него да треба да служи за стратешке пројекте, за важне пројекте на нивоу Покрајине.

Јер тада Покрајинска влада и те како има смисла, тада Покрајинска влада на паметан начин те паре троши, и може то боље да види од Републичке владе. Онда је она тај степенник на који сте указали, у складу са чланом 8, који не поистовећује са локалном самоуправом, него има већи значај. То је оно од чега ми не бежимо. Немамо проблем са тим, али дајте нам та решења. Овако их, плашим се, не видим.

Нисам критиковао Пореску управу, критиковао сам све нас, и вас и мене. Кад смо последњи пут тражили фискални рачун? Ајде, мени је то сад обавеза, ја га сад тражим стално. Пре тога нисам га тражио. Не може

то Пореска управа све да утера. Немогуће је, они имају 400 инспектора. Ми сад хоћемо да повећамо број инспектора.

Имамо минималну пореску администрацију и хоћемо ове друге људе који су вишак у тим деловима да их замолимо да буду инспектори, да прођу курсеве, да прођу обуку и да буду инспектори. Али ми морамо себе да променимо. Морамо народу да кажемо да тај није добар који не издаје фискални рачун, зато што тај узима од наше деце, узима од наших путева. И ми тиме кажњавамо све људе који брину о нашој деци, о нашим путевима, о нашим болницама, школама и о свему другом.

Немамо капацитете, Ненаде. Нема их. Не можемо да запошљавамо, са оваквим стањем дефицита да узмемо да кажемо – дајте нам две хиљаде људи, а потребно нам је две хиљаде људи. Немојте да вам кажем да имамо градове одакле ми дође 29 случајева, у свих 29 се не евидентира промет преко фискалне касе. И ухватите се за главу, а онда вам председници тих општина траже – дај ми 500 милиона, дај ми 600 милиона, из текуће буџетске резерве, да ми покријемо наш дефицит. Јер баш их брига за републичке приходе. То је увек био проблем, само што о томе нико није хтео да говори.

Нећу да се додворавам никоме. Хоћу да људи знају како и на основу чега држава функционише. Да узмемо да запослимо хиљаду људи више, не ви, али неко други би нас напао и рекао – аха, запошљавате ћате, запошљавате неке преко везе, партијске службенике, не знам кога већ. Ја вам кажем, недостаје нам две хиљаде пореских инспектора, инспектора рада. А шта ћете да радите кад имате у једном граду на истоку Србије једног инспектора, тржишног? И сви знају тог једног инспектора, и сви знају да други не постоји. Ми смо сад мењали, па смо из других градова слали, па смо овамо, па смо онако радили... Али нема их довољно. Не можете да урадите. У две смене ти људи раде, не могу да стигну да ураде. Не могу њих да критикујем, и њима сам захвалан на добром раду, већем раду, и захваљујући њиховом раду и имамо веће приходе у буџету.

Ево сад сам добио податак, дали су ми из Министарства финансија, да је Виктор Орбан у Мађарској запослио двадесет хиљада људи у пореској управи. А знате ли колика је код њега стопа ПДВ-а? Двадесет седам посто. Није 20%. Али има 20.000 људи запослених у пореској управи, да све мора да наплати. Ми их имамо 5.500. При томе инспектора немамо ни 500. А просек старости је 55 година уместо 35. Свака част тим људима. Само вам говорим колико нам је потребно подмлађивање и колико нам је потребно нових људи и новог кадра.

Говорили сте о Војсци Србије и нашем издвајању за Косово и Метохију. Кажете да је мало за станове. Ми за те станове дајемо субвенционисане кредите за војнике. Камата је убедљиво најнижа у земљи – од 2,9% до 3,2%, динарски кредити су у питању. Одвојили смо 300 милиона за субвенционисање тих кредита официра и војника, плус 300

милиона додатно у току године, 464 милиона за војне пензионере, онолико колико можемо. А да нисмо толико новца издвојили за Косово и Метохију, што можете с правом да ме критикујете, онда би нам неки други рекли да ми више Косово и Метохију не третирамо као део наше територије. И нико никад не би био задовољан.

Мислим да смо нашли најбољу меру да кажемо нашем народу на Косову и Метохији да смо уз њих, да кажемо да је то део наше земље, да извршавамо обавезе и, бићу искрен и отворен према вама, више него што би то било у односу према свим другим грађанима. Постоје делови на којима не можемо да наплатимо ни киловат струје; пре свега на територији Косова и Метохије, све остало имамо добру наплату. Али да ли због тога да искључујемо струју нашем народу? Ја на то нисам спреман у овом тренутку, иако можда грешим.

Желим да наши људи имају електричну енергију, желим да Косовска Митровица сија и светли. Не може као Београд, али желим да они могу да покажу свима другима да, упркос невеликим примањима, имају значајну подршку своје државе Србије, јер људи у Митровици, Лепосавићу и Звечану, и Зубином Потоку, али и људи јужно од Ибра, Срби, Србију доживљавају као своју државу.

Знају они да морају да се сналазе, знају они да морају да раде с Албанцима, знају они да морају да разговарају и да решавају проблеме и са косовским властима, све они то знају, али увек у срцу имају само једну државу, а то је Србија. (Аплауз.) И сад ми треба да им угасимо то? То можда неко може да критикује, ја просто мислим да немамо друге.

Да ли је велики новац за КиМ? Велики је новац. Ако сте израчунали све по различитим делима, много велики новац. То данас можемо, лакше би било да је нешто мањи, али нећу да се због тога нити жалим, нити било шта, то је нешто што би било добро да можемо у будућности да повећамо, али ту имамо безброј проблема. Ми ту плаћамо плате за људе који не живе на Косову, јер не можемо да установимо да ли живе на Косову, плаћамо хиљаде таквих плата, имамо огромне трошкове.

Ако израчунате, то су стотине милиона евра, ја чак и не желим да вам кажем тачну цифру, а волео бих да се због тога не наљутите. Ако можете да избројите, али мислим да вам није лако да избројите. Није лако избројати, зато што има по различитим министарствима, по различитим делима, негде се и не одваја јасно, већ је заједно са свим осталим трошковима за целу Србију, тако да то није лако видети. У сваком случају, и тиме показујемо шта све третирамо као територију Републике Србије.

У сваком случају, спремни смо, отворени за разговоре, али нисмо спремни, нисмо отворени за бацање новца. Желим да вам кажем да ћемо за субвенционисање пољопривредницима дати минималних девет милијарди, као што сам рекао, а може да се догоди да иде и до 12,7 милијарди ове године. Истовремено давање преко органа једну и по

милијарду, за животну средину милијарду, тако да људи у Војводини не морају да брину. Сиромаштво у Војводини, посебно у општинама које су веома лоше стојеће, пре свега у Банату, много је лакше у Срему, у Бачкој није идеално али је нешто лакше, много је лошије у Банату, али ћемо и ту ствари да решавамо и поправљамо.

Кад сам говорио о оним трансферним средствима, говорио сам увек уз потребу да постоји обавезност и одговорност за трошење новца, а не да имате доброг покрајинског секретара који је добар само зато што ће те паре да да одређеном лицу или одређеној организацији, а да из тога не мора ништа да проистекне и да нема никаквог резултата.

Мислим да је то од великог значаја, а увек сте добродошли, као што знате, да отворимо дијалог о сваком питању, на сваки начин па и о питању уставног, правног и сваког другог статуса АП Војводине у оквиру Републике Србије, при чему, као што видите, нисам користио па сада вама пребацујем нешто шта ви желите, шта онај жели, знам да верујете да желим и Војводини једнако добро као и Београду, као и сваком другом делу Србије, тако да сам сигуран да наш дијалог може да доведе само до најбољих могућих решења, али пара преко овога што смо дали нема – 7,3%.

Чини ми се да бисмо нешто боље тај новац могли да искористимо, али нисам ја тај који могу да мењам историјске околности, иако, да будем искрен, они који су правили економске и финансијске аранжмане између Београда и Новог Сада не разумем шта су радили. Као да су имали ћуп из ког су вадили паре не разумевајући да једног дана за сваки динар мора да се одговара и да морате те паре врло транспарентно да поставите. Хвала вам. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реплика и допустимо Драгану Марковићу да говори.

Две минуте. Хвала.

НЕНАД ЧАНАК: Ја бих само хтео, господине председниче Владе, да вас питам – сећате ли се кад сте отворили фабрику „Лир“ у Новом Саду, која запошљава две хиљаде радника? Седиште те фабрике се налази у Београду, у Старом граду, а порез се наплаћује по седишту, а не тамо где се фабрика физички налази.

О томе је господин Пек говорио на почетку, али очигледно нисте, од свих података који су изнети, чули тај податак довољно гласно, па га ја, ето, понављам да бисте знали да су седишта фирми које раде у Војводини пренета у Београд и да ту лежи, у једној великој мери, и дебаланс који се налази између развијености Војводине, централне Србије и града Београда. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Александар Вучић.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Ако ми дозволите, дакле, је л' то она фабрика, господине Чанак, за коју су ми говорили да не постоји или да неће да постоји? За „Лир“ и „Делфај“? Је л' то она фабрика..? (Аплауз.)

Није Ненад говорио, неки други су говорили. Да, неки су и у Скупштини говорили, и у саопштењима у изборној кампањи, да лажем за „Лир“ и „Делфај“. Говорили су да никада неће да запосле никога, а пре неки дан сам обишао „Делфај“, где ради хиљаду и пет стотина људи. (Аплауз.) После 35 година, као што видите, неке велике фабрике су дошле у Нови Сад и почеле да запошљавају људе.

Сад да се вратимо на ваше питање. У праву сте. Једна од те две фабрике има седиште у Београду; 42,7% од пореза на добит остаје у Београду, иде у републичку касу. Не треба то да вас жалости, јер, на крају, каса Београда и каса Новог Сада је увек иста каса. (Аплауз.) Јер ми вас не питамо јер Новом Саду дајемо... То је српска каса. Нисам причао о локалној самоуправи, о градовима Београду и Новом Саду. То је српска каса и то је јединствена каса. Не може Београду да буде добро, а Новом Саду лоше и Новом Саду да буде добро, а Београду лоше.

Немојте да сметнете с ума да смо ми дали за Нови Сад три милиона евра за уређење фасада, зато што га сматрамо посебним туристичким потенцијалом и због тога што је омладинска престоница, а затим и престоница културе 2021. године.

То издвајамо и за Ниш. Они су нам дали на 210 милиона пројекат. Ал' нема без пројекта. Дакле, 209 милиона, то дајемо и Београду, што можете да видите у Карађорђевој улици и тако даље.

Даћемо сад и за Паланку, иначе ће да пропадну, да цркну после свега што им се десило ако им не будем ...

(Радослав Милојичић: Четири дана немају воду.)

Па зато и кажем. Какво сте им стање оставили, добро је да немају 40 година воде, а не четири дана. Али помоћи ћемо да имају и воде, и да имају и пара у буџету – иако су остали без ичега.

Дакле, „Лир“ и „Делфај“. Порези на зараде, само сте то заборавили да кажете, иду територијално, тамо где раде. Од пореза на зараде 18% остаје Новом Саду, и од „Лира“ и од „Делфаја“. Ал' не заборавите најважнију ствар – у Новом Саду је запослено три хиљаде људи који нису имали посао, углавном младих људи између 18 и 30 година, и то је велика ствар.

Млади људи од 18 до 30 година уче се да раде у приватној фирми. Остаће 80%, неки ће да добију отказ, али ће да науче да раде, долазе рано на посао, враћају се с посла уморни, спремни да раде, спремни да напредују, спремни да живе за свој посао. То је велика промена. Ми 40 година нисмо имали тако велику фабрику у Новом Саду, сад смо две довели у Нови Сад. И мислимо да наставимо на истом послу, да то радимо. Тридесет и пет, сасвим сигурно; тако велико.

Оно што је важно, нисам знао за тај проблем и волео бих, у праву сте, да око пореза на добит... Није ми проблем Нови Сад. Нови Сад нема проблема, као град са својим буџетом. Нема га ни Покрајина, добија га

од нас и ми увек можемо и више средстава да пребацимо; иста је каса, као што рекох. Ал' ми је проблем ако је фирма која има посао у Лебану или у Крупњу пријављена у Београду, без обзира на то што те паре остају у државној каси, остају и овако и онако, али бих волео да добар ...

(Ненад Чанак: Сента, каже човек.)

У Сенти од „Тиса Аутомотива“ и свега другог верујем да можемо на исти такав начин то да регулишемо. Тако да би то остајало и Војводини и, наравно, ово што припада локалној самоуправи да остаје локалној самоуправи.

У сваком случају, за то смо отворени, али мислим да ствари иду добро, иду боље. Да ли иду идеално? Не иду, али можете да мислите како ће да буде када следеће године у ово време будемо разговарали, а имамо нову фабрику у Крушевцу са три хиљаде људи, „Кромберг и Шуберт“, будемо имали „Купер тајер“ увећан за нових 500 места, будемо имали још неку фабрику, па у Краљево одведемо фабрику, па тај део који нам је готово гладан после плачкашке приватизације, после много тога што је уништено и разорено, верујем да онда можемо са много више оптимизма да гледамо у будућност.

Вама хвала на коректности и добрим предлозима. Увек смо спремни да разговарамо и доносимо одлуке заједнички, рекао бих у интересу и грађана Војводине и свих грађана Србије. Хвала још једном. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Драган Марковић.

ДРАГАН МАРКОВИЋ: Господине председниче Владе, поштовани министри, даме и господо народни посланици, Јединствена Србија ће подржати буџет за 2017. годину.

Данас сам пажљиво слушао министра Вујовића када је образлагао буџет. Није се бавио цифрама, али је био довољно јасан да постоје промене у буџету за 2017. годину, промене које ће бити боље за грађане Србије.

Оно што ја посебно желим да издвојим и похвалим то је да је почела да се дешава децентрализација у здравству, да се прави велики клинички центар у Нишу, да ће бити доста апарата за Клинички центар у Крагујевцу да не морају грађани Србије за све да долазе у Београд.

Желим да похвалим позицију и за пољопривреду, где су остављена средства за пољопривредне произвођаче да могу да добију одређена средства за куповину прикључних машина или трактора, јер пољопривредни произвођачи траже само једну ствар, тржиште где ће да пласирају своје производе, и министар пољопривреде мораће мало више да поведе рачуна и да савет шта би то пољопривредни произвођачи сејали следеће године и да ли постоји тржиште за ту пољопривредну културу. То је нешто што траже пољопривредни произвођачи.

Господине председниче Владе, желим да вам кажем да Србија никада није имала кредибилитет и бонитет овакав какав има последње три године, да је у свим међународним институцијама где постоји нека градација држава у свим областима Србија почела да иде према горе, што је веома важан елемент за долазак страних инвеститора. Јер страни инвеститори хоће да дођу у државу где постоји стабилност курса динара, где постоји политичка стабилност, сигурност, и да искористе оно што Србија има – потписан споразум са Русијом, Турском и још неколико држава да се из Србије извози без царине у ове државе.

Ви сигурно то знате, али велики број грађана Србије не зна да су неке државе које су биле много развијеније од Србије почеле у економском смислу да остварују гори резултат него Србија. Ја ћу вам рећи конкретно за Италију, видели сте и јуче да није успео референдум, али највећи број оних великих индустријалаца, произвођача упоређују Србију са Италијом. Ја познајем преко 50 власника великих компанија из Италије и поносан сам кад кажу – зашто није у нашој Италији као што је у Србији?

Желим да вам кажем да имам такође веома добру сарадњу са Аустријом. Аустрија 2016. године има већу незапосленост за 1,4% од 2015. године. Грчка је прави пример да смо ми у пет до дванаест донели одлуку за реформе, да и грађани Србије не доживе оно што су доживели грађани Грчке. У ове три државе, изузев Аустрије, нема никаквих инвестиција, ништа се не прави, што би наш народ рекао, стане живот увече када се смркне до ујутру док не сване. Ми то морамо да искористимо у овом временском периоду и следеће године, како да прикажемо да смо ми једна од најбољих земаља, јер ово што сам вам рекао, то су статистички подаци тих земаља, да је све горе и горе и да следећа, 2017. година за ове три државе ништа не говори да ће бити боље.

У Србији пада незапосленост, и то не за један, два, три, пет процената, него много више. Рекао је министар да се порези на време плаћају. Не да се на време плаћају, сада има много већи број пореских обвезника, а ти порески обвезници су и страни инвеститори и оне домаће фирме које су радиле некада лоше а сада раде мало боље, и када се пуни државна каса када су у питању порески обвезници, сигуран сам да је добро и тим пореским обвезницима и држави и корисницима буџета.

Шта је оно што је још важно? Да у Србију почињу да долазе Кинези. Ја сам разговарао са неколико кинеских компанија. Ево, да вам кажем, јануара месеца отварам у Јагодини једну велику фабрику за производњу папуча, а власник је Кинез. Имам још два Италијана, ал' не смем да кажем ко су, јер ми их украду градови Србије. Једном су ми украли једног великог, да знате, а нисте ви, али један град и сад ћутим све док се папири не заврше и код државе и када је у питању локална самоуправа. Тако да је огромна заинтересованост за стране инвеститоре, што значи да ће овај буџет сигурно да се пуни онако како је предвиђено.

Ви сте данас говорили да је 2006. године исто био суфицит у буџету, али ја сам тада био у Парламенту и знам одакле тај суфицит – од продатих фабрика и предузећа. Неки из тадашњег ДОС-а продали су све добре краве музаре, а оне јалове су оставили овој влади да ми сада патимо муке, што би наш народ рекао. Те фабрике су имале статус реструктурирања и како да ти људи који су тамо радили буду задовољни, јер су годинама данашњи пензионери радили и правили фабрике да би неко те фабрике продао? Где су отишле паре од тих фабрика? У плате, а не у неке нове, мање фабрике и не у путеве.

Кад сам код путева, желим да вам кажем да сте ви смањили цену у калкулацији сваком произвођачу који вози неку робу из своје фабрике као производ или довози у своју фабрику као сировину, да се данас много брже стигне до већег броја градова у Србији него што је то било ранијих година. Обично инвеститори питају – где се налази локација, какви су вам путеви? Кад дођу у Србију, они се увере да је тачно оно што ми говоримо кад изађемо ван границе.

Шта је још важно, председниче Владе? Ту је министар просвете, последњих месец дана нисам га чуо да говори о дуалном образовању. Ја имам унука који је у осмом разреду и он би нешто уписао, нешто што се зове пракса. Одлучује се сада, неко се одлучио можда и пре, нама треба припрема. А за то не треба много пара, нису нам уопште потребне паре за дуално образовање. Исти ти професори који данас предају тим ђацима предавање и сутра, али мора свака школа да зна унапред са којом фабриком ће направити уговор, где ће ти ђаци да иду на праксу. Тиме ћемо, господине председниче Владе, да повећамо број власника предузећа. Сутра један момак који заврши средњу школу и научи тај занат, то је нови порески обвезник. Он неће да иде у иностранство да тражи посао.

А када сам код иностранства, желим да вам кажем да у Србији и у Београду по хитном поступку, председниче Владе, морате да отворите канцеларију за оне младе, паметне, који немају коме да се обрате, једноставно љути су и на општину где живе и на град и сами донесу одлуку да иду у Аустрију, Немачку и не знам где. Знате ли ви колико је српске памети отишло зато што их нико није примио да поприча са њима? Мораћемо да обезбедимо неког ко ће са тим људима да разговара. Ја вам гарантујем да сваког дана ми можемо да запослимо у Србији у великим компанијама по сто паметних људи.

То вам говорим из праксе, господо. Не знам ко је добацио, али ја сам човек кога је живот учио и то што сам ја радио нема ни у једној трафици да се купи, него ме живот научио и комуникација са људима сваког дана, као што то ради и наш премијер; био је у Нишу и спавао у касарни. Ако ви не комуницирате са грађанима, ако са грађанима комуницирамо само у изборној кампањи и ако им причамо преко телевизије како смо ми много паметни, онда са друге стране не знаш шта је горући

проблем тог човека који жели да ти постави питање – јер си ти изнад њега, ти си на брду, боље видиш од њега који се налази у некој малој општини или у неком малом граду.

Тако да је веома важно ово дуално образовање. Ево, ја вас молим, министре просвете, да ви то почнете да радите што пре. Ако ћемо ми сваке недеље у просеку имати, ево, ја вам то гарантујем на основу броја заинтересованих инвеститора, од марта када почне грађевинска сезона, да правимо неке фабрике, да ти млади људи одмах имају где да иду на праксу, па даље кад заврше школу примиће их тај неко ко отвара фабрику. Ви сигурно пратите да 80% фабрика у Србији које су отворене пре три, пет или шест година повећавају број радника, шире тржиште, виде да је Србија добра дестинација, али где су ти радници? Ти радници сигурно неће бити они који су узели отпремнину из фабрика и који имају преко 55 година. И њима мора да се помогне, али то су пре свега ти млади стручни људи. Тако да је то сада веома важна ствар у овом временском периоду за младе људе и за образовање у Србији.

Радује ме то што се добро прича о Србији и радује ме то што Србија не личи у негативном смислу на неке друге државе. Говорили сте о изборима и да ли ће бити расписани и ови и они избори. Да бисмо били бољи од других, ми стално морамо да тренирамо, али не да тренирамо стално, него да излазимо на црту, да излазимо на спортске терене и да говоримо шта ће ко више да уради. Највећу корист од свих кампања, даме и господо, имају грађани Србије. Зашто? Из свих локалних самоуправа излазе све грађевинске машине и почињу да копају неке рупе, да се нешто гради, мало помаже Влада и ми ту не можемо да изгубимо ништа. И то је једна врста провере да се види шта грађани мисле о онима који воде ову владу, о онима који подржавају ову владу и да ли смо ми на добром путу.

Сваки човек, да би себе могао да убеди или да се увери како живи, мора да упореди себе са комшијом, са неким другим који ради сличан посао. Србија, када се упореди са комшијама, ми смо, сигуран сам, у овом тренутку бољи од преко 20 држава чланица ЕУ, које имају много јаче полуге од Србије, јер и дан-данас, без обзира на поглавља и све, а нисте криви ни ви, ни ми који седимо овде, ми имамо статус „кандидата за кандидата“ за улазак у ЕУ. Хтели ми то да кажемо или не, то је тако. Докле ћемо имати статус „кандидата за кандидата“ не знам. Постало је велико оптерећење; ми сада више пратимо ко ће да победи у Америци, ко ће да победи у Аустрији, да ли ће да успе референдум у Италији, шта је са Бреگزитом...

Кад сам код Бреگزита, морам да вам кажем да је та држава где су рекли да хоће да изађу из ЕУ много зла нанела Србији. Нећу да вам кажем како се зове, али се говори енглески у тој држави.

(Војислав Шешељ: А што је нанела зло?)

Па нанела је зло зато што је она била иницијатор да се бомбардује Србија. Стално су нас називали геноцидним народом. Ми никада нисмо водили освајачке ратове, водили смо одбрамбене ратове. Сада ја одговарам господину Шешељу.

(Војислав Шешељ: То је, значи, Велика Британија. Сада разумем.)

Одлично, пет, господине Шешељ. Е, Велика Британија.

Тако да, господине председниче Владе, немојте да се секирате. Ко добро мисли Србији тај ће да подржи и овај буџет. У овом буџету нисмо видели да су планирана средства за аутомобиле, него ова влада и претходна влада продала је аутомобиле и те паре давала социјално угроженим лицима по Србији. То никада нико није урадио. Ја сам вас подржао зато што сам и ја, када сам 2004. године постао градоначелник у Јагодини, рекао – нема више службених аутомобила, само када сте болесни.

Ево сада да вам кажем једну истину. Петар Петровић сео у службени ауто Скупштине града Јагодине и зове ме заједнички пријатељ и пита: „Је л' Пера болестан“? Ја кажем: „Није“. „Па што га вози службени ауто?“ Ја га позовем, а он каже: „Пукла ми цев у купатилу и морао сам хитно да одем“. Само је тада користио и никада више. Не можете као голософрић да дођете на неку функцију, а касније не знате шта имате од капитала. То је добро што ви водите рачуна, председниче Владе, о министрима, и бившим и садашњим, како они раде и да ли су добри итд.

Кад сам код министара, могу да вам кажем да 99% министара добро ради свој посао. Још је 100 дана, сада иду и новогодишњи празници и славе итд. Има неколико министара који импресионирају грађане оним што раде. Морам да вам кажем, и министар здравља и министар просвете на почетку је био активан сваког дана, сада ми је направио неку паузу, да се вратите на оно што сте обећавали грађанима.

Када је у питању пољопривреда, ми смо увек имали министре пољопривреде из Војводине, осим што је претходна влада имала министарку пољопривреде из западне Србије, али Војводина је велики пољопривредни крај Србије и драго ми је што министар пољопривреде не прави разлику између Војводине, централне Србије, јужне и западне; наравно, то све захваљујући и вама и министру финансија, да сви пољопривредници имају исто право. Некада је све што је могло одлазило у једну покрајину или у једну општину, а мало пара је одлазило из Београда, када је у питању и јужна, и централна, и источна и западна Србија. Значи, успели смо да децентрализујемо Србију и да сви градови и општине имају подједнака права.

Још нешто вас молим – за следећу годину; ево, не мора за ову – када се прави критеријум за трансферна средства за општине и градове, да се види колико је пре последњег критеријума за трансферна средства тај град имао становника, колико запослених; ако мање запослених има

следеће године, да се мало повећају трансферна средства. Неколико градова и општина у Србији има које имају такав проблем. Нисте ви криви, тај проблем је наслеђен, постоји годинама, али морамо да видимо како да решимо да ти градови и општине имају и одређене инвестиције.

Шта још треба да радите, председниче Владе, ви, министар привреде и министар финансија? Ви треба сада да упутите свакој општини предлог и да вам кажу шта ће они то да ураде, од својих пара да уложе као инвестицију у општину или у град одакле су, а да та инвестиција доноси приход. То да им дате задатак. Ако 90% општина каже – ево, председниче, ми правимо неку малу фабрику, ми ћемо да узмемо ову фабрику која је у лошем стању итд., сматрамо као град да можемо ту фабрику да подигнемо...

Кад сам код тог предлога, да вас замолим, ако хоћете да ја будем први пример, да Јагодинску пивару подржавимо Скупштини града Јагодина и да ми преузмемо обавезу и да не угасимо ту пивару, „чичу“ који је стар 50 година, због неких купаца и, не знам, менаџера, и да покажемо да може. Да не чекамо све од председника Владе и од министра привреде како да нам решавају проблем, него створите ту могућност. Да ли ће Влада да донесе уредбу или неким законом да постоји та могућност, али онај град и она општина која узме неку фабрику, има обавезу да тај план или студију изводљивости, како ћете да је назовемо, реализује у кварталном делу или већ не знам, за годину дана,

Тиме бисмо спасли много фабрика и предузећа у Србији, јер код фабрика из стечаја, да знате, онај купује фабрику и машине без обавеза, радници су отишли на биро и он сутра ту фабрику може да угаси. Невезано на Пивару, било коју фабрику у Србији може да угаси, нема обавезу да настави област или делатност која је била у тренутку када је ту фабрику купио. Тако да, ево, то је мој предлог. Не кошта Владу, а може позитивно да се реши тај проблем. Чак и Фабрика каблова која је у Јагодини.

Ми имамо још фабрика у Србији, чак сам сигуран да имамо локалне самоуправе које имају вишка радника. Немојте да избацимо те људе, већ – хајде да идеш у фабрику, побратиме, да радиш. Ниси стручан? Имаћеш едукацију. Али та фабрика ће да ствара приход, и локалној самоуправи кад је у питању порез на плате, и држави за све оно што се зову редовне обавезе. Тиме бисмо избегли да се те фабрике гасе, да на те фабрике неко ставља катанац и да полако привреду из локалних самоуправа стављамо на ноге, а можемо.

Ево, ја сам толико. Хвала вам. Јединствена Србија ће гласати за Предлог буџета. Цела, са Војводином и Косовом.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Покренули сте много питања, покушаћу кратко да одговорим.

Прича о дуалном образовању није прича ни за пола године, ни за годину, ни за пет. Нећемо ми имати дуално образовање завршено и

уведено у нашој земљи, у већинском делу нашег просветног система, богомаи, ни за десет, ни за петнаест година, али све што више будемо имали обухват кроз дуално образовање биће лакше за нашу привреду и наш економски раст биће одрживији.

Нису то резултати у којима ће неко моћи да вам каже сутра – нисте постигли. Важан је темпо којим идемо. Никада нисам задовољан тим темпом. Нисам чак видео ни да је то изазвало велику пажњу када је иначе генерални секретар швајцарске привредне коморе дошла овде, која је највећи стручњак за дуално образовање. Код привредника јесте, у нашој политичкој јавности то, нажалост, никога није занимало. Јер кроз дуално образовање, оно што ми сад организујемо, Драгане, то је и обука родитеља, јер и родитељи морају да знају шта деци да говоре по том питању.

Први пут идемо кроз план уписа у средње школе у појединим локалним самоуправама, дакле идемо на консултације са локалном самоуправом, са тржиштем рада, са Привредном комором и тек онда Министарством просвете, односно државом. Зато што хоћемо да видимо шта је то, какви су капацитети потребни, да не бисмо школовали хиљаде менаџера који су нам непотребни, а да нам при томе недостају хиљаде варилаца или хиљаде столара, хиљаде тесара итд. Мислим да су то ствари које су од пресудног значаја за економски напредак наше земље. И као што сам рекао, без промена у нашем образовном систему, наш данашњи економски раст биће одржив следеће године, можда и 2018. године, а већ 2019. године почећемо да клецамо. Зато је важно да са тим пожуримо.

Говорили сте о Нишу, клиничким центрима у Крагујевцу итд. Хоћу да знате да смо сада у Ниш уложили 50 милиона евра, да је то најбољи клинички центар на Балкану, 613 постеља, да ту имамо једну магнетну резонанцу, два апарата за зрачење, да то апсолутно луксузно и чудесно изгледа. Ја сам чак питао да ли смо морали то тако луксузно да направимо. Није ми жао, посебно ми није жао што је то на југу Србије, где болесници, људи ће моћи да виде, на дугме померају ролетне, не само да отварају прозор него померају ролетну, што је, сложићете се, ретко где стандард, у Србији нигде досада није био, а није баш свуда или је ретко где чак и на Западу.

Говорио сам, узео сам ту ситницу као пример, иначе је најсавременије опремљено. Наредних дана се прима 50 медицинских сестара у стални радни однос, 25 као њихове замене. Оно што се 40 година радило, односно тобоже радило, сад се завршава. То је највећа инвестиција у здравству од ВМА у бившој СФРЈ. Биће отворено, Драгане, крајем марта, почетком априла, боље да кажем у априлу 2017. године, дакле за четири или пет месеци имаћемо прилику да то отворимо у нашем Нишу. (Аплауз.)

Улажемо 29 милиона у Крагујевац, улажемо у Нови Сад – иако је то покрајинска институција, покрајинска надлежност – колико, Златиборе, 38? Тридесет пет милиона евра улажемо у Нови Сад, 29 у

Крагујевац, а инвестиције у Београд су око 90 милиона евра. Дакле, сва четири клиничка центра подићи ћемо на највиши могући ниво опремљености, као што смо увели гама нож, као што смо увели скенере, као што смо увели акцелераторе и многе друге апарате.

Направили смо озбиљан буџетски фонд за лечење наше деце. Погледајте само колико деце смо успели да излечимо, колико деце помажемо да могу да буду лечени иновативним, или најскупљим лековима, који морају да се донесу из иностранства. То су грађани Србије обезбедили, али смо успели да паметним трошењем новца оставимо довољно простора да новац на такве ствари, најхуманије ствари буде утрошен.

Имам једну ствар – иако би ми одговарало да кажем да сам у свему сагласан, јер знам да то што сте ви рекли људи веома воле да чују – која је политичке али суштинске природе. Замолио бих вас, када је реч о Јагодинској пивари или било којој другој кући, ајде да је не приватизује локална самоуправа. Ајде да то не радимо, зато што тај пример нигде у свету на такав начин није могао да функционише. Ако то вреди, Драгане, ако мислите да вреди и хоћете да се купи из стечаја, дајте, наћи ћемо бизнисмене, па да направимо дју дилиценс, да урадимо физибилити студију и да нађемо приватника који то може да узме. Свеједно да ли је то Тончев, да ли је то Драган, Горан, Зоран, Ненад, било ко, али то има смисла.

Да шалу оставимо по страни, дакле то има смисла само уколико то приватизујемо, а то да дајемо држави на грбачу, за три месеца ћете ви доћи у Београд и тражићете да Влада то субвенционише. Рећи ћете – немојте да платимо струју, немојте да урадимо ово или оно. Не зато што сте ви лоши, него зато што просто држава није добар власник, сем најважнијих ресурса, па и ту имамо проблема. И, хоћемо ми да наплаћујемо порез, не да губимо паре. Хоћемо да наплаћујемо порез да бисмо могли да трошимо на путеве, пруге и на све друго. Мислим да је то важно и сигуран сам да и ви мене разумете, ја не могу да, као други људи, само климам главом и да кажем да је све тако.

Кад говорите о томе да кријете који су потенцијални инвеститори, ту вас разумем. Ја сам унутар партије коју још неко време водим имао, најтежи сукоб је био да ли ће „Кромберг и Шуберт“ да иде у Лесковац или у Крушевац, и двојица добрих пријатеља, зато што штите своје градове из којих долазе, Бата и Горан, само што се побили нису око тога где ће инвеститор да дође. Један је за Лесковац, други је за Крушевац. Онда смо ми оставили инвеститору да изабере где се њему чини боље, а ја сам скривао живу главу да ме нигде не пронађу ни један ни други. Ја вам искрено кажем, али добро је док таквих слатких мука имате. Добро је док фабрике хоће да дођу, па можете да понудите те просторе.

Хоћу да вам кажем да је важно и то што, не заборавите, пре две године смо у турским компанијама имали свега хиљаду запослених; данас имамо седам хиљада запослених и тај број расте. Расим ме је упознао, био

је у Турској пре два дана, и ми смо пре тога то видели, да никада такав ред за долазак у Србију није био, ако се не варам. Је ли тако, Расиме? Заиста никада такав ред за долазак у Србију није био. Очекујемо да вам већ следеће године, пре краја године, овде саопшtimo да ради 20.000 људи у турским компанијама. Некоме то делује безначајно, неко ће да каже – то је текстил. Није све текстил, имамо све више у аутомобилској индустрији, од „Текласа“ у Владичином Хану па надаље. Имамо и угоститеље, имамо оне који подижу туристичке потенцијале, читаве ризорте, хотеле, шта год хоћете, дакле, и све се више то шири, рекао бих, на различите привредне гране, што је веома добро.

Оно око ЕУ, говорили сте о „статусу кандидата за кандидата“. Ви сте привукли позитивне емоције свих људи у Србији када сте то рекли, а моја је обавеза да кажем да ми имао статус кандидата за чланство у ЕУ и никада нисам лицитирао датумима. А мислим да је могуће да ми свој посао успешно и успешније завршимо. Јер једну сте ствар исправно рекли, углед Србије у Европи је пре свега онолики колики је углед наше економије и нашег буџета.

Нећете веровати, био сам у Риги, на Самиту „Кина плус 16“, мислим да сам разговарао са 14 премијера, од тога су моји захтеви били за разговор за двоје или троје премијера. Са 14 сам разговарао, сви хоће да разговарају са јачом, економски снажнијом Србијом. Нико није хтео са нама да разговара док нисмо имали раст од 3%, док нисмо имали буџетски дефицит испод Мастрихта, док нисмо имали скок на Дуинг бизнис листи. Данас сви хоће да разговарају. Верујте ми да је то основна ствар по којој вас бирају. Јер они добијају те податке од Међународног монетарног фонда, Светске банке; онда они бирају саговорника.

Ја сам не случајно рекао да је важно да проширимо ту врсту консензуса и са другим у политичком спектру Србије, да нам још многи други у будућности помогну, јер ми можемо да идемо и на 4% и на 5%. Насмејали су се неки, смејали су ми се када сам говорио Кинезима. А што ми се нису тако смејали када сам их доводио у Смедеревску железару? Вама је тужно то што је 5.200 људи добило посао који сте им ви одузели? Пет хиљада и две стотине људи је добило посао и има веома пристојну плату. То вам је тужно? Ја сам због тога веома радостан. (Аплауз.) Оставили сте нам празну, пусту „Железару“, за коју нам је требало, до скреча да доведемо, сто милиона евра да платимо. Толико о томе.

И немојте да добацујете. Вама ни средња школа не би помогла, сигуран сам ни основна, већ би морали у предшколско да вас врате, пристојности да вас науче. Не знам шта мени може да помогне, ал' вама не може, то је сигурно.

Дакле, оно што је веома важно, то је да видимо како Јагодинску пивару да решимо; да покушамо да заинтересујемо одређене инвеститоре, да пошаљемо писма и мејлове на различите адресе, људима

који се баве тим послом. Видели сте како су успешно приватизоване неке друге, како је Зајечарска пивара веома успешна, да не рекламирам ниједну, од када ју је Хајнекен преузео. Дакле, верујем да ће се, уколико постоји било какав „бизнис кејс“, неко јавити да то направи.

И за крај, пошто су ми се смејали око Кинеза па су на крају престали да се смеју, не ви него неки други, тако се ја нисам насмејао на оно што сте говорили о Италијанима и о многим другима. Нама одређене ствари у региону иду наруку. Иде нам наруку то што Румунија сада драстично повећава плате и пензије захваљујући свом великом расту. При чему ми нисмо исказали свој пуни раст. По новој методологији, коју ми још нисмо прихватили, ми бисмо имали за 10% виши раст, што значи пре 3,1 или 3,2, јер нисмо имали обухват на сивој економији. Бугарска је тако себи увећала раст за 10,6%, Румунија чак за 17% итд. у односу на цифру коју имају, у односу на један, два, три, четири посто; ми то још нисмо радили.

Они су због великог раста донели одлуку у Парламенту да драстично повећавају и минималне зараде, и плате и пензије. То ће нама донети још више посла. Велики инвеститори су већ заинтересовани за долазак у Србију. Ми смо подигли минималну цену рада са 121 на 130 динара. Могли смо ми то и на 135 динара. Послодавци би се бунили, али прошло би. Али је наша жеља била управо да привучемо све друге из региона, да победимо. Све су то наши пријатељи – и Румуни, и Бугари и Македонци, и људи у Босни и Херцеговини, све су то наши пријатељи, наша браћа. Али, знате, наш је посао да бринемо о новчанику Србије и грађана Србије. И зато сам желео да привучемо што више инвеститора. Зато сам сигуран, не рачунајући Аеродром, да ћемо да имамо преко две милијарде и 200, две милијарде и 300 инвестиција у следећој, 2017. години, плус оно што ћемо апфронт да добијемо за Аеродром.

Дакле, то су ствари које су за нас од изузетног значаја. Италијани то осећају. Италијанске, шпанске фирме, и то најпознатије, које су функционисале у Румунији, већ су нам упутиле позиве, него што то још није ступило на снагу. Чим ступи на снагу, видећете повећани долазак у нашу земљу, у нашу Србију.

Зато верујем да много тога можемо да направимо и зато вас молим да наставите са вашим ангажманом и у Италији, и у Аустрији и свуда, јер сваку фабрику коју доведете, као што смо заједнички отварали ову фабрику за аутомобилске делове у Јагодини, дакле људе које сте упознали случајно да ли у Верони или Варезу, није ни важно, успели да доведете. Није нама проблем да платимо милионе да они ту остану, да их субвенционисамо, платићемо то, као што ћемо да платимо сваком Србину који има то тржиште. Само обезбедите да људи хоће да дођу у Јагодину, као што се боримо да дођу у Ћуприју, да дођу у Параћин, без обзира на то ко где влада, на било који начин.

Једино што са трансферним средствима имамо проблем. Имамо тај проблем да многе општине нису разумеле да морају да скрешу свој дефицит. Мисле једне године смо се извукли, добили смо од државе, добили смо други пут, мисле да може довека. Не може довека. Молим председнике општина, многи су веома паметни, веома способни, молим их да скрешу своје дефиците, имаће много више, посебно доласком инвеститора, од онога што остаје локалним самоуправама имаће много више да улажу у развој локалне инфраструктуре. Само морају да се понашају озбиљно, јер нама носилац дефицита ове године није Влада Србије, која плаћа све, која плаћа пензије, која плаћа плате, која плаћа све, нису нам чак ни пројектни зајмови, него су нам општине и градови.

Говорите о аутомобилима, потпуно сте у праву. Ми сад разматрамо могућност оперативног лизинга. Не можете две године да натерате службе да вам доставе извештај. Хоћете ли да вам кажем зашто? Зато што нас одржавање кошта скупље на годишњем нивоу него ти аутомобили. И сад да вам ја причам ко се ту како уградио, откуд ја то знам. Скупље нас кошта одржавање него цена тих аутомобила. Сви то знате и сви то знају овде. И кад кажете, кад поменете – ајде, људи, укините то, да то није мој ауто, да то није овог министра ауто, оног министра, дај да узмемо фирму на оперативни лизинг као што раде у Шведској, као што раде у многим другим напредним земљама, одједном шест месеци не могу да добијем папир. Па стварно је тако.

Ако будемо могли то да урадимо, молимо вас да нас подржите, јер ћемо тиме да имамо огромне уштеде додатно у наредном периоду. Нисам ја то предлагао и нисмо ми то радили зато што смо ми мислили да ћемо ту много новца да уштедимо. Није ствар у томе што ја нисам узео ниједну дневницу, а до сада бих имао негде 90.000 евра да сам прикупљао дневнице, а неки су узели више од 60.000 и 70.000 евра.

(Војислав Шешељ: Министри?)

Не, досовски кандидати, Војиславе, ал' за председника. Зато што се само размишљало о томе како и на који начин они да се обогате, а не какав однос према држави да покажу.

Али мислим да је суштина у томе да ми својим односом према држави можемо да покажемо да ствари у Србији мењамо, и зато нам је потребна ваша помоћ, а немојте да се љутите што се понекад са неком идејом не сагласим, зато што мислим да та врста дијалога и та врста комуникације увек донесе нека нова решења и неке нове идеје.

Вама честитам на енергији и желим да је још више користите за економски развој читавог Поморавског округа и Србије, а не само Јагодине. Хвала. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Могу да вам дам две минуте. Изволите.

ДРАГАН МАРКОВИЋ: Господине председниче, нисам вам рекао да је веома важан онај закон о раду који смо донели за стране инвеститоре. И шта је још важно? Држава Србија је једина држава на Балкану где нема демонстрација, где људи не излазе на улице, где полиција не туче људе, где жандармерија не туче људе, где нема сузавца, и то је веома важан фактор за стране инвеститоре.

Ево ја ћу сада да вам направим једну паралелу. Народ се удружио последње три године, као за време бомбардовања – сви на једној страни, осим један мањи број, и тако ће бити до краја, јер кад се народ удружи, не може нико ништа тој држави. На нашу срећу, сад се народ удружио, на овој нашој страни је негде око 74%, синоћ сам рачунао па ми се спавало, данас ћу да наставим кад се вратим за Јагодину, али очекујем да наша коалиција са вашом добије 80% поверења и гласова грађана Србије и да Србија нема више статус кандидата за кандидата за улазак у Европску унију. Да уђемо у Европску унију. Хвала.

(Војислав Шешељ: Док не пређете 100%...)

Ево каже господин Војислав – док не пређемо 100%.

Па морамо и вас да пустимо мало да се играте.

(Посланик Шешељ коментарише наглас.)

Па, љутићете се, молим вас. Даћу вам нешто мало, неку крпицу, ајде.

ПРЕДСЕДНИК: Следећи је Марко Ђуришић. Изволите.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Хвала, поштована председнице.

Поштовани председниче Владе, господо министри, када се разматра буџет, тај дан је најзанимљивији дан у години дана скупштинског рада; тада говоримо о плановима Владе за наредну годину, о политикама које ће се извршавати на основу буџета који ће Скупштина усвојити за наредну годину. И није то само питање економије, економских резултата, бројева, плусева, минуса, него свих оних политика које су се ове године у ових преко 1.000 страна нашле пред нама за расправу.

Зашто смо замерали на кратком року, који јесте био непримерено кратак за припрему за озбиљну дискусију? Буџет смо добили у петак, а расправу смо почели у недељу и сасвим сигурно није могло да се проучи свих ових 1200-1300 страна и припреми за добру дискусију.

Морам да признам, могу да разумем да Предлог буџета није могао да буде раније због обавеза Србије које има да се прави уз договор са Међународним монетарним фондом, али немам никакво разумевање зашто онда нама овде није дата прилика макар недељу дана па да усвојимо буџет чак и у оном законском року који каже 15. децембар. Могли смо ову расправу да започнемо за неколико дана и да је озбиљније припремимо.

Не могу да прихватим аргумент – тако је било и раније, и све је у реду. Није у реду, као што није било ни тада у реду, али треба ваљда да се одмакнемо од те дискусије, да видимо на који ћемо начин имати бољи

буџет, на који ћемо начин имати боље политике, што на крају треба да резултира бољим животом грађана Србије.

Ја, наравно, не могу да спорим неке бројеве из овог буџета. Чињеница је да је дефицит планиран за следећу годину мали. Да ли је он на историјском минимуму или не, слушали смо данас ту расправу, испод црте, изнад црте, 2005, 2006, ја нисам довољно стручан за ту расправу, али мислим да она, у крајњој линији, није важна за грађане Србије. За грађане Србије је важан резултат. Резултат за годину дана, да ли ће за годину дана грађани Србије живети боље него што живе данас, да ли ће тај планирани раст од 3% бити равномерно распоређен свима или ће неко добити више а неко мање и зашто ће неко добити више а неко мање. Мислим да о томе треба да разговарамо и да се боримо за одређене делове друштва, за градове и општине из којих долазимо и да тако треба да изгледа расправа.

Ја, нажалост, нисам могао довољно квалитетно да се припремим за ту врсту расправе, признајем. Кренуо сам да читам буџет. Пре две године, када смо усвајали буџет, пети буџет који ова скупштинска већина усваја – значи пети, мислим да је крајње време да се одмакнемо од прича шта је било и ко је крив за неке ствари – рекли смо тада: програмски буџет. Моћи ћемо сада да гледамо програме; свако министарство да опис неког програма, да неке параметре на основу којих ћемо да пратимо реализацију тих програма и онда да видимо како се ти програми остварују.

Морам да будем искрен, ја сам највише пажње посветио Министарству за рад и социјална питања, јер сматрам да је велики проблем у држави сиромаштво. Ја нисам нашао, господине председниче Владе, податак Светске банке за 2016. годину, али податак од 25,4% становништва угроженог сиромаштвом је податак Светске банке за 2015. годину.

Ако се нешто смањило у 2016. години за 0,5%, колико ви кажете, то је добро, али смо далеко, ја верујем, од циља који желимо да постигнемо. Да ли смо у Европи први или нисмо, то је и даље огроман број грађана Србије, 30% деце. А онда сам гледао који су то програми Министарства који се баве овим проблемом и нисам нашао ниједан. Нисам нашао ниједан, нажалост.

Нашао сам да ће се радити исти програми, у готово истом износу, који су рађени и до сада. Значи, нема промене политике. Нема закона о финансијској бризи о породици који би требало да измени структуру социјалних давања, која по анализи Светске банке систем социјалних давања у Србији чини неефикасним, који не гађа оне угрожене групе. Тоба нема. Има да ће бити дечији додатак у износу као и досада, за исти број корисника као и досада; за бебе ће се давати уместо 63.200, колико је почетна вредност, 65.000 за породиље, како је планирано.

Можете, министре, климати главом – нема. Ви тврдите да ја нисам у праву, а ја вам кажем да тога о чему ви говорите овде, у овом

буџету нема. Ја нисам могао да нађем, признајем. Гледао сам пажљиво, нисам могао да нађем.

Ал' сам нашао неке занимљиве програме, у којима стоји: параметри побољшања – нула. Значи, базна вредност, почетна вредност нула, параметар за праћење нула, онда кад погледате која је то ставка, то је ставка за плате, одржавање зграда... Значи овај буџет је хибридни. И даље је једним делом линијски. Неке ставке, неки програми су направљени само да би се испунила форма, али не суштина.

Зато сматрам да је овај буџет лош, јер не знамо на које то политике Влада троши новац грађана Србије. Сваки динар у овом буџету је новац грађана Србије – и оне трећине грађана који су гласали за странке које чине ову владу, али и оне две трећине који нису гласали за странке које чине ову владу. Свако од њих, мислим, има право да зна на који ће се начин те паре трошити, можда има неку идеју.

Које су то активности Владе које ће да подстакну већи број рађања деце у Србији? Који су то програми Владе који ће да смање иселјавање људи из Србије? Који су то програми Владе који ће да запосле младе? Да ли постоји посебан програм за запошљавање младих?

Европска унија, када је пре неколико година констатовала проблем запошљавања младих, донела је програм, и он се спроводи у неколико земаља, пре свега у Јужној Европи, и даје резултате. Да ли ова влада има такав програм? Ја га овде нисам нашао.

Постоји ставка, то нам је привукло пажњу – активна политика запошљавања. Врло добро звучи. Кренуо сам да гледам о чему се ради – четири и по милијарде за запослене у предузећима у реструктурирању и милијарду и 250 милиона динара за запошљавање инвалида. То је добро, али то ће да запосли по овом програму 7.580 људи у 2017. години. Није мало, али је довољно. Да ли можемо више? Да ли можемо да нађемо негде паре у овом буџету које се не троше рационално?

Има једна занимљива ставка – милијарду и 750 милиона за прављење резерви нафте и нафтних деривата. То је по европској директиви. По тој директиви требало би да правимо складишта, да купујемо нафту и нафтне деривате и да до 2022. године, чини ми се, имамо неки проценат који задовољава двомесечне потребе тржишта. Ми смо, колико ја знам, највећи део новца у претходне две године, по том основу, давали за куповину опција, опције за куповину нафте и нафтних деривата у Немачкој, фирмама формираним неколико дана пре него што би министарство расписало тендер за ову ствар, написан тако да не може да се јави ниједна озбиљна фирма, и онда неколико милиона евра бацимо сваке године. Да ли можемо нешто да уштедимо?

То су само мале ствари које сам ја успео да нађем за ових четрдесетак сати. Верујем да има још и томе треба да служи скупштинска расправа о буџету, да видимо где су та места где може да се уштеди.

Има један податак који једноставно оповргава политику о којој је јутрос говорио министар финансија. Министар финансија је рекао – од 2013. године важи забрана запошљавања у јавном сектору, смањене су плате у јавном сектору. А шта је резултат?

У Предлогу буџета 2012. године за плате запосленима било је предвиђено 173 милијарде динара. У овом буџету то је 193 милијарде динара – 20 милијарди више, 12%. Како? Ако смо смањили плате и ако никог нисмо запослили за четири године, како онда 12% више пара? Шта се дешавало? Да ли су стварно смањене плате, а јесу, јер држава у јавном сектору, како смо га дефинисали, нажалост, законом, а у њега нисмо ставили јавна предузећа...

(Александар Вучић: Уз плате имаш и отпремнине.)

Молим? Отпремнине. Да ли су отпремнине ту, на оној првој страни? Гледам прву страну буџета... Да л' су ту класификоване отпремнине или не, ја не знам, али сигуран сам да у Србији већ четири године постоји страначко запошљавање, и у јавном сектору и у јавним предузећима. То знају грађани Србије и не треба им овај буџет да би се у то уверили.

Желим да говорим о стварима у којим околностима Република Србија остварује ове резултате. Мало пре је председник Владе рекао нешто о томе, каже такмичимо се са нашим пријатељима, комшијама на тржишту, да преотмемо инвестиције, да дођу код нас. Која је то наша предност? И ви сте рекли, али она је за мене поражавајућа – ми нудимо најјефтинију радну снагу. Па рекли сте – они су повећали минималне зараде много више него што смо то урадили ми и ми смо зато занимљивији. Мислим да је то лоше за будућност Србије. Мислим да Србији треба политика; не раст, него развој.

Ви говорите о расту од 2,8%. Колики је тај раст у земљама око нас? Четири-пет посто. У овом образложењу буџета пише да ММФ има пројекцију раста, глобално у свету, 3,1% за 2016. годину, односно 3,4% за 2017. годину. Значи, ми заостајемо за светским просеком. Бољи смо од ЕУ, али где су они данас у односу на нас? Европска унија 1,8% у 2016. години, 1,6% следеће године. Ми ћемо имати три. Ја нисам тако сигуран да ћемо их брзо стићи као што сте ви рекли. Мислим да ће нам бити потребно много више времена да их стигнемо, ако их икад стигнемо.

Зато треба да инвестирамо паметно. То мало пара што држава има, да инвестира паметно. Да видимо у које гране инвестира. Да ли је то пољопривреда, да ли је то енергетика, да ли је то зелена енергија, да ли је то ИТ? Ви сте сада рекли да следеће године планирате у ИТ, не знам, 10 милиона или колико.

Имали сте ове године једну субвенцију која вам је изазвала побуну на ИТ тржишту Србије, британској фирми „Ендава“ – 1,6 милиона евра, чини ми се. Жалиле су се домаће фирме, које ангажују

домаће раднике, пошто сада страна фирма са том инвестицијом може да преузме њихове раднике, јер постоји мањак ИТ стручњака у Србији. Да ли је то паметно инвестирање? Да ли су нам потребне инвестиције у ИТ на тај начин или треба да радимо на томе да подигнемо капацитете образовних институција и да образујемо више кадрова, али на начин да они остану у Србији, да раде у Србији, да овде оснивају породице? Да ли постоје неке мере које треба да олакшају заснивање породице? Чitam, у неким земљама влада даје учешће за стан, неке мере се предузимају. Да ли смо ми дошли до тог тренутка или нисмо? Можда нисмо, али хајде да видимо какви су нам планови.

И желим, на крају, да поставим питање, пре свега министру финансија. Он је рекао да су готово остварени сви циљеви фискалне консолидације – 3,9 од 4.

(Александар Вучић: Структурно.)

Структурно, да. Е сад ја вас питам, тај план је требало да се оствари за три године. Пре две године, када смо кренули, прва ствар у остваривању тог плана био је Закон о смањењу пензија, у којем је писало, у Предлогу закона, да ће тај закон важити три године. Изменили смо тај закон уз ваше обећање да ће он престати да важи пре тог рока од три године јер ћемо раније остварити. Да ли то значи да ће за годину дана најдаље Закон о смањењу исплате пензија престати да важи? Не можете да кажете пензионерима којима сте узели 20 или 25 посто – ево вам повећање од 1,5% у 2017. години.

(Александар Вучић: То је било просечно смањење.)

Па не можете да говорите о просечном смањењу 5,8%, јер нису сви били обухваћени тим смањењем. Седамсто хиљада људи је, по закону, имало смањене пензије 20, односно 25 посто. Такав је закон. Питам вас – да ли ће ти људи, којих је седамсто хиљада, добити за годину дана своје пензије назад? Не можете да им говорите – ево вам једнократно пет хиљада. Онда ћете добити онакав одговор као од оног господина који вам је вратио тих пет хиљада динара. Или ћете говорити о повећању од 1,5% када је инфлација 1,5%. Па 1,5%, толико је рекао министар Вујовић, записао сам. Толико сте рекли данас.

И молио бих да ми објасните ту игру са бројем запослених и незапослених у Србији. Стварно се трудим да је разумем. Министар каже: формална стопа запослености у Србији повећана је 1,4%, то је 26.500 људи; незапосленост је пала за 8% и сада износи 686.000 незапослених. То значи да је смањен број незапослених за 57.000 људи. Како смо запослили 26.000 а наводно је смањен број незапослених за 57.000? Где су ти људи? Где је тих 30.000 људи? Да ли је то ових 30.000 људи што сваке године одлази из Србије? Или је то 30.000 људи запослених на црно? Па где су? Знам да је ово анкета, али не можете да говорите да смањујете незапосленост ако се запосленост не повећава. То нема логике, нема економске логике.

Оно што грађани очекују је да на крају године, после овог буџета, после свих ових мера, живе боље, живе другачије. А да ли ће они живети боље или не и по овом буџету, нажалост, не зависи много од Владе Србије. Не зависи генерално, а сасвим сигурно не зависи од ове владе, јер не видим активне мере које ће да промене стање у Србији.

Ми ћемо зависити од тога како ће се кретати економска ситуација у свету и око нас, бићемо на том таласу уколико он расте, али уколико талас крене да се прелама и пада, бојим се да ћемо се наћи под водом и да ћемо потонути дубоко. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Александар Вучић.

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Покушаћу да одговорим на свако питање.

Рекли сте да смо дали „Ендави“ 1.600.000 евра субвенцију, страног компанији у ИТ сектору, ако сам добро разумео. Јесте тако рекли?

(Марко Ђуришић: Да, тако сам рекао.)

Тако сте рекли? Која је купила... Тако сте рекли, да смо дали 1.600.000 евра? Тако сте рекли, ми им нисмо дали ни динар. То је све што имам да вам кажем. Толико. (Аплауз.) Али то је, знате, као кад морам да коментаришем да ли ћу да продам сопствену ћерку, зато што је то написано у неким новинама.

Не говорим ја о вама и вашој намери, ни најмање, ваша намера је била коректна и на коректан начин сте образлагали буџет. И из вашег објашњења и вашег образложења видело се да је веома тешко нападати овај буџет. За озбиљне људе је веома тешко да га нападају. Неодговорни људи могу да раде шта хоће, озбиљни и одговорни људи веома тешко могу да нападају овакав буџет. Рекох вам, 20 и неколико су прошли кроз моје руке и добро знам шта је то, и зато знам колико је тешко овакав буџет напасти, зато што је добро балансиран, добро урађен, у земљи у којој су и макроекономски и фискални параметри одлични и иду све боље, где никаквих проблема немамо.

Говорили сте, кренућу од онога са чим сте ви кренули, о кратком року за буџет, па сте рекли – ако смо већ морали да каснимо неколико дана. Хвала на томе, морали смо да каснимо, због свега о чему смо вам већ говорили. Решили смо и желели смо, пре него што заседа борд ММФ-а, да завршимо ту причу; да бисмо могли да прођемо шесту ревизију и мирно уђемо у наредну годину, морали смо да испунимо и оно што нам је ММФ ставио у *pre-action*, као претходне акције за испуњавање услова да бисмо могли да прођемо ревизију. И све смо то урадили. Да ли смо урадили на време или не? Урадили смо на време. То је оно што смо могли да направимо.

Немојте да вас подсећам, и нећу на томе да инсистирам, људи се сећају да смо имали у овој земљи и привремено финансирање, а сећам се

и када су ме и Чедомир Јовановић и када су Тому Николића Војислав Коштуница и многи други молили да у 11 увече 30. или 31. децембра пустимо да се буџет изгласа како не бисмо имали привремено финансирање. Људи, данас је, не знам, 3, 4, 5, 6. децембар, који је од тих датума, то је још месец дана пре него што би било потребно привремено финансирање као што смо имали некада, али океј. (Аплауз.)

Говорили смо о томе да ли је историјски минимум дефицита. Дефакто јесте. Кроз папире не мора да буде, суштински јесте. Зато што нисмо имали приватизацију ни од 500 милиона евра, ни од милијарду и деветсто кад сте имали са „Мобтелом“ па сте могли да кажете да је дефицит толики и толики јер вам је то рачунато као буџетски приходи, јер се нама приходи од приватизације рачунају као буџетски приходи.

Још једном да поновим, ми нисмо урачунали за следећу годину, што је важно да људи знају, приватизационе приходе, нисмо рачунали оно што ћемо да добијемо од Аеродрома. Дакле, нама ће стање у буџету свакако бити значајно боље од овог овде које је предвиђено. Ми следеће године, уколико бисмо прихватили ту методологију, можемо да вам се хвалимо огромним суфицитом у тренутку кад нам дође апфронт плаћање за Аеродром. Али то нема смисла, ми смо овде довољно озбиљни људи да говоримо о томе како смо поставили систем и да ли ће тај систем да функционише за годину, две или три, када не буде других приватизационих прихода. А то је најважније, то је здравље, то је крвоток, то је економија, то је новчаник једне земље. То смо поставили боље него икада.

Поставља се питање да ли ће људи живети боље. И то је иначе увек најлакше популистичко питање за наше грађане. Свака част, то сваки политичар уме да користи. Да, живеће, и сваки пут када се повећавају примања за пет и десет посто, живи се боље. Само што то људи никада неће ни да прихвате ни да признају, и то је наша природа. Питао сам вас да ми неко каже кад је то неко живео добро. Никада нико у Србији то није признао. Које је то године било у нашој историји? Немојте да ми кажете сад, пре пет, 10 или 20 година, кажите ми у историји кад смо то били срећни, кад смо то били задовољни. Да погледамо у књиге, па да видите да никада нисмо били задовољни.

Не брине мене то што је субјективно осећање, мене брине шта је реално. Мене брине да ли можемо да обезбедимо воду, струју, путеве, улице, савремене пруге, боље возове, боље ауто-путеве, баш као онај којим сте прошли између Љига и Прељине и који сте видели да изгледа боље него ауто-путеви у Аустрији, Швајцарској и Немачкој. Нисте? Отиђите да видите и бићете поносни на своју земљу и на своје грађане који су то могли да направе и који су то урадили на такав начин.

Ускоро отварамо нове деонице на истоку Србије и на југу Србије, и опет ћете бити поносни на своју земљу. То је оно што људима чини живот бољим. У Нишу ћемо да имамо најбољу клинику на Балкану.

Много тога се мења и много тога иде напред. Погледајте колико туриста имамо више – 13%. И сваке године кумулативно идемо на 11, 12 и 13 посто туриста више.

Колико смо хотела имали а колико имамо данас? Са 36 на 95 само у Београду, у последње четири године, како се то каже, категорисаних хотела. Јесам ли то погодио, Наташа? Не слуша ме. Дакле, готово за три пута увећан број. Неки људи су видели ту прилику, у сталном повећању броја туриста и успели да направе бизнис, да направе посао. И биће им потребно још више.

Да, ви се смејте, имаћемо знакове и на енглеском, и на руском, и на кинеском језику и на сваком другом зато што хоћемо те људе да привучемо да овде долазе овде што је могуће више. (Аплауз.)

Е, поставили сте једно веома важно питање, једно веома тачно и прецизно питање, на које ја немам одговор. Волео бих да га и данас чујем од Александра Вулина, а нисам сигуран да сви заједно можемо да га дамо. Много пара дајемо, 136 или 132 милијарде за социјалу. Сто тридесет седам милијарди дајемо за социјалу. То је огроман новац. То је, људи, милијарду и сто милиона евра. Огроман новац. Волео бих да је мањи. Нисам желео да буде мањи, зато што знам да имамо управо тако значајан број сиромашних људи, људи у стању социјалне потребе.

Моје питање за вас је... Ја сам сигуран да негде гађамо погрешно, како сте ви то поставили – да ли гађамо исправно или не. Видим да негде гађамо погрешно. Хајде да видимо како тај велики новац да боље распоредимо. Хајде да погледамо, па нам дајте идеју а да неке не ускратимо његово право. А сигуран сам да бисмо то могли боље да погодимо.

Рекли сте да се повећавају плате. Ево, ја ћу вам прочитати тачне цифре да бисте видели да се смањују. Повећавају се у прошлој и у овој, и још нису достигле ниво из 2014. године. Дакле, погледајте, читам вам прецизне цифре у динар: 2014. година – 240 милијарди 949 милиона, смањује се у 2015. години после мера фискалне консолидације, говорим о платама у јавном сектору, на 215 милијарди 714 милиона, затим расте у 2016. години, због увећања које смо правили од два, три и четири посто за наставнике и учитеље, на 221.277. Расте управо због даљег повећања за наставнике, учитеље на 232.375. Још нам фали осам милијарди да бисмо достигли онај ниво који смо имали. Наставници и учитељи имаће нешто веће плате, здравствени радници исте, полицајци и војници за нијансу мање, али ће јавна управа, оно где седи председник Владе, оно где седите ви и не знам ко још, људи запослени овде на различите начине, они ће и даље да имају исте, ниже плате.

Да ли смо фер према тим људима? Ту има много вредних и добрих људи, али хоћемо да дестимулишемо људе за радом у јавној управи. Желимо да иду у приватни сектор, желимо да раде у неким другим

предузећима, пре свега производним, а не у јавној администрацији. Дакле, то су стварне цифре; оне се врло прецизно виде и нема ту никаквих измишљотина или било чега спорног.

Што се тиче тога да ли је то новац грађана Србије, све је новац грађана Србије. Само неко уме да га чува и уме да га троши, а неко не уме. Мислим да онај ко држи касу и ко води државу то мора најбоље да зна и да буде најодговорнији. Управо се зато владе и разликују. Зато мислим да је онолико омражени и критиковани Милан Стојадиновић био много успешнији у српској историји него многи други који су били веома хваљени, управо зато што је умео и да троши и да штеди, и знао је како то да ради и домаћински се односио према каси и новчанику.

Говорите о страначком запошљавању. Овде нема лажи, нема преваре. Да ли има изузетака? Па, има их сигурно. Да ли има аномалија, неправилности? Па, има их сигурно, посебно на нивоу локалних самоуправа. Немам никакве сумње. Ја у Влади никога новог нисам видео већ две или три године, никог новог. Да би неко био запослен, да бисте ви, Марко, разумели, ми морамо одлуком Владе да одобримо. Ми морамо одлуком Владе да одобримо Клиничком центру Ниш 50 нових медицинских сестара. Не може одлуку да донесе директор Клиничког центра, управни одбор или било ко други. То се не дешава, Марко. Тога нема. То су шупље приче за новине, као и многе друге. Празне приче, као што се претеривало о томе у ваше време, сада се не претерује, сада се буквално измишља шта коме падне на памет, шта му се боље продаје, е то ћу да напишем. Наравно, имамо сезонске, за противградну заштиту и за многе друге ствари.

Дакле, говорили смо о запошљавању и незапошљавању и да је наш аргумент најјефтинија радна снага. Није, само би било лоше да имамо најскупљу радну снагу. Наши аргументи при привлачењу инвеститора су стабилна политичка, веома стабилна макроекономска и фискална ситуација у нашој земљи. Верујте ми да су то прве две ствари које сваки инвеститор гледа. То су две апсолутно најважније ствари. Тек после тога, као трећа ствар, долазе му подстицаји, односно субвенције за његово улагање и за прављење фабрике. И неће да дође ако не добије подстицаје, оду свуда у окружење. И онај који прича да то није тачно, тај вас лаже. Са безброј њих сам разговарао и преговарао и знам како се људи доводе у земљу.

Није нам жао да дамо на фабрику ни милион, ни два милиона евра ако ће то да запосли људе, ако ће то да производи, ако ће то да створи вишак вредности. То је најпапетније потрошен новац, а не бацање у рупу да се повећавају плате у јавној управи. Мислим да смо то на најпапетнији начин искористили.

Не заборавите да је пословни амбијент четврто што их привлачи: могу ли лако да дођу до дозвола, не могу ли да дођу до дозвола, како им се обраћају шалтерски службеници... Данас смо добили од ЕУ за секторско буџетско планирање и реформе јавне управе 80 милиона евра. То

се неће једноставно видети, то је велики новац којим ми себе треба да променимо да бисмо се боље односили према грађанину, који мора да буде бог за сваког од нас.

Ја сам био једанпут гост у Јапану. Кад сам био у опозицији, био сам гост на позив јапанске владе и много сам научио о односу према грађанима. Много сам научио о томе какве су њихове обавезе. Да видите генералног секретара, председника јапанске владе и скупштине – грађанин који би се пожалио на нешто, он би десет пута дошао до њега да види шта није било у реду и како може да помогне.

А код нас? Покушајте да добијете неког телефоном; никоме се неће јавити док га не зове Трамп или Путин лично, зато што је сваки на нивоу значаја Трампа или Путина. И то су проблеми са којима се суочавамо и где себе морамо да мењамо. Питајте неке од ових посланика, кад покушавају неке важне људе да добију, кога могу да добију а кога не могу да добију; кога добију увек, а кога не добију никада. И видећете какве проблеме увек по том питању имамо.

Даље, што се тиче образовања у ИТ сектору, апсолутно сам сагласан са вама. Зар нисте приметили у буџету, и очекивао сам да то сви похвалите, десет милиона евра смо уложили. За нових 10.000 људи нама треба 50 милиона евра. Јесмо ли, Ана, тако израчунали? Дакле, за 10.000 нових људи који би прошли обуку, који би били стручни, који би могли да буду запослени у ИТ сектору треба нам 50 милиона евра. Ми смо за ову годину издвојили за 2.000 одмах, спремни смо да преко ТБР-а и на друге начине издвојимо још толико, за 4.000 новозапослених – да 4.000 нових људи родимо, створимо за ИТ сектор, управо да бисмо ту помогли.

Нисте ви много промашили, било је проблема око тога да ли да се даје за фирму „Ендава“ или не, али паре нису дате, да знате. Одустало се од тога, разговарало се са свим тим нашим клинцима и тај проблем је решен. Било је приче, али одлука није донета никада.

Даље, што се тиче заснивања породица, па ми смо дали, видели сте, први новац за Славицу Ђукић Дејановић да би управо могла да истражи које су то јавне политике, шта је то што ми треба да урадимо да бисмо могли да подстакнемо наталитет. Дали смо велики новац да би се дошло до закључака шта је то шта треба да урадимо. И није то само оно, што би људи рекли, економско благостање. Имате земље које економски стоје неупоредиво боље од Србије, а имају још већи проблем са прираштајем од Србије.

Ту има много фактора и зато је потребно да то Славица и да то озбиљно и стручно истраже, а није нам проблем да онда за следећу годину дамо много више пара, само нам дајте шта је то што нам доноси сигуран резултат. Ја не волим да томе прилазимо лаички, нестручно и да само кажемо – дај нам паре, биће боље. Ништа нам не гарантује да ће бити боље. Не дам паре ако нема гаранција да ће да буде боље. Не дам паре за цабе!

(Аплауз.) Дајем паре ако има користи. Мислим да тако треба да се понашамо, и тако се и понашамо.

Причали сте о закону о смањењу пензија. Просечно смањење пензија први пут је било 5,8%. После повећања пензија сада, то ће бити нешто мање од 3%. Верујем да ћемо догодине успети да имамо већи обим пензија него што је био пре три године. Готово сам сигуран у то. Нећу чак ни да помињем једнократна давања, то је као поклон; говорим о системском решењу за пензију, али то зависи од тога како ћемо да урадимо и мислим да ће бити нешто боље распоређено.

Да, моји отац и мајка имаће нешто мању, али ће најсиромашнији пензионери и из средњег слоја пензионери имати значајно већу. Ја немам ништа против тога. Мислим да је то правичније и правилније, посебно у условима које смо имали у то време, у условима економске кризе. У будућности ће се поново вратити онима који су имали велике, немам никаквих сумњи, али ће у маси средстава то бити већи износи за пензије и за већи број пензионера.

Не заборавите да већ данас имате, са овим повећањем, 73% пензионера који имају веће пензије него што су их икада имали. И не кажем ја да су оне довољне. Оне су мале, али не заборавите да ми данас исплаћујемо 40% за пензионере из буџета, од онога што су нам буџетски приходи, зато што у ПИО фонду нема тих пара. Поједене паре. А имали смо да плаћамо 58%, је л' тако било?, на почетку мандата; сад само 40% плаћамо из буџета. Хоћемо да дођемо да плаћамо 20% – е онда неће бити проблема за велика и значајнија повећања исплате пензија.

Нама је 45 милијарди на месечном нивоу исплата пензија, 510 милијарди на годишњем нивоу. Ја вас питам само – а како мислите, на који начин да се то исплати? Од тога морамо 40% пара, дакле 202-203 милијарде да исплатимо из буџета, а не од ПИО фонда. Ја мислим да то није нимало лако и нимало једноставно, али успевамо.

Што се тиче запослености и незапослености, никада се те цифре не подударају. Немате ниједан списак који говори о подударању, зато што имате и сезонске раднике, зато што радите анкету у којој људи говоре да ли су запослени или нису, зато што имате и кућне послове, неформална запослења и све друго.

Оно што је добра вест, у коју ја не верујем, зато вам је и нисам саопштавао данас, чекам да се потврди, имали смо 15,2% незапосленост, што није добро, али је много боље у односу на оно што је било, и велики напредак, скок 10%. То је, богами, за 40% скок од вредности које смо имали. Имамо најновије податке који говоре да је у последњем кварталу та незапосленост пала на 13,8%. Чекам да се потврди. Док не видим податке у апсолутним бројкама, нећу ништа да говорим.

Али нећемо ми са тим имати превелики проблем. Ми ћемо у наредне две и три године успети драстично да спустимо то стање

незапослености. Други су нама проблеми – од политичке стабилности и у земљи и у региону, проблем нам је како да решимо питање ненаплативих потраживања у банкама, такозваних НПЛ-ова, зато што то тек може додатно да подстакне кредитну активност, иако данас имамо унапређење и раст кредитне активности од 1,6%, боље каматне стопе.

Све је боље него што је икада било, али не вреди. И даље имамо проблем, јер неће привреди лако да дају кредите управо због тих НПЛ-ова, који нам износе колико?, две милијарде?, две и по милијарде? и ми сад гледамо како то да решимо. Преговарамо са свим тим компанијама да видимо како да нађемо решење; да не идемо преко лоше банке да то решавамо, него да то решавамо по неким другим принципима. Дакле, много је тешких задатака испред нас у наредном периоду, који треба да доведу до још здравије ситуације и до тога да то буде много боље.

Вама хвала на дискусији. Била је коректна и веома је важно, да поновим оно што сам рекао између осталог, не усуђујући се да оцењујем да бисте се понашали другачије, сигуран сам да бисте се увек слично или исто понашали, што је добро за Народну скупштину, али је заиста тешко нападати овај буџет објективним аргументима, веома тешко. Наравно да увек постоје људи којима аргументи не значе ништа и који ће да нападају све што им пада на памет, јер су просто такви, уживају у томе и знају да имате пет или десет посто људи који нешто мрзе па желе да чују лоше, али овај буџет је веома тешко напасти објективним аргументима. Слушам расправу три претходна дана, да се нико не наљути, нисам чуо ниједан озбиљан аргумент за напад на буџет.

Ја знам да и ви знате да је буџет добар. И знам да други знају да је добар буџет. Разумем посао опозиционих посланика, сам сам то радио безброј пута. Али је добро и добро је да се каже да је Србија у доброј ситуацији, да има овако добар буџет и да се налази на добром путу. И зато сам задовољан што смо данас имали добру дискусију, верујем да ћемо је и сутра наставити, и са осталим министрима и све преостале дане, пошто ће до краја и по амандманима бити министри на расправи и покушати да одговарају, бар они који су задужени за одређене разделе, јер мислим да је та дискусија и комуникација између извршне и законодавне власти од приоритетног значаја и за наш демократски и да свеукупно стабилизујуће делује на укупни политички поредак. Хвала вам најлепше. (Аплауз.)

(Марко Ђуришић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Реч има...

Само полако, колега Ђуришићу. У реду је. Сачекајте. Још један министар жели да вам одговори, па ви добијате реплику. Изволите.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН: Хвала. Ја ћу покушати да одговорим на већину или сва ваша питања.

Када је у питању ваша забринутост за број корисника наших права, одмах да вам кажем да је буџет повећан за скоро 2,9 милијарде

динара управо на конто права. Дакле, не само да се социјална давања неће смањити, напротив, обезбедили смо простор да их значајно повећамо, а захваљујући томе што смо обезбедили тај простор по закону о коме сте говорили, закону о финансијској подршци породицама са децом, обезбедиће се најшири могући обухват корисника. Никада досада жене на селу, жене са уговорима о привременим и повременим пословнима, жене које су радиле на ауторским уговорима, дакле све жене које су уплаћивале било шта у буџет први пут у историји, буквално први пут у историји имаће право на породилску надокнаду. Никада се досада то није десило. Ово је први пут и то јесте револуција у социјалној заштити. (Аплауз.) Никада досада то није било.

Такође, када сте питали, и држим вас за реч да гласате за тај закон када буде дошао пред вас, јер то је заиста значајно, повећаћемо родитељски додатак, значајно ћемо га повећати захваљујући управо овом повећању новца на овим деловима. Говорили сте о дечјем додатку. Суштинска замерка за дечји додатак јесте да га добијају и она деца из породица којима он објективно није потребан. Тај аргумент некад стоји, некад не стоји, али говори о томе да још увек нисмо у стању да прецизно одредимо колико све људи ради на црно, јер то су људи чије приходе ми не можемо да одредимо и зато што не можемо да их одредимо, због тога имате право и на социјалну помоћ и дечји додатак, јер формално изгледа као да немате ништа, а суштински радите на црно.

Да бисмо се, између осталог, изборили са тим, не само кроз мере инспекције рада, а говорићу и о инспекцији рада, сада ћемо урадити нешто што такође није урађено у овој земљи никада. Коначно ће бити донета у наредне две године, по фазама – у следећој години прва фаза, до краја 2017. године још једна – урадићемо коначно социјалну карту. Када се уради социјални картон, ви ћете коначно моћи да знате како је могуће да неко има аутомобил а прима социјалну помоћ, није пријављен нигде и не ради ништа. Дакле, и то ћемо урадити, и за то су овде предвиђена средства, и то је начин да прецизно одредимо коме иде, на пример, дечји додатак.

Такође, уводи се мера још једног месечног дечјег додатка на крају године, односно у септембру – они који су завршили ту годину средње школе, добро је завршили, само су прошли, ето, спремни смо да помогнемо, спремни смо и ту да наградимо одређену врсту понашања. И то се никада досада није радило, а све зато што можемо, зато што је привреда боље радила.

Говорили сте о страначком запошљавању. Хајде овако, језик бројева, ту не може да буде ни лажи ни преваре. Од 7. децембра 2013. године, када је издата забрана запошљавања у јавном сектору, према евиденцији Пензионог фонда, дакле према евиденцији о пријавама на обавезно социјално осигурање, број људи у јавном сектору је смањен за 55.775, а број пријављених људи, који плаћају обавезне доприносе на

пензионо и социјално осигурање је 138.723 у приватном сектору. То вам је та разлика. Дакле, нема ту шта ни да се лаже, ни да се крије. Зато је Пензиони фонд ове године остварио 13,4 милијарде динара више уплата него што је планирано. Из тога финансирамо све ово. То не може да се политизује, ово је језик новца – 13,4 милијарде.

Мораћу да исправим председника, 37% ове године дотирамо за пензије, што је значајно смањење. То говори, захваљујући овоме да је привреда радила боље, уплатила више, да има више запослених. Ту, једноставно, нема простора за статистику.

Али кад говоримо о статистици, 2012. године број запослених, по истој овој методологији коју радимо и сада, коју нисмо ми измислили, која нам је дата, коју смо наследили од оних пре нас, број запослених је био 2.228.343, а данас је 2.813.975. Стопа незапослености те 2012. године, по истој овој методологији, била је 23,9%, а данас је 13,8%, и то је званично. Ово су званични подаци Завода за статистику. Дакле, нема простора да се на било који начин ово политизује или објашњава да смо радили нешто друго. Смањење које видите на буџету за овај раздел јесте доказ да држава боље функционише. Национална служба, о којој сте говорили, први пут се више не дотира из државног буџета, него од својих прихода, а приходи Националне службе за запошљавање су доприноси за случај незапослености. То вам је још један доказ о већем броју запослених. Ми смо прошле године, претпрошле и сваке раније године морали да дотирамо за то, а сада то више не радимо, јер су они сами зарадили, јер захваљујући повећаном броју запослених тај новац постоји.

Иначе, да знате, преко Националне службе за запошљавање запослено је, кроз ове активности, скоро 42.000 људи; и ове године очекујемо бар толико, а надамо се, наравно, и више. За активне мере запошљавања прошло је и преко 140.000 људи. Такође, и то да знате, и то вам је опет доказ повећане запослености, то вам је опет доказ да се више уплаћује и у ПИО фонд и у сва остала социјална давања и то: да смо исплатили дугове војним пензионерима, да смо исплатили дугове пољопривредним пензионерима, да смо исплатили чак и дугове од којих су наши сународници на Косову и Метохији дигли руке, а то је надокнада за случај незапослености која се исплаћује од 2003. године и каснило им се са шест плата, каснило им се са шест надокнада, то је 1.725.000.000. И то смо исплатили. Нисмо оставили никакве дугове иза себе, а то смо успели зато што је повећан број запослених. И нема другог објашњења; то је, једноставно, тако.

Инспекција рада је досада, до 2. децембра, пронашла 16.408 непријављених радника, а одмах након њених решења пријављено је 12.250 радника. Одмах. Рачунајте, наравно, и на то да имате и оно што се зове „хало ефекат“, па послодавци чују да инспекција рада долази, па смо онда такође увидом у Регистар обавезног социјалног осигурања видели да су чак

и послодавци код којих смо нашли једног или два непријављена радника пријавили их по нашим решењима, дакле почели су да пријављују и више него што смо нашли, јер су свесни да ћемо се вратити, као што смо се и враћали. Од јуна до септембра ове године вратили смо се у сва предузећа која су имала више од три непријављена радника, и тамо смо открили да је 75% њих сачувало пријављене раднике. Дакле, није било оне преваре са отпуштањима.

Е то су конкретне ствари о којима не можемо говорити политички. Дакле, као што видите, оне дају разлог за оптимизам да ће овај буџет бити баш овакав какав јесте. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Пре свега желим да одговорим председнику Владе.

У буџету, страна 97 – „Улагања од посебног значаја, Субвенције приватним предузећима“, на крају, фирма „Ендава“ д.о.о. Београд. Ја не знам зашто се она налази у буџету ако Влада никад није одобрила субвенције тој фирми, као што сте ви рекли, и то сад значи да неко није у праву – да ли Александар Вучић који је то малопре мени овде изјавио и сви смо чули, или Александар Вучић који је послао Предлог буџета у Скупштину.

Мислим да ово захтева објашњење. Јер сасвим сигурно не могу да тражим објашњење бројева министра који је управо изјавио да је за претходне четири године у Србији 600.000 људи нашло посао. Верујем да бих од тих 600.000 ја знао макар једног, а ја не знам ниједног. Ниједног не знам који је у вашој Србији нашао посао.

Али можете да одете у било које јавно предузеће и да видите тамо страначке кружоке СНС-а и других владајућих странака. У сваком јавном предузећу стотине и стотине људи седи, не ради ништа, седи за рачунарима, пише коментаре. То је реалност у Србији. О каквих 600.000 људи запослених у Србији ви причате?

Ја не могу да нађем ту статистику о којој ви причате. Ево вам сајт Министарства финансија, ево њихове табеле – формална запосленост повећала се за 17.000 људи. За 17.000 људи, министре, стоји на вашем сајту, формална запосленост повећана је од почетка ове године до септембра. То стоји на вашем сајту. Не могу да полемишем са овим подацима јер не знам одакле долазе, као и чињеница да „Ендава“ д.о.о. Београд није добила паре, а оне се налазе у буџету, 11 милијарди. Је л' о томе треба да гласамо?

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам. Ево, добићете одговор.

Изволите.

(Народни посланици гласно коментаришу.)

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Ако могу да замолим за мало пажње.

Наравно да сте опет покушали да манипулишете оним што сам рекао, а сад ћу да поновим, да себе цитирам од малопре. Дакле, нисмо исплатили ни динара компанији коју сте поменули. То сам вам малопре рекао, а сад вам понављам – нећемо исплатити ни динар. Како сазнајем...

(Народни посланик Марко Ђуришић додацује с места.)

Не, пише у укупној суми, а не пише одређена сума. А да ли ће све ове фирме добити новац, то ћемо још да видимо. То је предвиђено, а да ли ће оне добити, неке сигурно неће, а неке нове хоће.

(Народни посланици гласно коментаришу.)

Да вам кажем нешто, то што је вама смешно и што показујете непристојност, то што додацујете, што вичете, што показујете ваше цртеже који не могу да дочарају колико сте тога покрали кроз стечајне поступке па полазите од свих других на различите начине, ја не могу да вам помогнем. Али овде ни Сигмунд Фројд не би могао да помогне, да вам искрено кажем. Тешко је вама наћи помоћ, било какву подршку, да вам искрено кажем. (Аплауз.) Али наду никада не треба губити.

Дакле, имамо ми и у пајплајну безброј таквих могућности. Прво, није у буџету, као што ви добро знате, господине Ђуришићу, него пише за које је компаније могуће да се издвоји новац. Да ли ће се издвојити, о том потом. Још нису потписани уговори са тим компанијама, ни са једном од 30 компанија које су овде наведене. Да ли ће бити, о том потом. Влада није донела одлуку и неће донети ту одлуку, а Фројда... Не вреди, ништа не може да вам помогне. Једноставно, не иде. Али ја верујем, колико имамо још?, још неколико месеци и неће бити Фројд ни потребан у овој Народној скупштини. На неком другом месту ћете морати да га потражите. (Аплауз.)

Дакле, даме и господо, да вам нешто кажем. Постоје озбиљни људи, који могу нешто да ураде у политици, а постоје и они људи који не знају шта ће са собом, а камоли шта би са неким другим или одређеним чињеницама. Ја да им помогнем, покушавао сам, није вредело, од тога сам одустао. Данас видим да не иде и нешто друго. Је л' ви себе видите, људи? Зар вас није срамота да се тако понашате? Па тако се у Скупштини никад нико није понашао.

Жао ми је што вас председница не опомене, али није важно. Сад желим да објасним грађанима, то су они људи који су до јуче водили кампању преко својих медија, долазили ту у посланичке групе већине желећи вероватно да се физички обрачунају са неким. Ево, ја се тресем од страха колико сте храбри и опасни. Рекли су како ћу да побегнем од њих из ове Народне скупштине. Не бих отишао из ове скупштине док сте ви ту, нема тих пара, нема ми боље забаве, да вам искрено кажем. Толико су ми озбиљни и тешки дани да ми је најлепше када вас гледам. (Аплауз.)

Али ти људи су, сем што мене забављају, што је добро, урадили неколико лоших ствари, које се никада у Скупштини нису

дешавале. Долазили су у клупе већине, неке су провоцирали, неке су псовали, неким су псовали мајку. У међувремену је мајка тим народним посланицима преминула, а нису се сетили ни да кажу – извини. Да је било обрнуто, дигли би дреку, причали би ко зна какве бајке и приче. Узгред, чак сте и плували људе, што баш не одговара људима који се диче моралом, чашћу и поштењем. Ал' је мени добро што сам схватио шта су ваше способности. То је ликовна секција, ликовна секција код чика Фројда, и то је једино што може да вам помогне. (Аплауз.)

Ја верујем да ипак могу да вам будем од помоћи и подршке. То није безначајно, али ја бих молио ако може камера њих да слика све време, да људи виде о каквим људима је реч. Да просто сви људи схвате о чему је овде реч – да само виде њихов поглед, осмех, лице и прст, шта све време тиме раде. Осим ако нећете мајку да ми псујете, или мртвог оца или неког другог Мартиновићу или нешто друго. А нећете у микрофон, то ћете овако? Нећете у микрофон, ал' ћете овако. Ајде да видим то. Ајде да видим како сте храбри и да видим какве сте мушкарчине. Само немој да шаљете жене, као што сте обично радили. Треба да се стидите шта све радите у Народној скупштини. Е, овај подсећа на Загора Те-Неја и Чика Гонзалеса Кајетана Фелипеа са овим „Јеленских ми рогова!“ (Аплауз и смех.)

Добро, да се ми вратимо у озбиљне ствари. Ми ћемо морати да уложимо много више, овај новац и нешто више чак од тога из ТБР-а, верујем за већи број компанија. Али ова компанија, после разговора који смо имали са представницима нашег ИТ сектора, неће добити тај новац. Мислим да сте, Ана, ви то објаснили и представницима ове компаније. Ако се не варам, у питању је британска компанија. Дакле, објаснили смо им да они то неће моћи да добију.

Вама хвала на пажњи још једанпут, хвала на коректности.

А што се вас тиче, чим је озбиљна расправа, ви немате шта да кажете. Само се, као Чико и Загор, онда јавите и почнете нешто да вадите те цртеже и да призивате чика Фројда у помоћ. Али ускоро вам стиже друга врста помоћи, да вас ослободи ових тешких дужности. Хвала вам најлепше. (Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

(Саша Радуловић: Пословник.)

(Александар Вучић: Нисам га ни поменуо.)

Па да. Наравно да не.

Не, ја сам кратковида, ја не видим.

(Александар Вучић: Препознао се у подршци за Фројда.)

Ја не видим те натписе, имам велику диоптрију. Ако немате ништа против, постојимо и ми са великом диоптријом. Нисмо савршени, ал' шта ћете.

Не, стварно не разумем овај перформанс. Сваки пут је изненађење све веће и веће, али не разумем, па ћу дати реч некоме кога ћу да разумем.

Реч има Мира Петровић. Изволите, посланице.

МИРА ПЕТРОВИЋ: Поштована председнице, уважени председниче Владе, чланови Кабинета и драге колеге и колегинице, па, ево, ја ћу покушати мало да вратим ово сада у озбиљну форму.

Посланичка група ПУПС ће дати подршку овом, што би рекли, добро скројеном буџету. Хтела бих само укратко да подсетим да је Посланичка група ПУПС, заједно са пензионерима Србије, а то је била тема и претходног говорника, подржала премијера и концепт фискалне консолидације управо у тренутку када је то заиста било тешко, али су пензионери као крајње одговорни људи, који су притом и зидали ову земљу и оставили све ово у аманет – нажалост, у последњих 15-ак година се то све урушавало – схватили да имају исти концепт као што је малопре изјавио и премијер, а подршку тој идеји имао је и од премијера Ренџија, да једноставно овој држави некада треба помоћ и тако су пристали и дали подршку смањењу пензија и плата у јавном сектору.

Није то био лак тренутак ни за кога и нису они људи који имају много пара, али су били свесни, као и увек, и одговорни и озбиљни, као и увек, и схватили да је у питању њихов егзистенцијални проблем. Ако бисте сада питали било ког пензионера, сваки од њих би вам рекао – оно што је њему најважније, то су сигурне и редовне пензије.

Управо смо сада дошли до овог буџета и до тога да су се финансије средиле да може да дође до повећања пензија 1,5%, али нећемо о процентима ни говорити јер у овом тренутку то није толико битно колико је битно да ми заиста имамо сређену финансијску ситуацију, да више не мора да се размишља о томе, што би рекли, да ли ће се поштар појавити или не.

Хтела бих да кажем и да се потпуно слажем са премијером, који је данас рекао да су пензионери људи који се највише радују запошљавању младих и отварању нових радних места, али не само зато што ће се тиме директно пунити буџет и стварати та реална средства, већ и зато што се у овој армији незапослених налазе њихова деца, њихови унуци и унуке и да ће самим тим себи олакшати, свој буџет, управно на тај начин јер сада финансирају, издржавају добар број укућана.

Оно што бих још хтела да кажем то је да се надамо да ова једнократна помоћ пензионерима, која је била 23. октобра, неће бити једина, да ћемо сваки пут и у овој наредној години и сваке следеће године када се појави неки вишак у буџету та средства упутити управо онима којима су најпотребнија, а то су заиста пензионери Србије, где ми имамо преко милион људи са примањима испод 25.000 динара.

Хтела бих само накратко да се осврнем и на јавни сектор, из ког и ја долазим. Похвално је то што је планирано у буџету да се сада

средства која се уплаћују, односно приходи који се остварују из добити јавних предузећа увећају, ако сам ја добро видела, за неких 75%. У прошлој години, односно у овој, 2016, било је планирано да јавна предузећа из добити уплате 8,6 милијарди.

Морам да подсетим да је Јавно предузеће „Пошта Србије“ само уплатило две милијарде и двеста, мислим, и то је отприлике 25%. Подсетићу и да има 15.000 запослених са просечном платом од 42.000. Сигурна сам да ћемо и ове године, односно 2017, имати тај неки приближни проценат од 25% добити који можемо да уплатимо, али сматрам да поред нас, поред ЕМС-а, поред „Телекома“, поред „Аеродрома“ постоји још гомила предузећа где морамо да уведемо ред.

Ми имамо само на нивоу Републике 34 јавна предузећа, на нивоу целе Србије 691, мислим, што комунално, што јавно. Мислим да је просто то превелик број. Можда и није, али ајде да једном сагледамо ту ситуацију и да направимо тачан пресек и да сва та јавна предузећа усмеримо на прави начин, значи свуда где је држава оснивач и где има своја уложена средства да се уозбиљи ситуација, да људи схвате да морају да одговорно раде своје послове и да су сва та јавна предузећа управо и оформљена да би пунила буџет, поред услуга које морају да обављају.

Мислим да је ту велики проблем и Закон о јавним предузећима. Мислим да ту има доста посла, да би требало тај закон изменити, да би требало поставити мало другачије критеријуме. Не можемо сва јавна предузећа ставити у исти кош, али сам сигурна да је изражена спремност, премијер је то показао. Мислим да ће овде најтежи део посла бити управо код министра привреде, али такође и код министра Кркобабића, који је задужен за ту координацију јавних предузећа. Мислим да ћете морати да урадите тај суштински, почетни део да би могло да се, поред три-четири предузећа која уплаћују добит у буџет, ту појаве још и друга, која очигледно нека средства зарађују али их усмеравају на погрешну страну.

Само бих да подсетим, мислим да држава треба мало да се сети и неких осигуравајућих кућа где држава има свој капитал, где је оснивач, имамо и наше банке – немамо баш уплате из њихових добити, па да, ето, ту још мало ту дисциплину затегнемо. Мислим да се виде помаци, ко год је хтео да, на крају крајева, поштено сам са собом разговара, мора да призна да смо кренули напред, да смо зауставили онај дубоки пад у којем смо били и да, једноставно, сви заједно треба да дамо подршку напретку ка коме смо кренули.

Значи, још једном понављам, Посланичка група ПУПС даће подршку буџету који је пред нама.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Хоћете ли да одговорите?

АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: Пре свега, вама хвала за подршку.

Неколико је ствари које су веома важне. Кренућу од јавних предузећа. У праву сте, укупно их имамо, са комуналним предузећима, око 690, и невелики број њих, а јавна предузећа су предузећа која по природи ствари имају значајну предност, или монополски положај, или обавезу да зарађују новац који би требало да исплаћују, дакле један део профита да исплаћују било локалној самоуправи, било покрајини било Републици. Зато верујем да много тога можемо да поправимо.

Нешто је боље стање у појединим јавним предузећима. У многим још није довољно добро. Боље је стање у „Дунав осигурању“ него што је било пре две године. Када сте помињали осигуравајуће компаније, поново постоје људи који су заинтересовани да купе „Дунав осигурање“, што није могло да се замисли две или три године; што не мислим да је у овом тренутку паметно, али само кажем да је то, рекао бих, добар лакмус папир за оно што смо успели да остваримо у претходном периоду.

Што се тиче наших највећих јавних предузећа, наравно да је убедљиво најзначајнија „Електропривреда Србије“, и по броју запослених и по својим приходима и расходима. Мислим да још много тога можемо и морамо да урадимо у „Електропривреди Србије“, али ствари ту иду, рекао бих, полако, спорије и слабије него што бисмо ми желели и очекивали, али ствари чак и ту иду набоље.

Желим такође да кажем да смо издвојили значајна средства, што данас нисам рекао, у Канцеларију за капитална улагања, што значи да ћемо наредне године обновити већи број објеката, школа, болница и домова здравља. Много бисте се обрадовали када бисте ишли по Србији па да видите како нам изгледа нова школа у Белој Паланци или како нам изгледа нова школа у Сврљигу или како ће да изгледају хале и сале итд.

Када то кажем, не мислим на вас, Миро, за вас знам да путујете, већ мислим на све друге људе у Србији, да могу да виде неке од најсавременијих објеката у местима у којима то не би очекивали. Просто мислим да та борба у којој смо кренули да обезбедимо нормалне услове за живот свој нашој деци и да људи могу да виде да, чини ми се, успевамо полако али сигурно да напредујемо, да је то нешто што је добро и од интереса за целу земљу и за све наше грађане.

Имамо ту још много проблема и мораћемо ствари да мењамо, јер и у хемијском комплексу, али и у Железницама не могу да кажем да је идеално, имамо још много проблема, ал' иде боље.

Исти је случај и са „Србијагасом“. Волео бих да то иде брже, боље, да иде много боље, али нешто је другачије него што је било. Ето, то је оно што могу да кажем, тако да... Да ли сам задовољан? Нисам. Али да ли је бар нешто боље него што је било? Јесте. Јер увек вам на крају године дође – у септембру добијете један извештај, а онда крајем новембра добијете потпуно другачији извештај – да се убијете, али нисте могли да реагујете у

међувремену, пошто то одједном за два месеца испадне. И тако стално, али кад научите на то, или кад прође једанпут или двапут, онда ваљда трећи пут неће моћи да се догоди.

Да дођемо до онога што је била срж ваше дискусије, и то јесте питање пензионера. Покушаћу још једанпут сваком пензионеру у Србији да кажем како и на који начин се пензије исплаћују, пошто сам стално слушао приче како то постоји негде, како пензије постоје у Фонду, само их неко није извукао и не исплаћује их него користи тај новац за нешто друго...

Дакле, нама Фонд, како је рекао господин Вулин, неупоредиво боље функционише данас него што је функционисао пре две године. Фонд скупља, уместо некадашњих 42% потребних средстава, потребног новца за пензије, а то се скупља из пореза и доприноса на плате, дакле нама пензије и пуњења Фонда зависе од броја запослених. Данас Фонд прикупља 63% уместо некадашњих 42%. Дакле, драстично увећана запосленост, драстично увећани приходи Фонда, драстично увећани приходи Фонда по том основу.

Шта следи иза тога? Ми и даље ипак исплаћујемо готово 40%, да ли је 37 или 40, мислим да сам ја ближи, али надам се да ћемо завршити годину са 37%; дакле, свеједно. Тај новац 40%, дакле, сваком пензионеру који прима, рецимо, 30.000 динара, ми 12.000 динара исплаћујемо из буџета. Оно што добијемо од пореза и доприноса било би довољно за 18.000 за пензију. Тих 12.000 ми свакога месеца исплаћујемо из буџета. Нема тих пара, не постоје, поједене су, неко их је појео, неко је покрао, неко је у процесу приватизације финансирао дефицит уместо да улаже у производњу и запошљавање људи. Нема их. Дакле, ми морамо да будемо економски веома успешни да бисмо успели да ту пензију исплатимо.

Зато желим пензионерима да кажем, које то не мора да интересује али мислим да је важно, јер њих интересује, пензионере интересује будућност. Пензионере, ма како то неким смешно звучало, интересује будућност ове земље, они су се борили за ову земљу и то најбоље знају и најбоље разумеју.

Суштина је у томе да ми покушавамо да направимо такав однос у којем нам повећање од два, три, пет и шест посто неће бити проблем, али за то нам је потребна значајно јача привреда. То ти људи разумеју, сигуран сам, много боље него неки други. Они који су се правили паметни па рекли – дај ми оно што ми је неко дао на неодговоран начин а што је финансирао из приватизационих прихода, пљачком или што је финансирао задуживањем, ти људи треба да знају да не би данас имали пензију да смо то прихватили. Да смо њих слушали, данас не бисмо имали пензије. И то људи треба да знају, то је истина жива и то је пуна истина. (Аплауз.)

Говорили су ми, данима траје та врста кампање, као, неке сте нешто одузели. Не, дали смо и боримо се сваки дан. Кажу – стићи ће ти уплатница од овога... Ниједна ми уплатница није стигла ни од кога. То је

као кад смо прошле године дали просветним радницима, па је био Форум београдских школа – нећемо да примимо, вратићемо. Нико ми није вратио. Нико ми никад никакве паре није вратио. Одмах бих дао у буџет, подразумева се, ал' неће нико. Али је важно само да се иде против некога и против нечијег труда. Важно је да се иде против нечије борбености. Важно је да се каже нешто против нечијег рада.

А знате, Иво Андрић је говорио – подсмевачи су ретко кад или никада у праву. Па то је најлакше да радите. Увек можете да изговорите шта хоћете. Супер је, имате стручњаке које, погледајте...

Је л' вам није добро? То мора да је нека специјална доза. Овај човек слајдовима комуницира, јесте ли видели то некада? Хајде онај ваш аутопортрет изнесите. Онај ваш аутопортрет од малопре покажите народу. Људи, ово је такмичење за пантомиму, изгледа.

Добро, хајде да се ја вратим и да озбиљно одговарам пензионерима. Не вреди, изгледа ја нешто... И не знам где се ово купује, да вам право кажем, нисам то пробао у животу.

Е сад, уважена госпођо Петровић, веома је важна следећа ствар – да ми покушамо да обезбедимо подршку пензионера, јер без пензионера ми не можемо да остваримо све друге реформе.

Ја сам сасвим озбиљан када о томе говорим. Они су нам потребни за све друге реформе. Они су учествовали у свим овим резултатима. И када будемо имали, да вам то сад кажем, најснажнију ловачку авијацију у региону, коју набављамо ове године и одвојили смо средства за прву рату коју треба да платимо, када будемо имали најснажније противваздушне одбрамбене системе, за то су, то треба такође сви да знају, добрим делом, нећу да кажем највећим делом, заслужни пензионери. Ја сам им на томе веома захвалан, јер ми смо се дуго борили и дуго обећавали, причали смо о једном, два или три „Мига-29“ – тиме ћемо да будемо велесила. Сад ћемо да имамо 10, 11, 12, па ви гледајте како ће то да изгледа. (Аплауз.)

И то ћемо све да успемо да урадимо захваљујући подршци народа, захваљујући подршци људи који су разумели шта је то што радимо. Јер без напретка економије, ми не можемо да урадимо ништа ни у једној сфери. То што неко каже – дајте више пара овамо... Не можете да дате нешто што не постоји, то морате да зарадите. Управо зато су морале да се воде све могуће кампање, причали смо о томе како су пензионери и плашени, и говорено о катаклизми. У неким земљама у окружењу које су богатије од нас 14 пута су снижавали пензије, а ми данас само разговарамо о томе кад, како и колико ћемо да увећавамо, а не да смањујемо било када поново, као што смо морали због неодговорне политике чије смо резултате наследили.

Управо зато је вођена кампања у претходном периоду и о томе како сам тобоже нешто говорио о породиљама. Данас је Александар о томе

много говорио. На крају се испоставило да су лагали сваку реч, да су ми приписали речи. Отишао је онај што је лагао, што је монтирао филм. Приписали су ми да сам говорио за породиље оно што сам говорио за људе попут мене, и физичке снаге и година као што сам ја. Сложићете се, не могу баш да родим дете, није баш логично и није нормално. Не, то вама препуштам и ту обавезу; рачунам, свашта сте нашли на трафици да попијете, може и то да се деси.

Али да вам кажем, да се вратимо на озбиљне разговоре. Дакле, суштина је у следећем – морали су да преставе Владу, пошто не могу објективним резултатима ништа да кажу... Ужасно је тешко нападати овај буџет. Мучио бих се да сам у опозицији како да пронађем угао за напад. Неретко сам то погрешно радио, некад сам то исправно радио. За овај буџет бих се мучио да пронађем добар угао за напад.

Проблем је у томе што су они управо то користили, најпрљавија средства у међувремену, од породиља до директног напада овде на Маријана Ристичевића, измишљања шта је он рекао, лажног цитирања речи које није изговорио, до најтежих псовки и свега другог, и после тога вођења најбруталније кампање против истих људи.

Приметићете једну ствар... Ево га, изашао је са аутопортретом поново. Лепо су вас насликали. Морам да признам, баш су вас лепо насликали. Могли су и мало боље, посебно после узимања овога на трафици, али и то је уреду, и то вас релативно верно приказује. (Аплауз.) Дакле, нешто пише, не знам шта пише. Препознао сам му аутопортрет, а ово друго не могу, право да вам кажем ни да видим, а и не комуницирам са онима који слајдовима комуницирају. Шта да радим, ја сам мислио да човек има неке друге начине за комуникацију, али то је у реду, то је све у реду.

Је л' то нешто прстима претите, нешто желите, нешто..? А овако очи изгледају кад се шире зенице, ал' њему сваки дан шире зенице по три пута, људи; то је нешто тешко на трафици што се узима. (Аплауз.)

Дакле, даме и господо...

(Бошко Обрадовић: Па што прекидате седницу?!)

Нешто ви добацујете? Нешто бисте опет да добацујете?

Господине Ђуришићу, желе да вам кажу да нисте опозиција. То желе да кажу и Чанку, то желе да кажу и Јовановићу, то желе да кажу свима вама. Ви нисте опозиција. Опозиција сте само ако опсујете мртвог оца неке или ако опсујете мајку неке непокретну. Тад сте опозиција. Нисте опозиција у супротном случају.

Немојте да бринете, мој је посао да говорим, да вас едукујем, да научите нешто, пошто нисте искористили време у Скупштини да научите нешто, и то ћу да радим у будућности, а долазим сутра да наставим исти посао, да не бринете. Поново долазим да вас едукујем, да не бринете. (Аплауз.)

(Бошко Обрадовић: Браво! Браво!)

Дакле, поново долазим. Једини проблем који ви имате са мном је тај што нисам...

(Бошко Обрадовић: Па што прекидаш седницу?!)

Прво, немојте да вичете и нисмо на „ти“. Друго, нисам ни жена да бисте ме тукли као што сте тукли ону жену у Народној скупштини, нити можете, нити ћу вам то дозволити. (Аплауз.)

Дакле, те трикове... Звали су ме људи, да вам кажем, из једне кафане у Чачку, рекли су ми да сте увек примитивни, ал' ја им нисам веровао. Ја сам им говорио – није, немогуће је да је тај човек такав.

Ја долазим сутра. Имам читаве дане за вас, људи, немојте да се секирате.

Седницу прекида председник Народне скупштине, који је одредио до када траје седница. Данас је у 15.30 часова председник рекао када ће то да буде и до када ће седница да траје.

Али ја уживам у овој дискусији. Је л' видите колика је нервоза? Сад да вам откријем зашто је нервоза толика. Зато што има још један кандидат, сем овог који се на трафици снабдева озбиљним напицима, који неће још дуго да седи у овој Народној скупштини Републике Србије, по свој прилици, због народног расположења. (Аплауз.)

Пошто је то тако, нервоза достиже свој врхунац и сад би они желели следећу ствар – желели би да им Маја да реч, али да онда кажу да су прекинути, да се буне и да нису имали све време које је по Пословнику предвиђено. А кад им кажете „па имаћете сутра“, и доћи ћу и сутра да вам одговорим, они неће и не знају, зато што су сад свратили до трафике и сад се добро осећају и верују да могу да ураде нешто, баш као што су нападајући ту жену, заједно са амбасадорима, у Народној скупштини Републике Србије. (Аплауз.)

Е, сутра стижем овде на матине, да вас подучим о буџету, да вас научим цивилизованом понашању у Народној скупштини, да вас мало и описменим, да знате нешто о томе како да се обраћате другим људима, али да истовремено научите нешто и о буџету.

(Бошко Обрадовић: Па што прекидаш сада?)

Па прекидам зато што сам се уплашио да ћете да ме нападнете. Рачунам, толико сте јаки и храбри, а ја се вас страшно много плашим. Страшно вас се много плашим да не могу ништа друго.

(Бошко Обрадовић: Па ајмо онда.)

Шта ајмо онда?

(Председник: Посланиче, молим вас, што сте изгубили сада живце? Ајде...)

Изгубио је живце управо због онога што сам вам рекао.

(Бошко Обрадовић: Па где бежите?)

(Председник: Немојте да вичете, посланиче. Обично у ово време имамо ову ситуацију.)

Молим вас, поштована председнице, и управо је искористио исту синтагму као и кад је тукао ону жену у Народној скупштини, уместо „где бежите?“ – „где бежите?“. Исто је викао и на њу, узбуђујући се, и онда је ударио у раме; исто је то помислио и сада.

Ја не бежим нигде, и не бежимо нигде, па и не бежимо нигде. Ми говоримо...

(Бошко Обрадовић: Што не наставите седницу?)

Па седница траје до 21.00 сат; па рекла председница Скупштине данас.

(Бошко Обрадовић: Има још 10 минута.)

(Председник: Посланиче...)

Па немате. Ја говорим, као што сте приметили, ви ме прекидате.

Е, дакле, пошто смо установили да не бежимо, него да ћемо да останемо овде, а доћи ћу и сутра да не бисмо бежали и сутра, него да вас научимо шта је цивилизовано понашање... И, ово није кафана да бисте ви преговарали и викали као што сте навикли да вичете у кафани, што је у реду, имате право кад платите, ал' ово није ваша Народна скупштина да бисте имали право да се понашате супротно Пословнику и свим правилима, али ме страшно забављате и не бих пропустио тај веома мудри напад сутра који ће да растури и поцепа у парампарчад све наше идеје, а овај буџет, о њему да не говорим.

Могу да мислим какве ће то речи да буду, од Сартра до Сенеке. То се неће знати да л' је више цитиран Пекић или Андрић, ако сте иједно дело иједног од њих... Али ајде, добро је наше школство, добар је наш просветни систем. Рачунам, Шарчевићу, да су га натерали бар једну књигу да прочита.

Добро, да ми сад погледамо где бежимо, да ми побегнемо у озбиљне ствари, да ми у те озбиљне ствари побегнемо и да кажемо следеће: што се грађана Србије тиче, ја мислим да су они видели шта изазива највећу нервозу – уместо као у нормалним земљама, када опозицији поменете изборе, они скачу од среће, они су најзадовољнији.

(Бошко Обрадовић: Уместо опозицији да дате реч, ви прекидате рад.)

(Председник: Посланиче Обрадовићу, можете ли да не додајете?)

Само у нашој земљи, кад им неко помене изборе, они беже ко ђаво од крста и ни за живу главу само да не чују реч „избори“. 'Оћете да вам кажем зашто? Зашто је ово важно за грађане? Важно је да би видели о чему се ради. Зато што је њима важна само једна ствар, а то је где и како ће они да се сместе. Знају они да не могу ништа да ураде. Знају да не знају ништа да ураде. Знају да никада нису ни мислили да нешто ураде, нити да нешто понуде.

Не говорим о свима, говорим о појединцима и знају они на кога се то односи. Има ту и одговорних људи и озбиљних људи, има ту системских странака које и те како добро знају да обаве свој посао и да нађу праву меру за критику, али има оних који су се на помен избора страшно уплашили, зато што знају да више неће бити лепе плате у Скупштини, да више неће моћи да вичу, да урлају, да више неће моћи да туку жене као што су их тукли изигравајући хероје и да више неће моћи амбасадори да им прискачу у поноћ да би им донели још хиљаду гласова да би могли да буду овде у Парламенту. Неће моћи да им помажу амбасадори зато што им неће фалити хиљаду гласова, него ће им фалити десетине хиљада гласова да уђу у овај парламент; е зато амбасадори неће моћи да им помогну. (Аплауз.)

Видите, још једна стварно веома, веома важна ствар око буџета, а то је...

(Бошко Обрадовић: Имате још шест минута.)

(Председник: Посланиче Обрадовићу, молим вас, ја ћу вам одговорити све што вас интересује.)

Ја, госпођо Гојковић, управо пошто он говори да ће неко да говори толико и толико, нећу да настављам даље. Сачуваћу ове важне ствари које сам мислио да вам кажем око буџета за сутра, да бих могао њима да објасним и да их научим једну ствар. О њој је Хемингвеј говорио. Знате ко је Хемингвеј. Он је говорио да се онај ко побеђује никада не зауставља и наставља да побеђује. Ја ћу тај посао да наставим да радим. И сутра ћу да наставим да радим и са вама то ће прилично дуго да траје. Хвала вам и извините што сам оволико... (Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала свим посланицима који су данас узели...

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

Је л' могу, је л' смем да кажем нешто? Ако смем? Да, ето, дозволили сте ми. Захваљујем. Да, без батина.

Значи, желим да се захвалим свим посланицима који су данас узели учешће у расправи, како странкама које подржавају Владу, тако и опозиционим странкама које су имале прилику да говоре.

Како не желим да ускратим опозиционим посланицима десет минута времена, а сада је осам минута до девет, наставићемо сутра да би могли 20 минута да излажу и да воде дијалог о буџету, колико знају, са председником Владе. Хвала.

Наставићемо у 10.00 часова. Након питања настављамо о буџету. Хвала.

(Седница је прекинута у 20.55 часова.)